



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module

EUSEGOV (2020-2023)

621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”

**București,
14 – 17 iunie 2021,
ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE**

COMUNICARE STRATEGICĂ, GUVERNANȚĂ ȘI SECURITATE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Modulul Jean Monnet EUSEGOV (2020-2023)

READER
coord. Ioan Petru Deac, Mihaela Teodor



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

EUSEGOV
Jean Monnet Module
621227-EPP-1-2020-1-
RO-EPPJMO-MODULE



ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE

Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” (ANIMV) are plăcerea de a vă invita la **Școala de vară on-line organizată în cadrul Modulului Jean Monnet EUSEGOV** – *A common understanding of EU Security Governance. Teaching and researching the EU security policies and institutions for a better academic and professional approach in the security and intelligence field* (lider de modul prof.univ.dr. Adrian-Liviu IVAN).

Școala de vară on-line își propune să stimuleze activități de predare, cercetare și dezbateri în domeniul studiilor europene, studiilor de securitate și comunicării strategice prin trei piloni principali: abordare interdisciplinară, deschidere către societatea civilă și metodologii de predare și cercetare inovatoare.

Cursurile, dezbaterile și atelierele propuse abordează aspecte specifice ale studiilor de securitate și intelligence, studiilor europene și comunicării strategice. Ne adresăm **studenților doctoranzi din domeniul studiilor de securitate și intelligence sau din domenii conexe (studii europene, relații internaționale, drept)** interesați de tematica propusă.

Un număr de 30 de studenți doctoranzi din cadrul ANIMV și din alte universități din România sunt așteptați să participe la cursurile și activitățile practice din cadrul Școlii de vară on-line **Comunicare strategică, guvernanta și securitate în Uniunea Europeană**.

Evenimentul se va desfășura în perioada **14 - 17 iunie 2021 (16.00 – 20.30)**, în format on-line pe platforma **animv.eu**, prin aplicația **Google Meet**, în limba română, sub coordonarea prof.univ.dr. Ioan DEAC și a CS.III.dr. Mihaela TEODOR.

PROGRAM		14 iunie 2021		16 iunie 2021	
15.30-15.50	Înregistrarea participanților				
15.50-16.00	Cuvânt de deschidere a Școlii de vară on-line prof.univ.dr. Ioan Deac, ANIMV				
16.00-16.50	Cuvânt introductiv prof.univ.dr. Adrian-Liviu Ivan, ANIMV Despre guvernanță și securitate în Uniunea Europeană		16.00-16.50	Dezbateri prof.univ.dr. Irena Chiru, ANIMV Factori psihologici și cognitivi care determină vulnerabilitate în fața teoriilor conspirației	
16.50-17.50	Prelegere prof.univ.dr. Alina Bârgăoanu, SNSPA Comunicare strategică: perspectiva UE		16.50-17.40	Prelegere lect. univ. dr. Mihai Maci, Universitatea din Oradea Patologiile comunicării	
17.50-18.40	Prelegere prof. univ. dr. Michael Shafir, UBB, Cluj-Napoca Uniunea Europeană față în față cu iliberalismul. Ce este iliberalismul?		17.40-18.30	Prelegere expert dr. Radu Magdin, SNSPA Despre comunicarea strategică. Ce putem învăța la nivel de țară din narațiunile despre Covid19 vehiculate la nivel mondial	
18.40-18.45	Organizarea pentru Workshop		17.30-18.35	Organizarea pentru Workshop	
18.45- 20.30	Workshop Guvernanța securității și comunicarea strategică în UE: analiză de text și aplicația scenariilor alternative privind viitorul în guvernanța securității cs.III.dr. Mihaela Teodor și dr. Ileana Surdu, ANIMV		18.35-20.30	Workshop Provocări actuale în domeniul comunicării strategice și al guvernanței de securitate a UE: joc de simulare conf.univ.dr. Răzvan Grigoraș, ANIMV expert dr. Radu Magdin, SNSPA	
15 iunie 2021		17 iunie 2021			
16.00-16.50	Prelegere lect.univ.dr. Adrian Stan, UBB Cluj-Napoca Provocări actuale în guvernanța securității europene. Reforma sectorului de securitate în EUAM		16.00-16.50	Dezbateri lect.univ.dr. Claudia Iov, UBB, Cluj-Napoca Provocări ale guvernanței securității în UE: studii de caz	
16.50-17.40	Prelegere cs.III dr. Cristina Ivan, ANIMV Noile amenințări de securitate și reziliența societății europene		16.50-17.40	Dezbateri prof.univ.dr. Ioan Deac, ANIMV Mecanisme narative strategice care asigură succesul fake news	
17.40-18.30	Prelegere prof. univ. dr. Michael Shafir, UBB, Cluj-Napoca Uniunea Europeană față în față cu iliberalismul. Iliberalism și guvernanță în UE: Ungaria și Polonia.		17.40-18.30	Prelegere Lect. univ. dr. Mihai Maci, Universitatea din Oradea Patologiile comunicării	
18.30-18.35	Organizarea pentru Workshop		18.30-18.35	Organizarea pentru Workshop	
18.35-20.30	Workshop Guvernanța securității și comunicarea strategică în UE: scenarii alternative privind viitorul în guvernanța securității cs.III.dr. Mihaela Teodor și dr. Ileana Surdu, ANIMV		18.35-20.20	Workshop Guvernanța securității și comunicarea strategică în UE: construirea unui plan de comunicare strategică pornind de la scenariile alternative și simulările realizate conf.univ.dr. Răzvan Grigoraș, ANIMV, cs.III.dr. Mihaela Teodor, ANIMV și dr. Ileana Surdu, ANIMV	
		20.20-20.30	Închiderea Școlii de vară on-line, prof.univ.dr. Ioan Deac, ANIMV		

LECTORI

Prof.univ.dr. Adrian-Liviu Ivan, ANIMV

Profesorul Adrian-Liviu Ivan, Rectorul Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”, este și liderul Modulului Jean Monnet EUSEGOV. Absolvent al Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca (UBB) și al Institutului European al Universității din Geneva, profesorul Adrian-Liviu Ivan este doctor în Relații internaționale la UBB și expert recunoscut în studii europene (guvernare europeană). Este autorul a numeroase cărți, articole și lucrări de specialitate în domeniile relații internaționale, studii de securitate, minorități naționale și etnice în relațiile internaționale, analiza politicilor de securitate, guvernare europeană și internațională (<https://animv.ro/despre-noi/>). În cadrul Școlii de vară va susține o prelegere cu tema *Despre guvernare și securitate în Uniunea Europeană*.

Prof.univ.dr. Alina Bârgăoanu, SNSPA

Alina Bârgăoanu este profesor universitar și decan al Facultății de Comunicare și Relații Publice (SNSPA). Este autor al volumului *#FAKENEWS. Noua cursă a înarmării* (Evrika Publishing, București, 2018) și expert în cadrul Grupului la nivel înalt pentru combaterea știrilor false și a dezinformării din mediul online - Comisia Europeană (2018). Domeniile sale de interes includ fake news și dezinformarea din mediul online, comunicarea strategică, educația tehnologică și digitală, modalități de reglementare a mediului online, relația transatlantică (<http://www.comunicare.ro/index.php?page=alina-bargaoanu>). În cadrul Școlii de vară va susține o prelegere despre *Comunicare strategică: perspectiva UE*.

Prof. univ. dr. Michael Shafir, UBB

Michael Shafir, reputat politolog român, este profesor asociat al Departamentului de Studii Internaționale și Istorie Contemporană, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca. Este doctor în Științe politice la Universitatea din Ierusalim. Domeniile de competență și de interes științific sunt științele politice și relațiile internaționale, studii de istorie și istoria Holocaustului, fiind unul dintre specialiștii recunoscuți în antisemitism și Holocaust în Europa centrală și de Est (<https://www.researchgate.net/profile/Michael-Shafir>). În cadrul Școlii de vară va susține două prelegeri despre *Uniunea Europeană față în față cu iliberalismul. Ce este iliberalismul?* și *Uniunea Europeană față în față cu iliberalismul. Iliberalism și guvernare în UE: Ungaria și Polonia*.

Lect. univ. dr. Mihai Maci, Oradea

Mihai Maci este lector în cadrul Departamentului de Relații Internaționale și Studii Europene al Universității din Oradea. A urmat studii de licență, de masterat și de doctorat la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, specializându-se în filosofie contemporană. A publicat studii despre gânditori contemporani (Martin Heidegger, Edith Stein, Jan Patočka, Moisey Ostrogorsky sau Zevedei Barbu), probleme ale istoriei recente a lumii românești

Prof.univ.dr. Ioan Deac, ANIMV

Profesorul Ion Deac este director al Școlii doctorale de Informații și Securitate Națională a Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul” (2019), membru al Modulului Jean Monnet EUSEGOV și coordonator al Școlii de Vară Comunicare strategică, guvernare și securitate în Uniunea Europeană. Este absolvent al Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca (UBB) cu specializarea filosofie și fost Director al Departamentului Comunicare Strategică, Publică și Interculturală din cadrul UNAp. Domeniile de competență și de interes științific: comunicare strategică, cultură de securitate, etică și influențare socială (<https://animv.ro/conducatori-de-doctorat/>). În cadrul Școlii de vară va susține o prelegere despre *Mecanisme narrative strategice care asigură succesul fake news*.

Prof.univ.dr. Irena Chiru, ANIMV

Irena Chiru este profesor universitar și Decan al Facultății de Studii de Intelligence din cadrul Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”, membru al Modulului Jean Monnet EUSEGOV și președinte al Asociației Europene de Educație în Intelligence (IAFIE-European Chapter). Este doctor în științele comunicării și are o experiență de peste 20 de ani de activitate didactică și de cercetare în domeniul studiilor de securitate și intelligence. Este autorul volumului *Comunicare interpersonală* și a coordonat echipele de cercetare din diverse proiecte cu finanțare națională și europeană. (<https://animv.ro/conducatori-de-doctorat/>). În cadrul Școlii de vară propune o dezbatere pe tema *Factori psihologici și cognitivi care determină vulnerabilitate în fața teoriilor conspirației*.

Conf.univ.dr. Răzvan Grigoraș, ANIMV

Răzvan Grigoraș este conferențiar universitar în cadrul Facultății de Studii de Intelligence, ANIMV. A urmat studiile doctorale și postdoctorale în domeniul informații și securitate națională în cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I”. Domeniile sale de competență și de interes științific sunt: tehnici de modelare și simulare ale problematicilor de securitate, securitate națională și studii strategice (<https://animv.ro/wp-content/uploads/2020/05/CV-GRIGORAS-RAZVAN.pdf>) În cadrul Școlii de vară coordonează Workshop-ul *Provocări actuale în domeniul comunicării strategice și al guvernării de securitate a UE: joc de simulare*.

Lect.univ.dr. Caludia Iov, UBB

Claudia Iov este lector în cadrul Departamentului de Studii Internaționale și Istorie Contemporană, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitate „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca și doctor în Relații Internaționale și Studii Europene (UBB Cluj) și în Geopolitică (Paris 8). Are o experiență vastă în coordonarea și implementarea proiectelor de tip Jean Monnet, în prezent fiind lider de modul al Quo Vadi Europe UBB (2020-2023) și membru al modulului EUSEGOV.

(secularizarea, memoria Holocaustului și a comunismului), precum și articole pe teme de educație și politică internațională (<https://www.cartepedia.ro/autor/mihai-maci-27110>). În cadrul Școlii de vară va susține două prelegeri despre *Patologiile comunicării*.

Expert dr. Radu Magdin, SNSPA

Radu Magdin este analist și consultant pe comunicare strategică, CEO al SMARTLINK COMMUNICATIONS SRL și vicepreședinte al STRATEGIKON, dar și cadru didactic asociat SNSPA (2019) în domeniul comunicării strategice. Este absolvent al Facultății de drept din cadrul Universității București și doctor în studii de comunicare în cadrul SNSPA cu o teză despre reziliența la operațiunile de influențare ruse. Este coautor al *Playbook on Liberal Leadership and Strategic Communications in the Covid19 Era* (Naumann Foundation’s 2021) și al *Global Europe and Global Romania as Crisis Solutions* (<https://www.europeanbusinessreview.eu/dossier.asp?cid=40#>). În cadrul Școlii de vară va susține o prelegere *Despre comunicarea strategică. Ce putem învăța la nivel de țară din narațiunile despre Covid19 vehiculate la nivel mondial*.

Lect.univ.dr. Adrian Stan, UBB

Adrian Stan este lector în cadrul Departamentului de Studii Internaționale și Istorie Contemporană, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca și cadru didactic asociat al ANIMV. Este doctor în relații internaționale și studii europene la UBB și absolvent al cursurilor de master cu specializarea managementul relațiilor internaționale și al politicilor europene. Domeniile de competență și de interes științific sunt: relații internaționale, studii europene și studii de securitate (http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/personal/CV_Adrian-Stan.pdf). În cadrul Școlii de vară va susține o prelegere cu tema *Provocări actuale în guvernarea securității europene. Reforma sectorului de securitate în EUAM*.

Domeniile de cercetare de interes sunt: studiile de securitate, geopolitica minorităților, integrare europeană, economia socială și incluziunea romilor, evaluarea programelor și a proiectelor publice europene (<https://cisimprove.ro/team/claudia-iiov/>). În cadrul Școlii de vară propune o dezbatere pe tema *Provocări ale guvernanței securității în UE: studii de caz*.

CS.III dr. Cristina Ivan, ANIMV

Cristina Ivan este cercetător în domeniul studiilor de securitate și intelligence și Director al Institutului Național de Studii de Intelligence, ANIMV. Este doctor în studii culturale la Universitatea din București și coordonator al mai multor proiecte de cercetare cu finanțare externă implementate în cadrul ANIMV (ARMOUR, SAFFRON, THESEUS). Domeniile de competență și de cercetare sunt: extremismul violent analizat din perspectiva studiilor culturale, terorism, propagandă și dezinformare și studii critice de intelligence (<https://animv.ro/proiecte/>). În cadrul Școlii de vară va susține o prelegere despre *Noile amenințări de securitate și reziliența societății europene*.

Dr. Ileana Surdu, ANIMV

Ileana Surdu este cercetător în cadrul Centrului Național de Modelare și Simulare, ANIMV și membru al Modulului Jean Monnet EUSEGOV. Este doctor în sociologie la Universitatea din București și are o vastă experiență în scrierea și implementarea de proiecte cu finanțare europeană și națională, dar și în coordonarea de cercetări sociologice. Domeniile de competență și de interes științific sunt: metodologia cercetării sociologice, amenințări hibride și gândire critică (<https://animv.ro/proiecte/>). În cadrul Școlii de vară coordonează Workshop-ul *Guvernanța securității și comunicarea strategică în UE: analiză de text și aplicația scenariilor alternative privind viitorul în guvernarea securității*.

CS.III.dr. Mihaela Teodor, ANIMV

Mihaela Teodor este cercetător în cadrul Centrului Național de Modelare și Simulare, ANIMV, în domeniul studii de securitate și membru al Modulului Jean Monnet EUSEGOV (coordonator al activităților de cercetare și al Școlii de Vară). Este redactor-șef al *Romanian Intelligence Studies Review* și membru al echipelor de cercetare din cadrul mai multor proiecte cu finanțare externă implementate de ANIMV (EUHybnet, EUSEGOV) Domeniile de competență și de interes științific sunt: studiile de securitate (politici de securitate, securitate regională), istorie contemporană și istoria intelligence, comunicare strategică, dezinformare și propagandă (<https://animv.ro/proiecte/>). În cadrul Școlii de vară coordonează Workshop-ul *Guvernanța securității și comunicarea strategică în UE: analiză de text și aplicația scenariilor alternative privind viitorul în guvernarea securității*.

PARTICIPANȚI

Nr. crt.	Nume și prenume	Școala Doctorală	Tema de cercetare	Email
1.	UNGUREANU Gabriel Traian	ANIMV	Îmbunătățire sistem național de intelligence economic prin optimizarea proceselor și crearea unui feedback în timp real	ungureanu.gabriel@animv.eu
2.	BOTEZ (MEDEȘAN) Andreea Adelina	ANIMV	Măsuri juridice de combatere a fenomenului fake news	medesan.adelina@animv.eu
3.	STANCIU Robert Ionuț	ANIMV	Evoluția securității și apărării europene. Uniunea Europeană de la consumator la furnizor de securitate la nivel global	stanciu.robert@animv.eu
4.	NĂSTASE (Frățilă) Cătălina	ANIMV	Integrarea SOCMINT în procesul de recrutare a resurselor și surselor umane pentru serviciile de informații	nastase.catalina@animv.eu
5.	LUPU Mădălina	ANIMV	Interacțiunea furnizor - beneficiar de intelligence în procesul de informare	lupu.madalina@animv.eu
6.	MATEI (CHIȚĂ) Ioana	ANIMV	Reconsiderarea instrumentelor de evaluare a riscului de (auto)radicalizare la nivel european si impactul asupra Intelligence	chita.ioana@animv.eu
7.	SÎRBU (DRUGĂ) Daniela	ANIMV	Particularități ale propagandei vizuale ale Federației Ruse în spațiul Est-European. O analiză comparativă: România și Republica Moldova	druga.ionela@animv.eu
8.	BOCAI (BUTEA) Adina Elena	ANIMV	Rolul componentei identitare în consolidarea politicilor de securitate la Marea Neagră	bocai.adina@animv.eu
9.	GRIGORESCU Răzvan	ANIMV	Contribuțiile companiilor private la asigurarea securității economice a României, prin folosirea intelligence-ului competitiv	grigorescu.razvan@animv.eu
10.	PAVEL (ASANDEI) Cătălina	ANIMV	Competențe interculturale ale operatorilor HUMINT de nivel tactic	asandei.catalina@animv.eu
11.	COZMANCIUC Corneliu Mugurel	ANIMV	Provocări actuale la adresa educației și culturii de securitate	cozmanciuc.corneliu@animv.eu
12.	CHINDRIȘ Claudiu Ștefan	UBB Cluj	Relațiile politico-diplomatice româno- americane 1964-1973	chindris.claudiu@animv.eu
13.	UIFALEANU Ovidiu Liviu	UBB Cluj	Influences of Cultural Differencies in Strategic Planning. Building resilience in COVID 19 Pandemics	uifaleanuovidiu@yahoo.com
14.	VĂSCAN Rareș Alexandru	UBB Cluj	Analiza discursului european în contextul migrație	vascan_rares@yahoo.com
15.	CATARAGA Olga	UBB Cluj	Expertiza judiciară	olga.cataraga@justice.gov.md
16.	MICAȘ Anca	UBB Cluj	Politia județului Cluj în perioada 1929-1940	anca_micas@yahoo.com
17.	BORA Fineas	UBB Cluj	Criminalitate cibernetică. Studiu de caz: tipologia infractorilor cibernetici	fineas.bora@gmail.com
18.	SLUSARCIUC Marcela	UBB Cluj	Guvernanța regiunilor transfrontaliere și dezvoltarea rezilienței acestora	marcelaslusarciuc@gmail.com
19.	NISTE Maria-Valentina	UBB Cluj	Relațiile dintre Uniunea Europeană și Tunisia după Primăvara Arabă -noi progrese în cooperarea politico-economică bilaterală și consolidarea democrației tunisiene.	nistevalentina@yahoo.com

20.	DANCI Gabriel-Vasile	UBB Cluj	Omanul în perioada Sultanului Qaboos bin Said al-Said: diplomație, sisteme de alinațe, geopolitică și securitate energetică	gabrielvdanci@gmail.com
21.	IANCU Raul Flaviu	UBB Cluj	Percepția diplomației italiene cu privire la Concordatul între Sfântul Caun și Regatul României	rauliancu@gmail.com
22.	ANGHEL Liliana	UBB Cluj	Dezvoltarea regională, din prisma relațiilor internaționale și a securității naționale	anghel_lili3@yahoo.com
23.	ANDO Andrei	Univ. Oradea	Fenomenul migraționist în perioada dualistă în Imperiul Austro-Ungar	andreiendo@gmail.com
24.	CRĂCIUN Ștefan	UAIC – Iași	„Nicolae B. Cantacuzino - Diplomat (1889-1930)	craciunstefan954@gmail.com
25.	TONITZA Andra	FSP UB	Nicolae Tonitza, une biographie politique	andra.tonitza@fspub.unibuc.ro
26.	PORUMBIȚĂ Marius	FSAS UB	Managementul performanței	mporumbita76@gmail.com
27.	ISPAS Daniela Mihaela	SNSPA	Universități europene. Național vs supranațional	ispas.daniela@animv.eu
28.	PĂDURARU Mihail	ASE	Consideratii teoretice si practice privind sporirea rezilientei socio-economice a Romaniei in contextual noilor amenintari hybrid reprezentate de terorism, extremism violent, trafic si consum de droguri de risc	mihail.paduraru@ro-intelligence.com
29.	JIANU (GALAV) Roberta-Laura	ASE	Studiu cu privire la efectele pe care le are exacerbarea disensiunilor între actorii participanți la tabloul economic global asupra funcționării sistemului comecial multilateral	robertagalav@yahoo.com
30.	DANTIS Dragoș	ASE	Impactul criptomonedelor asupra sistemului financiar international	dragos.dantis@gmail.com
31.	MARINESCU Delia-Mihaela	UNAp	Promovarea egalității de șanse și controlul migrației – factori de stabilitate pentru securitatea societală în Uniunea Europeană	delia.marinescu@ymail.com
32.	TUTUIANU Bogdan	UNAp	Impactul amenințărilor hibride asupra securității maritime și posibile modalități de contracarare – studiu de caz Regiunea Mării Negre	bogdan_tutuianu@yahoo.com
33.	MĂRGINEANU ALINA	UNAp	Analiză prospectivă privind impactul relațiilor externe ale României cu marile puteri asupra politicii de securitate națională	alinamargineanu2003@yahoo.it
34.	ISPAS Cristina Georgiana	Academia Română Institutului de Istorie „N. Iorga”	După imperiu. Politica Federației Ruse față de Orientul Mijlociu. Obiective și strategii	cristinaa.ispas@gmail.com

##



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

EUSEGOV
Jean Monnet Module
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



Conferința de deschidere a Modulului Jean Monnet EUSEGOV

*A common understanding of EU Security Governance.
Teaching and researching the EU security policies and institutions for a better academic
and professional approach in the security and intelligence field*

Luni, 14 iunie 2021, București

Cuvânt introductiv

Despre guvernanta și securitate în Uniunea Europeană

Prof.univ.dr. Adrian-Liviu Ivan, ANIMV

Ce credeti ca inseamna Guvernanta Europeana?



Răspunsuri participanți și discuție liberă pe marginea lor:

1. valori și principii integrate în actele și acțiunile politice comune ale organismelor politice și administrative UE
2. formă de ghidare a activităților bazată pe standarde europene



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

EUSEGOV
Jean Monnet Module
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



3. Integrare regională și conceperea acordurilor de cooperare subregională
4. Macro-managementul UE și managementul executiv UE, incluzând aici toate procesele, procedurile, fluxurile și canalele de comunicare angrenate.
5. procese
6. Guvernanța europeană reprezintă modul prin care Uniunea Europeană își gestionează interacțiunile cu diverșii actori statali și non-statali, atât în interiorul organizației, cât și în plan extern. Guvernanța europeană se realizează prin intermediul diverselor mecanisme, printre care politicile europene sau legislația europeană.
7. Totalitatea instrumentelor și politicilor disponibile factorilor de decizie și instituțiilor publice europene pentru a armoniza planul UE cu planul național și căutarea de mijloace pentru implementarea la nivel tehnic a soluțiilor identificate
8. Ansamblul de instituții și proceduri care stau la baza desfășurării activității
9. Sistem normativ / procedural
10. Un cadru de decizie publică în care să fie incluse toate sau cei mai mulți dintre stakeholderi ("partii interesate").
11. A conduce, a administra, a dirija politicile statelor membre în acord cu politicile comune agreeate în comun prin intermediul instituțiilor comune.
12. Regulile care organizează exercitiul puterilor în Uniunea Europeană
13. Guvernanța Europeană reprezintă acel cadru legislativ și de reglementare uniformă care permite o funcționare uniformă la nivelul uniunii.
14. Se referă la modul în care cooperează guvernele în procesul decizional privind anumite probleme comune.
15. protecție a integrității societății europene, o grijă permanentă pentru funcționarea corectă a instituțiilor europene.
16. Un sistem de guvernare comun statelor membre Uniunii Europene
17. Este un concept care include instituții și proceduri în vederea realizării obiectivelor UE pentru coordonarea politicilor și implementarea unui model de guvernare economică



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

EUSEGOV
Jean Monnet Module
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



9. O serie sistematică de activități susținute și coerente, desfășurate la nivel strategic, operațional și tactic, care permit înțelegerea publicului țintă și identifică canalele eficiente pentru promovarea și înțelegerea anumitor tipuri de comportament
10. Comunicarea strategică reprezintă acel tip de comunicare care este structurată și construită cu scopul de a produce sau transmite un anumit mesaj.
11. Campanie de comunicare desfasurata pe perioade medii si lungi, in care mai multe entitati guvernamentale si/sau private, isi coordoneaza si isi potententeaza eforturile pentru a atingerea unor obiective* de comunicare catre mase largi de subiecti.* (idei, concepte, dirijarea catre anumite actiuni, contracararea anumitor campanii de dezinformare - manipulare - influentare, etc.)
12. Utilizarea intenționată a comunicării de către o organizație pentru a-și îndeplini misiunea prin stabilirea unor obiective clare, adaptate audientei asupra căreia comunicarea este îndreptată. Advertising organizațional.
13. Comunicarea strategică se referă la acțiuni coordonate, pentru a transmite un mesaj clar, cu informații veridice, care să ajute la clarificarea unor situații create și care să vină în sprijinul audienței selectate
14. Canal de comunicare a strategiilor, respectiv a punctelor importante dintr-o strategie aferentă unui anumit sector sau domeniu, unui public țintă și se urmărește transmiterea unui mesaj clar, coerent.

ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE

14 – 17 iunie 2021

COMUNICARE STRATEGICĂ, GUVERNANȚĂ ȘI SECURITATE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

(Modulul Jean Monnet EUSEGOV 621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE)

Il liberalism și guvernanta în Uniunea Europeană: Ungaria și Polonia

Michael Shafir

La prima vedere, noțiunea modernă de il liberalism pare să aparțină protocronismului¹, căci pe meleaguri transilvane s-a născut. Numai că progenitorul nu e (din fericire, adaug) transilvan. A fost utilizată la naștere de către premierul ungar Viktor Orbán la tradiționala școală de vară organizată anual de către Uniunea Democrată a Maghiarilor din România la Băile Tușnad (Tusnádfürdő) la 26 iulie 2014.² Cu aceste ocazii, cuvântările lui Orbán au avut adesea rang de “doctrină,” și nu e de mirare că alocuțiunea a trezit în regiune (și nu numai) un ecou asemănător unor vibrații post-seismice. Confruntat cu ecouri în general negative, Orbán a renunțat după scurt timp să o folosească, înlocuind-o cu noțiunea de “Democrație creștină”, prilej cu care, presupun, părinții fondatori ai Creștinismului Democratic post-belic³ s-au cam învîrtit acolo unde le zac oasele.

¹ Vezi Katheine Verdery, *Compromis și rezistență: cultura română sub Ceaușescu*, București, Humanitas, 1984; Alexandra Tomiță, *O istorie „glorioasă”. Dosarul protocronismului românesc*, București, Cartea Românească, 2007.

² Traducerea în limba engleză publicată în *Budapest Beacon* 29 iulie 2014, reluată în *Hungarian Spectrum* 31 iulie 2014, <http://hungarianspectrum.wordpress.com/2014/07/31/viktor-orbans-speech-at-the-xxv-balvanyos-free-summer-university-and-youth-camp-july-26-2014-baile-tusnad-tusnadfurdo/>

³ Vezi Jean-Dominique Durand, *L'Europe de la democratie chretienne*, Brussels, Complexe, 1995; Wolfram Kaiser, *Christian Democracy and the origins of European Union*, Cambridge, Cambridge University Press, 2007; Sylvaine Schirman (dir.), *Robert Schumann et les pères de l'Europe: Cultures politiques et années de formation*, Publications de la Maison Robert Schuman, Brussels, PIE Peter Lang, 2008.

Ce este iliberalismul- și ce nu este

Dar noțiunea de iliberalism nu este deloc atât de nouă pe cât pare unora. Fusesse deja lansată de către Fareed Zakaria într-un articol publicat în 1997, care va sta la baza unui volum apărut în anul 2003.⁴ Bineînțeles că Orbán nu l-a citat pe comentatorul american al relațiilor internaționale, căci fenomenul iliberalismului sau referițele la premierul ungar se făceau în sensul pericolului care paște democrația clasică în timpurile noastre. Într-un volum intitulat *Anatomia antiliberalismului*, publicat cu un an înainte ca premierul ungar să utilizeze termenul, Steven Holmes, profesor la Universitatea Chicago, folosea alternativ noțiunile de antiliberalism și illiberalism⁵, referindu-se, de fapt, la reacția negativă stîrnită în rîndurile unor proeminenți intelectuali de Revoluția Franceză, iluminism și pozitivism. De unde și noțiunea de *reacționar*, concept al cărui sens original a fost denaturant de comuniști prin utilizarea sa ca epitet împotriva oricărui adversar politic. Privit din această perspectivă, iliberalismul, atât în sensul său original cât și în cel contemporan, aparține fără îndoială categoriei de concepte denumită de regretatul Zeev Sternhell “tradiția anti-iluministă.”⁶ În același timp, iliberalismul poate fi perceput drept o *contra-revoluție*, cum îl și percepe al doilea proeminent reprezentant al său după Orbán, politicianul polonez Jarosław Kaczyński.⁷

Dar ce revoluție doresc iliberalii să lichideze? Și dacă avem de a face cu o *contra-revoluție*, la care *status-quo ante* doresc să revină? În sfîrșit, prin ce mijloace? Într-un important articol publicat în 2020, Jan Zelionka și Jacques Rupnik subliniau că mișcarea contra-revoluționară care bîntuie regiunea nu este nicidecum îndreptată spre o revenire la comunism, subliniind că atât Orbán cât și Kaczyński s-au numărat printre cei care au pus umărul la dispariția fostului regim. Ceea ce ambii clamează (și nu sînt nicidecum singurii care o fac) este necesitatea imperioasă a unei așa-numite “reveniri a Europei” la ea însăși.⁸ Altfel spus, cei doi răspund acuzelor că s-ar fi îndepărtat de la valorile europene consfințite în cîteva documente de bază ale Uniunii Europene (UE) prin contra-acuza că EU s-a îndepărtat de la adevăratele valori care în ochii lor sînt statul-națiune (de unde și apartenența lor la așa-numitul curent al “suveraniștilor” din cadrul EU) și creștinismul. Creștinismul ca valoare europeană implică în această interpretare (dar nu se reduce numai la ea) respingerea imigranților și a

⁴ Fareed Zakaria, “The Rise of Illiberal Democracy,” *Foreign Affairs*, 76, 6 (November-December) 1997, pp. 22-43; *idem*, *The future of freedom, illiberal democracy at home and abroad*, New York, Norton 2003.

⁵ Stephen Holmes, *The Anatomy of Antiliberalism*, Cambridge, MA., Harvard University Press, 1993, pp. 34, 53, 75, 79, 90.

⁶ Zeev Sternhell, *The Anti-enlightenment Tradition*, New Haven, CT, Yale University Press, 2010.

⁷ Jan Zelionka, Jacques Rupnik, „From Revolution to ‘Counter-Revolution’: Democracy in Central and Eastern Europe 30 Years On”, *Europe-Asia Studies*, 72. 6, 2020, p. 1074 [1073-1099].

⁸ *Ibid.*, p. 1073.

homosexualității percepută a pune în pericol familia ca unitate de bază a societății.

Dar cum s-a ajuns aici, când bine știm că Polonia și Ungaria s-au numărat printre primele state din regiune care au îmbrățișat liberalismul occidental după 1989? Într-un volum publicat în 2020, Ivan Krastev și Stephen Holmes trasează apariția curentului iliberal în regiune către sfârșitul primei decade a noului mileniu. Avem de a face, în viziunea celor doi, cu o mare deziluzie--de unde și titlul volumului, *Lumina care a deziluzionat*, care (nicidecum întâmplător) amintește de volumul editat de Richard Crossman în 1949, conținând articol publicat de proeminenți intelectuali deziluzionați de comunism.⁹ Tezele celor doi autori pot fi pe alocuri discutabile, dar nicidecum ignorate. Imediat după prăbușirea comunismului, afirmă Krastev și Holmes, modelul occidental a fost perceput în întreaga regiune ca semificând "democratizare, liberalizare, lărgire [UE], integrare, globalizare, ș.a.m.d." însemnând întotdeauna modernizare prin emulare și integrare prin asimilare".¹⁰ Acest model liberal era "în general asociat cu idealurile oportunităților individuale, libertatea de mișcare și călătorie, disidență nesancționată, acces la justiție și receptivitate guvernamentală la doleanțele publice."¹¹ Modelul liberal din perioada denumită de cei doi autori "Epoca Imitării" explică și atitudinea de respingere a lui în "Epoca Resentimentelor" survenită ulterior: "Ascensiunea politică a populismului nu poate fi explicată fără să se țină seama de resentimentele răspândite de modul în care (impus) comunismul sovietic fără alternativă, după 1989, a fost înlocuit de liberalismul occidental (invitat) fără alternativă"¹²

Însă "spre 2010, versiunea central și est europeană a liberalismului devenise *murdărită de neșters de două decade de inegalitate socială crescândă, corupție omniprezentă și redistribuirea moral arbitrară a proprietății publice în mâinile unui număr mic de persoane.*"¹³

Krastev și Holmes afirmă că la acestă involuție au contribuit doi factori importanți, anume criza mondială financiară din 2008, care a generat pierderea încrederii în modelul occidental în general și în neo-liberalism în special ca unică cale posibilă de sustenabilitate economică; și emigrarea masivă către Occident a elitelor celor mai proeminenți avocați ai modelului occidental, la care se va adăuga la scurt timp pericolul perceput al pierderii identității în fața imigrației în masă din țările lumii a treia. În felul acesta, potrivit celor doi autori, modelul occidental quasi-consensual al emulării Occidentului a suferit cu timpul o transformare radicală și în momentul de față populiștii din Europa Centrală "lamentează constant impunerea valorilor, atitudinilor, instituțiilor și practicilor

⁹ Richard Crossman (ed), *The God that Failed*, New York, Columbia University Press, 1949.

¹⁰ Ivan Krastev, Stephen Holmes, *The Light that Failed: The Reckoning*, London, Pegasus. 2020. p.7

¹¹ *Ibid.*, p. 21.

¹² *Ibid.* p.14.

¹³ *Ibid.*, p. 21. Sbl. mea

occidentale importate din Occident ca imperative și obligatorii”¹⁴ Cele două afirmații sînt însă discutabile. Așa cum arată Zelionka și Rupnik, criza financiară din 2008 a lovit sudul continentului European mult mai puternic decît s-a resimțit aceasta în Europa Centrală și de Est, unde criza a afectat mai ales statele baltice. E adevărat că în Polonia alegerile din 2015 au adus la putere partidul Lege și Justiție (PiS) condus de Kaczyński, dar nu criza economică a determinat schimbarea, din moment ce sub predecesorii PiS la guvernare, Platforma Civică (PO), economia înregistrase o creștere de peste 20%.¹⁵

Nici ce privește emigrarea și imigrarea lucrurile nu stau neapărat cum arată cei doi autori. Nu că *percepțiile induse de către iliberali* nu ar fi jucat un rol important în 2015 și mai tîrziu, dar acesta a fost mai degrabă *catalizatorul* unor tendințe deja existente în societate și în conducerea sa politică. Budapesta a suferit o scurtă invazie a cîtorva mii de refugiați dar aceștia nu intenționau să rămîină (și nu au rămas) în Ungaria. Polonia a fost mai degrabă martoră la televizor a “invaziei” și nici azi economia ei nu ar sta prea bine în picioare fără miile de “islamiști” din...Ukraina sau mai recent Belarus.¹⁶

Nimic din aceste disocieri nu diminuează însă din constatarea lui Krastev și Holmes că în zilele noastre:

“[m]ulte dintre democrațiile apărute la sfîrșitul Războiului Rece s-au transformat în regimuri majoritare cu mentalitate conspirativă. Acolo, opoziția politică e demonizată, mass-media neguvernamentală, societatea civilă și instanțele independente sunt despuiate de influență, iar suveranitatea este definită de determinarea conducerii de a rezista presiunii și de a se conforma idealurilor occidentale de pluralism politic, transparență guvernamentală și toleranță față de străini, disidenți și minorități ”¹⁷

Poate că cea mai scurtă descriere a esenței iliberalismului nu aparține politologilor, ci celui mai proeminent istoric al Holocaustului în viață. Mă refer la Yehuda Bauer, care, într-un articol publicat în 2019 scria:

“[î]n politică contemporană liberalismul înseamnă o justiție independentă care poate veta ramura legislativă atunci când există pericolul subversiunii nedemocratice a majorității (toate majoritățile dintr-o democrație liberală sunt temporare). Înseamnă libertate de cercetare și predare, aspirînd la egalitatea de gen și căutînd soluții negociate la conflicte interne și externe - dar înseamnă și

¹⁴ Ivan Krastev, Stephen Holmes, “How Liberalism became ‘the God that Failed’ in Eastern Europe,” *The Guardian*, 24 octombrie 2019, <https://www.theguardian.com/world/2019/oct/24/western-liberalism-failed-post-communist-eastern-europe>.

¹⁵ Zelionka, Rupnik, *op.cit.*, p. 1076.

¹⁶ *Ibid.*

¹⁷ Krastev, Holmes, “How Liberalism became ‘the God that Failed’” *op.cit.*

apărare prin forță atunci când este necesar pentru a proteja societatea și statul. Liberalismul înseamnă supremația legii (*the rule of law*), împreună cu dreptul și datoria poliției de a o pune în aplicare; dar în același timp [el mai înseamnă] protejarea individului de intervenția arbitrară a poliției și de tortură și umilință.”

Pînă în acest punct, nu cred că afirmația istoricului poate fi contestată. Dar el adaugă: ”Opusul tuturor acestora e denumit de mulți ‘iliberalism’.”¹⁸ În acest punct cred că greșește, și vom vedea în curînd de ce.

Argumentul ne este servit de nimeni altul decît Bauer, de această dată într-un articol publicat în 2020, unde pune în aceeași categorie iliberală Ungaria, Polonia, Rusia și China. În primele trei state, afirmă istoricul, se desfășoară “alegeri mai mult sau mai puțin libere și majoritatea alegătorilor sprijină conducători autoritari, tot așa cum e probabil că majoritatea chinezilor îi sprijină pe ai lor.” Am avea aici de a face cu democrații iliberale, a căror principală caracteristică s-ar baza pe “autoritarism naționalist.”¹⁹ Abordarea lui Bauer este bazată pe cultura politică, deși ca bun istoric ce este Bauer se ferește de termen ca dracul de tămîie.

Ungaria și Polonia sînt mai degrabă regimuri de “autoritate competitivă”, ca să folosim termenul lansat de Levitsky și Way și utilizat de Zelionka și Rupnik,²⁰ iar în volumul publicat de acești Levitsky împreună cu Daniel Ziblatt în 2018, intitulat *Cum mor democrațiile*, Ungaria și Polonia intră în categoria regimurilor “ușor autoritare” (*mildly authoritarian*), Turcia în cea a regimurilor autoritare, iar Rusia (azi am adăuga, desigur, Belarus), în cea a regimurilor „foarte autoritare” (*highly authoritarian*).²¹ Deosebirea principală între prima și ultimele două categorii? În Polonia și Ungaria nu există prizonieri politici.²²

Cultura politică este desigur relevantă în explicarea iliberalismului, dar în același timp se dovedește a fi un concept prea larg. La urma-urmei, tot categoriei iliberalilor aparține și Donald Trump (admirator declarat al lui Orbán și vice-versa²³) și ar fi dificil să argumentăm că Orbán și Kaczyński aparțin aceleiași culturi politice, deși nu la fel stau lucrurile

¹⁸ Yehuda Bauer, “Global Trends in a Complex World: A View from Jerusalem,” *The Israeli Journal of Foreign Affairs*, 13.3, 2019, p.319 [316-328]

¹⁹ Yehuda Bauer, “Creating a ‘Usable’ Past: On Holocaust Denial and Distortion,” *The Israeli Journal of Foreign Affairs* 14.2, 2020, pp. 214-215 [209-228].

²⁰ Steven Levitsky, Lucan A. Way, *Competitive Authoritarianism. Hybrid Regimes After the Cold War*, New York, Cambridge University Press, 2010; Zelionka, Rupnik, *op.cit.*

²¹ Steven Levitsky, Daniel Ziblatt, *How Democracies Die: What History Reveals About Our Future*, New York, Penguin Random House, p. 188.

²² Jacques Rupnik, “Le variant illibéral,” *Telos*, 12 martie 2021, <https://www.telos-eu.com/fr/politique-francaise-et-internationale/le-variant-illiberal.html>.

²³ Benjamin Novak, Patrick Kingsley, “Trump Tries to Bring Hungary’s Orban in From the Cold”, *The New York Times*, 12 mai 2013, <https://www.nytimes.com/2019/05/12/world/europe/orban-trump-hungary-white-house.html>; Aime Williams, Valerie Hopkins, “Trump praises Hungary’s Orban in White House visit,” *The Financial Times*, 13 mai 2019, <https://www.ft.com/content/06f69c6c-75a8-11e9-bbad-7c18c0ea0201>; “Trump praises ‘respected’ Hungary PM Orbán,” *BBC News*, 13 mai 2019,

atunci cînd examinăm sub-culturile, deoarece premierul maghiar, conducătorul PiS și fostul președinte american își datorează, printre alți factori, succesul segmentelor electorale sub-educate și locuitoare în zone rurale.²⁴

Dar aș spune că și-l datorează mai ales altui factor, prea rar menționat sau luat în considerare: fabricarea inamicului. Nu-l suspectez pe Trump că l-a citit vreodată pe Carl Schmitt, și probabil că nici ceilalți doi iliberali nu au făcut-o. Dar Schmitt este pe bună dreptate considerat unul dintre principalii gînditori iliberali, mai ales datorită distincției făcută în lucrarea *Conceptul politicului* între “prieteni” și “inamici”. Lucrarea datează din 1928, deci înainte ca autorul să se fi pus la dispoziția naziștilor, care (și nu-i de mirare) s-au folosit de el cu prisosință și pe care i-a servit cu zel. Pentru Schmitt a avea un inamic constituie însuși coagulantul care dă sens vieții comunitare, și acolo unde acesta nu există, el trebuie inventat, fie și mitologizîndu-l.²⁵ Bineînțeles că simplific, dar o fac pentru a reveni la iliberalii zilelor noastre.

Rar veți găsi o carte sau un articol științific care să nu facă referire la războiul lui Viktor Orbán împotriva miliardarului evreu de origine maghiară George Soros, război exportat cu succes în mai toate țările vecine, inclusiv în România.²⁶ Puțini sînt însă conștienți că avem aici de a face cu o invenție de tip schmittian, care aparține răposatului (2017) “doctor electoral” (*spin-doctor*) american-evreu Arthur J. Finkelstein. Și nu este întîmplător că același Finkelstein

<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-48260165>; Mike Eckel, “Trump Praises Hard-Line Hungarian PM In Closely Watched White House Meeting,” *Radio Free Europe/Radio Liberty*, 13 mai 2019, <https://www.rferl.org/a/trump-hungary-orban/29936876.html>; Chris Riotta, “Trump says Orban doing ‘tremendous job’ in Hungary during White House visit despite concerns of illiberal democracy,” *Independent*, 14 mai 2019, <https://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-politics/trump-viktor-orban-hungary-prime-minister-white-house-visit-a8912451.html>; Charles Gati, “Two adventurers in the White House,” *Hungarian Spectrum*, 15 mai 2019, <http://hungarianspectrum.org/2019/05/15/charles-gati-two-adventurers-in-the-white-house/>.

²⁴ Ernst Hillebrand, “The close election result is quite surprising,” *International Politics and Society*, 13 iulie 2020, <https://www.ips-journal.eu/index.php>; Shaun Walker, “Standing up for the ‘real’ Poland: how Duda exploited rural-urban divide to win re-election,” *The Guardian*, 18 iulie 2020, <https://www.theguardian.com/world/2020/jul/18/andrzej-duda-poland-rural-urban-re-election>; Claudia Ciobanu, “Election Blues; Why Poland’s Opposition Keeps Losing,” *BalkanInsight*, 22 iulie 2020, <https://balkaninsight.com/2020/07/22/election-blues-why-polands-opposition-keeps-losing/>; Edit Inotai, “Governing, not winning, seen greater test for Hungarian Opposition,” *BalkanInsight*, 24 martie 2021, <https://balkaninsight.com/2021/03/24/governing-not-winning-seen-greater-test-for-hungarys-united-opposition/>; Nate Silver, “Education, Not Income, Predicted Who Would Vote For Trump,” *FiveThirtyEight*, 22 noiembrie 2018, <https://fivethirtyeight.com/features/education-not-income-predicted-who-would-vote-for-trump/>; Niskanen Center, “Explaining the Urban-Rural Political Divide,” 17 iulie 2019, <https://www.niskanencenter.org/explaining-the-urban-rural-political-divide/>; Will Jennings, “Educated urban voters are key to success in a deeply divided America,” *The Guardian*, 8 noiembrie 2020, <https://www.theguardian.com/us-news/2020/nov/08/america-deeply-divided-educated-urban-voters>

²⁵ Stephen Holmes, *The Anatomy of Illiberalism*, op.cit. pp. 37-60; William E. Scheuerman, *Carl Schmitt: The End of Law*, New York, Rowman&Littlefield, 1999; Jean-Werner Müller, *A Dangerous Mind: Carl Schmitt in Post-War European Thought*, New Haven, CT, Yale University Press, 2003.

²⁶ Vezi Michael Shafir, “Light onto Europe or Darkness at Noon? Corruption, Civil Society, Populism and Manipulation in Romania,” în *Political Corruption in a World in Transition* editat de Jonathan Mendilow, Éric Phélippeau, Wilmington, Vernon Press, 2019, p. 264 [259- 298].

a fost și consilier electoral al lui Donald Trump și Benjamin Netanyahu. Orbán, care pierduse alegerile în 2008, se afla în căutarea unei formule magice care să-l readucă la putere. I-a găsit-o Finkelstein în 2008, sfătuindu-l să iasă la atac (ne aflăm imediat după criza financiară mondială) împotriva multinaționalelor, a capitalului străin și corupției din rîndul partidelor de stînga, exagerînd considerabil realitatea ultimei. Ceea ce nu-l va împiedica să se numere azi printre cei mai corupți politicieni din regiune.²⁷ Următoarea “inamicizare” a fost în 2014 o găselniță “mefistofeliană”, așa cum recunoaște unul dintre colaboratorii săi, George Eli Birnbaum (evreu și el). Și ea s-a numit Soros. Iar cînd muniția anti-Soros părea să-și mai fi pierdut din credibilitate, Finkelstein l-a conșiat să-și găsească un nou “inamic” – homosexualii. Deși Finkelstein însuși se număra printre ei.²⁸

Kaczyński excelează și el în inventarea și reinventarea inamicului. A fost probabil primul politician care s-a referit la ceea ce la noi și altminteri va deveni cunoscut sub sintagma “statul paralel.” Retorica politică polonă lansată de însuși Jarosław Kaczyński și defunctul său frate președinte Lech s-a îmbogățit cu termenul de *układ*, pe care l-au utilizat cu succes în alegerile parlamentare din 2005 și cele prezidențiale din 2007. Inițial, înțelesul termenului fusese apropiat românescului “pile, cunoștințe, relații” sau al rusescului *svyazy* (relații), *balt* (influențe), *tolkach* (insistențe sau aranjamente).²⁹ Frații Kaczyński însă l-au reinventat în sens post-comunist, înțelegînd prin el “trădătorii” care ar fi “vîndut” Polonia fostelor elite comuniste la tratativele “Mesei rotunde” (februarie – aprilie 1989), deși pe atunci ei înșiși participaseră la aceste tratative în calitate de membri ai sindicatului Solidariatea.³⁰ Dar înțelesul termenului a ajuns să cuprindă o conspirație formată de către rețele informale ce includ politicieni, foști și actuali membri ai serviciilor de securitate, oameni de afaceri și criminali. De fapt, clientura vizată este contracarată de o *anticlientură*, prin care înțelegem

²⁷ Vezi Michael Shafir, “Corruption and populism in East-Central post-communist Europe: the egg, the hen and the omelet,” in *Populism and Corruption: The other side of the coin* editat de Jonathan Mendilow, Éric Phélippeau, Cheltenham, UK, Northampton, MA, USA, Edward Elgar, 2021, p. 176 [153-189].

²⁸ Eva Balogh, “The Genesis of Orbán’s anti-Soros campaign, *Hungarian Spectrum*, 15 ianuarie 2019, <https://hungarianspectrum.org/2019/01/15/the-genesis-of-orbans-anti-soros-campaign/>; Ovidiu Nahoi, “Cum a fost inventat ”Soros, evreul cel rău”, în Ungaria,” *RFI*, 17 ianuarie 2019, <https://www.rfi.ro/politica-108550-inventat-soros-evreul-rau-ungaria>; “Cum a fost inventată conspirația Soros de Arthur Finkelstein. Dezvăluirile omului care a lucrat alături de celebrul consultant politic”, *DiGi24*, 26 ianuarie 2019, <https://www.g4media.ro/cum-a-fost-inventata-conspiratia-soros-de-arthur-finkelstein-dezvaluirile-omului-care-a-lucrat-alaturi-de-celebrul-consultant-politic.html> ; “Gati, “Two adventurers,” *op.cit.*

²⁹ Vezi Michael Shafir, *România comunistă (1948-1985). O analiză politică, economică și socială*, București. Meteor Press, 2020, p. 359.

³⁰ Christian Davies, “The conspiracy theorists who have taken over Poland,” *The Guardian*, 16 februarie 2016, <https://www.theguardian.com/world/2016/feb/16/conspiracy-theorists-who-have-taken-over-poland>. Cei doi frați au părăsit partidul în 1991, după ce Președintele Lech Wałęsa l-a demis pe Jarosław din poziția de șef al cancelariei prezidențiale. Au înființat în același an partidul Înțelegerea de Centru și în 2001 PiS.

dezvoltarea propriilor rețele clientelare (economice, dar și politice și intelectuale) și/sau alierea cu acestea în scopul înlocuirii primelor rețele clientelare post-comuniste.³¹

Deși nu a renunțat niciodată la *układ*, înaintea alegerilor din 2015 inamicul principal a suferit o metamorfozare radicală: migranții din Orientul Mijlociu, a afirmat conducătorul polonez, pereclitează sănătatea continentului European, aducând cu ei holeră, dizenterie și riscul răspândirii a “tot felul de paraziți și protozoare.” Aici Kaczyński se ținea de cuvânt. Nu promisese el după pierderea alegerilor parlamentare din 2011 că “va veni ziua în care vom avea Budapesta la Varșovia”?³² În sfârșit, înaintea scrutinului electoral din 2019 (și aici Varșovia a precedat Budapesta), inamicul public no.1 a devenit homosexualitatea (comunitatea LGBTQ). Așa cum explica analistul polonez Stanisław Mocek, atacurile la adresa homosexualilor au constituit “combustibil pentru PiS” permițând partidului “să își reafirme identitatea politică, atașamentul față de valorile tradiționale în fața valului occidentalizării” A beneficiat aici și de sprijinul nemijlocit al Bisericii Catolice, arhiepiscopul cracovian Marek Jędraszewski avertizând într-o predică că “ciuma roșie” a comunismului a fost “înlocuită de o ciumă nouă, neo-marxistă, care vrea să ne cucerească sufletele, inimile și spiritele. O ciumă care nu este roșie, ci curcubeu”³³

Liberalism și guvernanta europeană

În numeroase rînduri, ambele state au sfidat criteriile stabilite la Copenhaga în 1993, mai precis criteriul care afirmă că statele membre ale EU sau candidații la aderare trebuie să asigure “stabilitatea instituțiilor care garantează democrația, statul de drept, drepturile omului și respectarea și protejarea minorităților.”³⁴ Nu se poate afirma că Consiliul European sau Parlamentul European nu ar fi reacționat. Dar au făcut-o cu multă întârziere și după multe ezitări. Astăzi, ambele state iliberale se găsesc amenințate cu posibila aplicare a Articolului 7 din tratatul EU (denumit colocvial și “opțiunea nucleară”³⁵) care poate rezulta în suspendarea dreptului de vot în Consiliu. Ungaria a contestat decizia Parlamentului European la Curtea Europeană de Justiție, invocând o tehnicitate, anume că nu fusseră luate în considerare voturile de abținere în

³¹ Michael Shafir, „Neopopulismul în zodia postcomunismului” în Sergiu Gherghina, Sergiu Miscoiu, Sorina Soare (ed.), *Populismul contemporan: un concept controversat și formele sale diverse*, Iași, Institutul European, 2011, pp. 415-16 [221-239].

³² Shafir, “Corruption and populism in East-Central post-communist Europe,” *op. cit.* p. 179.

³³ AFP, “Pride and prejudice: Poland at war over gay rights before vote,” *Channel NewsAsia*, 9 august 2019, <https://www.channelnewsasia.com/news/world/pride-and-prejudice--poland-at-war-over-gay-rights-before-vote-11795132>.

³⁴ “Criteriile de aderare (Criteriile de la Copenhaga)”, *EUR-Lex*, https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/accession_criteria_copenhagen.html?locale=ro.

³⁵ Marc Santora, “Opposition Challenges Poland’s Presidential Election Results,” *The New York Times*, 16 iulie 2020, <https://www.nytimes.com/2020/07/16/world/europe/poland-election.html>.

Parlamentul European pentru a stabili majoritatea necesară de două-treimi când se declanșase procedura invocării Articolului 7. Curtea a respins însă apelul, arătând că decizia invocării Articolului 7 fusese luată cu majoritate corectă și că abținerile nu trebuiau luate în considerare în acest caz.³⁶

În ce privește Ungaria, principala culpă pentru reacția întârziată a Uniunii Europene pare a aparține Germaniei. Deși atacată personal de Orbán pentru “invazia migratoare” începând cu anul 2015, cancelarul Angela Merkel l-a protejat pe premierul ungar ani de-a rândul din două motive principale: investițiile substanțiale în Ungaria beneficiind de condiții financiare favorabile pentru firmele germane, și faptul că sancționarea Ungariei putea avea drept consecință o serioasă diminuare a majorității parlamentare a Partidului Popular European (PPR), în care reprezentanța FIDESZ era substanțială.³⁷ Investiții germane masive s-au făcut și în Polonia, ba chiar mai mari³⁸ Dar PiS nu face parte din PPR, ci este membru al grupului Conservatorilor și Refomiștilor Europeni.³⁹ În consecință, pîrghiile germane de influență politică asupra Poloniei sînt oarecum mai reduse.

Ceea ce pare s-o fi determinat pe Merkel să decidă că FIDESZ trebuie scos din PPE pare a fi fost campania dusă de Orbán în 2018 împotriva desemnării lui Manfred Weber în funcția de președinte al Comisiei Europene. Weber fusese deja desemnat drept “candidat de vîrf” (*Spitzenkandidat*) al EEP pentru funcție dar în bună parte datorită virulentei campanii maghiare “operația a reușit, dar pacientul a murit.” Numai că alături de pacient s-a aflat și chirurgul. Decît să se vadă exclus din EEP, Orbán a preferat inițial să-și anunțe “auto-suspendarea” – un compromis care-l lipsea de drept de vot în fracțiune sau de a propune candidați în EEP , dar lăsa totuși o porțiță deschisă spre reconciliere.⁴⁰

³⁶ Maïa de La Baume, Lili Bayer, “EU’s top court rejects Hungary’s bid to halt punishment proceedings,” *Politico*, <https://www.politico.eu/article/ecj-ruling-hungary-rule-of-law-article-7/>; Daniel Boffey, “ECJ rejects Hungarian case against MEPs’ vote to pursue sanctions,” *The Guardian*, <https://www.theguardian.com/world/2021/jun/03/ecj-rejects-hungarian-case-against-meps-vote-to-pursue-sanctions>, ambele date 3 iunie 2021.

³⁷ Eva Balogh, “Foreign Reactions to Orbán’s ‘Enabling Law’,” *Hungarian Spectrum*, 31 martie 2020, <https://hungarianspectrum.org/2020/03/31/foreign-reactions-to-orbans-enabling-law/>.

³⁸ Isabell Page (ed.), “German Investments in Hungary,” *SpotLightMetal*, 4 aprilie 2019, <https://www.spotlightmetal.com/german-investments-in-hungary-a-817199/>, indica că în prima jumătate a anului 2018, valoarea investițiilor germane în Polonia era de 68 de miliarde de euro, și în Ungaria aproximativ 34 de miliarde.

³⁹ Acest grup mai include

⁴⁰ Daniel McLaughlin, “Hungary’s Orban hails party’s ‘agreed suspension’ from European bloc,” *The Irish Times*, <https://www.irishtimes.com/news/world/europe/hungary-s-orban-hails-party-s-agreed-suspension-from-european-bloc-1.3834356>; Eva Balogh, “Viktor Orbán is in a bind after suspension,” *Hungarian Spectrum*, <http://hungarianspectrum.org/2019/03/21/viktor-orban-is-in-a-bind-after-the-suspension/>; Marton Dunai, “Hungary’s ruling party Fidesz suspended from Europe’s centre-right,” (Reuters report), *The Sydney Morning Herald*, <https://www.smh.com.au/world/europe/hungary-s-ruling-party-fidesz-suspended-from-europe-s-centre-right-20190321-p5160u.html>, toate date 21 martie 2019.

Divorțul formal a survenit după exact doi ani, când FIDESZ a anunțat că își retrage cei 13 membri din PPE, care a rămas, totuși cu o confortabilă majoritate în Parlamentul European ales în 2019 --187 de MEP față de 148 MPE ai următorului grup al Socialiștilor și Democraților. Decizia a fost mai degrabă preemptivă, deoarece la insistențele unor membri EEP din țările nordice și statele Baltice, EEP urma să-și amendeze statutul, făcând posibilă excluderea unui grup parlamentar în întregime sau și nu numai excluderea individuală, cum fusese cazul până atunci. Ceea ce s-a și întâmplat, decizia fiind luată cu o majoritate zdrobitoare: din cei 160 membri prezenți, 148 au votat în favoarea ei. Cuțitul ajunsese la os, și semnalul roșu ardea de mult.⁴¹ Ocazie care i-a dat lui Donald Tusk, președintele PPE, prilejul să remarce că FIDESZ părăsise de fapt grupul în urmă cu mulți ani.⁴² Începuturile despărțirii trebuie căutate undeva prin 2019, când Orbán a lansat în propria țară o campanie acerbă, inclusiv panouri, împotriva Președintelui Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, pe care îl acuza de a promova în alianță cu Soros impunerea de cote obligatorii pentru acceptarea migranților refugiați în detrimentul intereselor naționale ungare.⁴³ De altfel, încă din ajunul suspendării FIDESZ din PPE Juncker remarca: "Cine răspîndește minciuni despre politicile europene din motive de politică internă ar trebui să se întrebe dacă locul lui mai e în PPE."⁴⁴ A urmat scandalul Manfred Weber, care, printre altele, a rezultat în sancționarea conducătorului delegației FIDESZ în Parlamentul European, Tamás Deutsch, după ce acesta din urmă l-a comparat pe Weber cu un membru al Gestapo-ului sau al poliției secrete staliniste ÁVH din vremurile lui Mátyás Rákosi (de unde și necesitatea de a amenda statutele EEO, vezi *supra*).⁴⁵ Deutsch îl înlocuise cu puțin timp în urmă

⁴¹ Eva Balogh, "After 21 years, a bad marriage between EEP and FIDESZ ends in Divorce," *Hungarian Spectrum*, <https://hungarianspectrum.org/2021/03/03/after-21-years-a-bad-marriage-between-epp-and-fidesz-ends-in-divorce/>; Edir Inotai, "Fidesz Flounces Out of EEP," *BalkanInsight*, <https://balkaninsight.com/2021/03/03/fidesz-flounces-out-of-epp/>, ambele datate 3 martie 2021.

⁴² Vlagyislav Maksimov, "Tusk: Fidesz left EPP years ago," *Euractiv*, 19 martie 2021, https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/tusk-fidesz-left-epp-years-ago/.

⁴³ David M. Herszenhorn, Maïa de La Baume, Lili Bayer, Florian Eder, "Orbán faces backlash after attack on Juncker," *Politico*, 21 februarie 2019, <https://www.politico.eu/article/orban-faces-backlash-after-attack-on-juncker/>; "Hungary: Viktor Orban's Fidesz to quit Europe's centre-right EPP," *BBC News*, 3 martie 2021, <https://www.bbc.com/news/world-europe-56250461>; Jon Henley, "Hungary's Fidesz party to leave European parliament centre-right group," *The Guardian*, 3 martie 2021, <https://www.theguardian.com/world/2021/mar/03/hungarys-fidesz-party-to-leave-european-parliament-centre-right-group>; Daniel Kelemen, "Viktor Orban turned Hungary away from democracy. Now his European allies are turning on him," *The Washington Post*, 7 martie 2021, <https://www.washingtonpost.com/politics/2021/03/07/viktor-orbn-turned-hungary-away-democracy-now-his-european-allies-are-turning-him/>.

⁴⁴ Peter Maushagen, "EU's Juncker hits out at Hungary PM over party group membership," *Reuters*, 5 martie 2019, <https://www.reuters.com/article/us-hungary-eu-epp-juncker/eus-juncker-hits-out-at-hungary-pm-over-party-group-membership-idUSKCN1QM25S>.

⁴⁵ Edit Inotai, Claudia Ciobanu, "Can Hungary and Germany Kiss and Make it UP?" *BalkanInsight* 9 decembrie 2020, <https://balkaninsight.com/2020/12/09/can-hungary-and-germany-kiss-and-make-up/>; Eva Balogh, "Do EEP sanctions on Deutsch foreshadow FIDESZ's departure from the group?" *Hungarian Spectrum*, 16 decembrie 2020, <https://hungarianspectrum.org/2020/12/16/do-epp-sanctions-on-deutsch-foreshadow-fideszs-departure-from-the-group/>;

pe József Szájer, co-fondator FIDESZ alături de Orbán, și care se mândrea că a scris de unul singur constituția Ungariei, inclusiv amendamentul îndreptat împotriva homosexualilor. Autorul constituției a fost însă nevoit să demisioneze din Parlamentul European după ce a fost identificat de poliția belgiană ca unul dintre participanții la o orgie homosexuală.⁴⁶

Un al doilea motiv care e posibil să fi determinat plecarea voluntară a FIDESZ-ului din PPE are de a face cu hotărârea Comisiei Europene de condiționare a distribuirii fondurilor post-Covid de respectarea drepturilor democratice fundamentale. Deși inițial s-au împotrivit, Polonia și Ungaria au votat în cele din urmă pentru (dacă nu era aprobat de toți membrii EU, întreaga formula cădea), dar au anunțat că vor contesta condiționarea în fața Curții Europene de Justiție.⁴⁷ Ceea ce au și făcut.⁴⁸

Dar în cea ce privește guvernanta europeană, cel mai departe a mers Polonia. Unul dintre motivele principale ale invocării Articolului 7 împotriva ei a fost așa-zisa reformă juridiciară, care practic subordonează politicului întregul sistem judiciar.⁴⁹ La începutul luni martie 2021, Curtea Europeană de Justiție decisesse că noile reglementări poloneze pentru desemnarea judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție periclitează legislația europeană⁵⁰. Reacționând, Primul Ministru Mateusz Morawiecki a cerut Curții Constituționale poloneze (pe care guvernarea PiS a umplut-o cu sprijinatorii săi) să determine dacă constituția poloneză are sau nu prioritate asupra legislației EU.⁵¹ Este mai mult decât probabil că Morawiecki a luat în considerare și neașteptata decizie a Curții

⁴⁶ Vlagyislav Makszimov, “‘Mother – woman, father – man’ constitutional amendment passes,” *Euractiv*, 16 decembrie 2020, https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/mother-woman-father-man-constitutional-amendment-passes/; Shaun Walker, “George Soros: Orbán turns to familiar scapegoat as Hungary rows with EU,” *The Guardian*, 5 decembrie 2020, <https://www.theguardian.com/world/2020/dec/05/george-soros-orban-turns-to-familiar-scapegoat-as-hungary-rows-with-eu>.

⁴⁷ Inotai, “Fidesz Flounces Out of EEP,” *op.cit.*

⁴⁸ “Poland and Hungary file complaint over EU budget mechanism,” *Deutsche Welle* (în lb. engleză), <https://www.dw.com/en/poland-and-hungary-file-complaint-over-eu-budget-mechanism/a-56835979>; Radio Free Europe/Radio Liberty “Poland, Hungary Seek To Block EU’s New Rule-Of-Law Budget Mechanism,” <https://www.rferl.org/a/hungary-poland-eu-budget-mechanism-rule-law-european-court-justice/31145458.html?ltflags=mailer> ambele date 11 martie 2021.

⁴⁹ Vezi “Factbox: Poland’s ruling nationalists’ unfinished business,” *Reuters*, 8 octombrie 2019, <https://www.reuters.com/article/us-poland-election-factbox/factbox-polands-ruling-nationalists-unfinished-business-idUSKBN1WN1I7>; Claudia Ciobanu, “Democracy Digest: Poland’s Justice Battle Hits Fever Pitch,” *BalkanInsight*, 6 decembrie 2019, <https://balkaninsight.com/2019/12/06/democracy-digest-polands-justice-battle-hits-fever-pitch/>.

⁵⁰ “EU court: Poland’s judicial rules could violate EU law,” AP report, *Beaumont Enreprise*, 2 martie 2021, <https://www.beaumontenterprise.com/news/article/EU-court-Poland-s-new-judicial-rules-are-against-15992411.php>; Aleksandra Krzysztoszek, “EU Court: Appointment of Polish Supreme Court judge may violate EU law,” *Euractiv*, 3 martie 2021, https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/eu-court-appointment-of-polish-supreme-court-judge-may-violate-eu-law/.

⁵¹ Anna Wolska, “Polish government reacts to EU Court ruling on judicial reform,” *Euractiv*, 4 martie 2021, https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/polish-government-reacts-to-eu-court-ruling-on-judicial-reform/.

Constituționale germane (*Bundesverfassungsgericht*) din 5 mai 2020, care a decis că Curtea de Justiție Europeană și-a depășit atribuțiile și a încălcat parțial constituția germană garantând Băncii Europene Centrale Programul de Achiziții Publice al Sectorului Public al Uniunii Europene.⁵² Decizia a dus la avertizarea Germaniei de către Comisia Europeană cu posibila lansare a Procedurii Contravenționale (*Infringement Procedure*) împotriva Berlinului.⁵³ La scurt timp după ce Morawiecki a apelat la Curtea Constituțională poloneză, Comisarul European pentru Justiție, Didier Reynders, a avertizat într-o scrisoare trimisă Varșoviei că cererea adresată Curții Constituționale poloneze “contestă unul dintre fundamentele principale ale legislației UE, în special că legislația UE are prioritate în fața legislației naționale” și i-a cerut lui Mazowiecki să-și retragă moțiunea.⁵⁴ Până acum acest lucru nu s-a întâmplat. O decizie care ar prioritiza constituția locală ar dăruia într-adevăr întregul eșafod al legislației europene.

Un ultim aspect în ce privește guvernanta europeană privește politică externă. Conform regulamentelor în vigoare, deciziile în această privință se iau numai în unanimitate. Numai în decursul ultimelor luni, Ungaria și-a folosit de două ori dreptul de veto, ducând la blocarea declarațiilor UE în privința represiunilor chineze în Hong Kong și a conflictului israelo-palestinian.⁵⁵ Sîntem în această privință martori la emergența graduală a unui consens în Uniune că în privința politicii externe unanimitatea ar trebui înlocuită cu o majoritate calificată. Bineînțeles că Orbán nici nu vrea să audă de o asemenea schimbare.⁵⁶ Pericolul este mare. Dacă ani de zile a beneficiat de sprijin german, tocmai de acolo (deși nu numai⁵⁷) par să vină și cele mai mari presiuni în această direcție, indiferent de apartenență politică. Au vorbit despre necesitatea introducerii votului calificat în deciziile privind politică externă a uniunii atât candidatul Creștin-Democraților la postul de successor al lui Merkel, Armin Laschet, secretarul de stat în ministerul de externe german Miguel Berger și însuși

⁵² Bundesverfassungsgericht, “ECB decisions on the Public Sector Purchase Programme exceed EU competences,” Press Release No. 32/2020 of 05 May 2020, <https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/EN/2020/bvg20-032.html>.

⁵³ Matthew Karnitschnig, Hans von der Burchard, “European Commission declares war on German arrogance,” *Politico*, 9 iunie 2020, <https://www.politico.eu/article/european-commission-declares-war-on-german-arrogance-eu-court-of-justice-karlsruhe/>.

⁵⁴ Lily Bayer, “Commission chides Poland to respect supremacy of EU law,” *Politico*, 10 iunie 2021, <https://www.politico.eu/article/commission-chides-poland-respect-supremacy-eu-law-warsaw/>.

⁵⁵ “Hungary Criticized for Blocking EU Statements On China, Middle East,” *Radio Europa Liberă/Radio Libertatea*, 4 iunie 2021, <https://www.rferl.org/a/hungary-criticized-eu-statements-china/31290741.html?flags=mailer>;

⁵⁶ Eva Balogh, “Viktor Orbán’s infatuation with his EU veto power,” *Hungarian Spectrum*, 18 mai 2021, <https://hungarianspectrum.org/2021/05/18/viktor-orbans-infatuation-with-his-eu-veto-power/>.

⁵⁷ Vezi interviul cu fostul premier slovac Mikuláš Dzurinda, care în prezent este președintele fundației Wilfried Martens Centre for European Studies un *think-tank* al PPE în Matúš Krčmárík, “Without team effort, the EU will become irrelevant,” *The Slovak Spectator*, 3 iunie 2021, <https://spectator.sme.sk/c/22673951/mikulas-dzurinda-interview-european-union-future.html>.

Ministrul Afacerilor Externe, Heiko Maas.⁵⁸ Emblematic pentru Orbán (întotdeauna gata cu “explicații” conspiraționist-ideologice), premierul maghiar a reacționat numai la Maas, care e Social-Democrat. “Stânga europeană - condusă de stânga germană - atacă din nou Ungaria într-o manieră demnă de dispreț,” a afirmat; tocmai el, care în momentul interviului curta China asiduu.⁵⁹

În privința politicii externe însă, drumurile Poloniei și Ungariei s-ar putea despărți. Amîndouă resping majoritatea calificată, dar în timp ce pentru Polonia Federația Rusă rămîne principalul inamic extern, Ungaria se împotrivește sancțiunilor EU și a refuzat să se alăture declarației uniunii care condamnă încarcerarea prizonierilor politici în general și a lui Alexei Navalny în special.⁶⁰ Orbán are o relație specială cu Vladimir Putin iar Ungaria beneficiază de ajutor rusesc în domeniul energiei.

⁵⁸ Lahav Harkov, “EU criticism of Israel is pandering to Muslim voters, Hungarian PM says,” *The Jerusalem Post*, 21 mai 2020, <https://www.jpost.com/international/eu-criticism-of-israel-is-pandering-to-muslim-voters-hungarian-pm-says-668769>; “Germany calls for abolition of EU foreign policy vetoes”, *Deutsche Welle* (în lb. engleză), 7 iunie 2021, <https://www.dw.com/en/germany-calls-for-abolition-of-eu-foreign-policy-vetos/a-57803478>; “EU veto 'hostage'-taking on foreign policy must end -Germany's Maas,” *Yahoo/finance*, 7 iunie 2021, <https://finance.yahoo.com/news/1-eu-veto-hostage-taking-194438363.html>; András Balogh, “Has Germany had enough of the Hungarian government?” *Daily News Hungary*, 8 iunie 2021, <https://dailynewshungary.com/has-germany-had-enough-of-the-hungarian-government/>.

⁵⁹ Stuart Lau, “Orbán taunts Germany by doubling down on support for China,” *Politico*, 8 iunie 2021, <https://www.politico.eu/article/orban-taunts-germany-by-doubling-down-on-support-for-china/>.

⁶⁰ András Balogh, *op. cit.*

COMUNICAREA STRATEGICĂ ȘI COMBATEREA DEZINFORMĂRII. RĂSPUNSUL UE

ALINA BÂRGĂOANU

14 Iunie 2021

Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”
București, 14 – 17 iunie 2021

ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE COMUNICARE STRATEGICĂ, GUVERNANȚĂ ȘI SECURITATE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ
Modulul Jean Monnet EUSEGOV (2020-2023)

TRĂSĂTURI ALE PROPAGANDEI/DEZINFORMĂRII MODERNE
PROPAGANDA COMPUTAȚIONALĂ
COMBATEREA DEZINFORMĂRII/ PROPAGANDEI



TRĂSĂTURI ALE PROPAGANDEI/ DEZINFORMĂRII MODERNE

UN ECOSISTEM INFORMAȚIONAL SCHIMBAT (1)

EXPLOZIA PLATFORMELOR DIGITALE – **FACTORUL TEHNOLOGIC**

REALITĂȚI GEOPOLITICE ÎN SCHIMBARE (NOI ACTORI, NOI ALIANȚE,
PIERDEREA MONOPOLULUI ASUPRA SPAȚIULUI PUBLIC GLOBAL) –
FACTORUL GEOPOLITIC

UN ECOSISTEM INFORMAȚIONAL SCHIMBAT (2)

- PLATFORMELE DIGITALE TRANSNAȚIONALE: FĂRĂ NICI UN FILTRU EDITORIAL (DIFERIT CHIAȚ FAȚĂ DE TRUSTURILE GLOBALE DE PRESĂ)
- CAMPANII LOW-BUDGET ȘI FINANȚĂRI MASIVE

UN ECOSISTEM INFORMAȚIONAL SCHIMBAT (3)

- DISTINCȚII MAI PUȚIN CLARE:
 - INTERN/ EXTERN
 - RĂZBOI/ PACE
 - PUBLIC/ PRIVAT
 - PERSUASIUNE, INFORMARE, DIVERTISMENT

DEZINFORMAREA: UN SPECTRU LARG DE MANIFESTARE

- “ADEVĂRAT, FALS ȘI TOT CE POATE FI IMAGINAT ÎNTRE CELE DOUĂ EXTREMITĂȚI”
- MISINFORMATION – PROPAGANDA OSTILĂ DIN PARTEA UNUI ACTOR OSTIL
- HIPERPARTIZANATUL
- HIPERPERSONALIZAREA
- AMPLIFICAREA TEHNOLOGICĂ, DEEPFAKE, MACHINE LEARNING, AI
 - “COMPUTERIZED REALITY”

MIX DE PROBLEME

- MESAJUL ÎN SINE
- MIJLOCUL PRIN CARE ESTE DISEMINAT
- REȚEAUA DE AMPLIFICARE
- TEHNOLOGIA DIN SPATE, CAPACITATEA DE MANUFACTURARE
- FUNDALUL PSIHO-SOCIAL
- COMPORTAMENTUL DIGITAL CARE PERMITE VIRALIZAREA SA

PROPAGANDA MODERNĂ

- INSTRUMENTALIZAREA (WEAPONIZATION) INFORMAȚIEI ȘI A ORICĂRUI SUBIECT CONTROVERSAT DINTR-O SOCIETATE
 - VACCINARE: “THE BATTLE FOR HEARTS AND ARMS”
- EXPLOATAREA DEPENDENȚEI DE TEHNOLOGIILE DIGITALE/ MOBILE
- CONTROLUL SPAȚIULUI DIGITAL ȘI MAI PUȚIN A CELUI FIZIC

TRĂSĂTURI EMERGENTE (1)

- EXPLOATAREA TULBURĂRILOR POLITICE/ A SURSELOR DE NEMULȚUMIRE DINTR-O SOCIETATE
 - INEGALITATEA;
 - CONFRUNTĂRILE IDENTITARE ȘI CULTURALE
- ACAPARAREA PROCESULUI DECIZIONAL/ A PROCESULUI DE GUVERNARE (BLOCARE, AMÂNARE, INFLUENȚARE, CONTROL)
- OPERAȚIUNI DE RUTINĂ (PEER-TO-PEER PROPAGANDA)
 - NICI NU MAI IES ÎN EVIDENȚĂ
 - NORMALIZAREA PROPAGANDEI

TRĂSĂTURI EMERGENTE (2)

- INSTRUMENTALIZAREA EMOȚIILOR/ DICTATURA EMOȚIILOR:
 - RESENTIMENTE
 - FRICI
 - NESIGURANȚĂ
 - DEZAMĂGIRE
 - NEÎNCREDERE
- ÎNTRE ȚĂRI
- ÎN INTERIORUL ACELEIAȘI ȚĂRI
 - AGE OF DISCORD

TRĂSĂTURI EMERGENTE (3)

- RĂZBOIUL COGNITIV
- BOMBARDMENTUL INFORMAȚIONAL – DISEMINAREA MASIVĂ A INFORMAȚIILOR ȘI NARAȚIUNILOR, INDIFERENT CÂT DE CONTRADICTORII AR FI

TRĂSĂTURI EMERGENTE (4)

- SCOPUL: NU DE A CONVINDE, CI DE A ACAPARA AGENDA PUBLICĂ ȘI DE A MODELA CONVERSAȚIA PUBLICĂ ASTFEL ÎNCÂT DISTINCȚIA DINTRE FAPTE ȘI PSEUDO-FAPTE SĂ NU MAI EXISTE ȘI, MAI ALES, **SĂ NU MAI CONTEZE**
- OBOSEALA INFORMAȚIONALĂ: NEPĂSAREA/ INDIFERENȚA DACĂ CEVA ESTE FACTUAL SAU NU
- PROPAGANDA MODERNĂ – NU ȚINTEȘTE ÎN PRIMUL RÂND NIVELUL COGNITIV, CI NIVELUL EMOȚIONAL

TRĂSĂTURI EMERGENTE (5)

- GRANIȚA FINĂ ÎN CEEA CE PRIVEȘTE LIBERTATEA DE EXPRIMARE
 - LIBERTATE DE EXPRIMARE / RESPONSABILITATE
- ACTORI DIN ÎNTREG SPECTRUL POLITIC:
 - NAIVITATE CĂ PROPAGANDA MODERNĂ S-AR REFUGIA ÎNTR-UN COLȚ AL SPAȚIULUI POLITIC/ PUBLIC
- ATACĂ ABILITATEA UNEI SOCIETĂȚI DE A ACȚIONA PE BAZA UNUI SET COMUN DE FAPTE/ INTERESE

EFECTE

- POLARIZARE
- CONFUZIE
- NESIGURANȚĂ
- NEÎNCREDERE/ SUSPICIUNE
- APATIE
- HIPERACTIVITATE
- OBOSEALĂ
- UZURĂ

PROPAGANDA COMPUTAȚIONALĂ

PROPAGANDA COMPUTAȚIONALĂ

- EXPRESIA CONTEMPORANĂ A MAI VECHIULUI FENOMEN AL PROPAGANDEI, CU DISTINCȚIA IMPORTANTĂ CĂ ESTE INSEPARABILĂ ÎN RAPORT CU DEZVOLTAREA PLATFORMELOR DIGITALE, SE BAZEAZĂ ÎNTR-O MARE MĂSURĂ PE PROGRESUL TEHNOLOGIEI, PE FUNCȚIONAREA ALGORITMICĂ ȘI PE EXPLOATAREA SERIILOR MARI DE DATE

PROPAGANDA COMPUTAȚIONALĂ

- UTILIZAREA ALGORITMILOR, AUTOMATIZĂRII ȘI INTERVENȚIEI UMANE DELIBERATE PENTRU DISTRIBUIREA DEZINFORMĂRII PE REȚELELE SOCIALE (WOOLLEY & HOWARD, 2016)
- "COLABORARE" ÎNTRE BOȚI ȘI TROLI

TERMENI NOI ÎN VOCABULAR (1)

1. **ALGORITMI** (PROCESE, SETURI DE INSTRUCȚIUNI SOFTWARE) – FILTREAZĂ ȘI PRIORITIZEAZĂ CONȚINUTUL PE CARE ÎL PRIMIM ONLINE / ADUNĂ SERII MARI DE DATE, POT DUCE LA IZOLAREA ÎN ECHO CHAMBERS, SERVESC CONȚINUT FOARTE PERSONALIZAT
2. **BOȚI** (CONTURI AUTOMATE) – SOFTWARE CAPABIL SĂ REALIZEZE SARCINI ROBOTICE, ELEMETARE, ÎN SOCIAL MEDIA, POT SIMULA INCLUSIV CONTURI "REALE" ȘI POT "COMUNICA" CU OAMENII ȘI SISTEMELE INFORMATICE
 - FORME BENIGNE: CREAREA ȘI DISTRIBUȚIA DE ȘTIRI (AUTOMATIZARE CALL CENTER-E);
 - FORME NOCIVE: SPAM, HĂRȚUIRE, PĂCĂLIREA ALGORITMILOR PENTRU VIRALIZAREA CONȚINUTULUI DORIT, MANIPULARE POLITICĂ

TERMENI NOI ÎN VOCABULAR (2)

3. **TROLI** (AGENȚI UMANI, DE REGULĂ PLĂTIȚI PENTRU A HĂRȚUI ALȚI USERI, A CREA CONTROVERSE ȘI A POSTA CONȚINUT POLEMIC, POLARIZANT)
4. **INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ** – MACHINE LEARNING, CHATBOTS, DEEPPFAKES

TERMENI NOI ÎN VOCABULAR (3)

- **ASTROTURFING** = O TEHNICĂ DE PROPAGANDĂ CARE URMĂREȘTE CREAREA IMPRESIEI CU PRIVIRE LA UN COMPORTAMENT SPONTAN ÎN SPRIJINUL UNEI OPINII, PENTRU A-I CONFERI O PRETINSĂ „POPULARITATE”.
- **CYBERTURFING** = ECHIVALENTUL FENOMENULUI DE ASTROTURFING ÎN MEDIUL ONLINE (TEHNICI ȘI TEHNOLOGII DE VIRALIZARE)

CYBERTURFING ÎN POLITICĂ

- **TEHNICI ȘI INSTRUMENTE DE CYBERTURFING**

- MARIONETE (CONTURI FALSE)
- FERME DE CLICK-URI (FAKE FOLLOWERS, FAKE LIKES)
- SIMPATIZANȚI UMANI ȘI "POSTACI" PLĂTIȚI

- **ACTIVITĂȚI DE CYBERTURFING**

- CREAREA ACTIVĂ DE CONȚINUT/ BOMBARDAMENT
- EXPRIMAREA ACORDULUI/DEZACORDULUI FAȚĂ DE UN CONȚINUT DEJA EXISTENT

- **UNDE?**

- SOCIAL MEDIA
- WEBSITES
- SECȚIUNI DE COMENTARII
- MESAGERIA DIRECTĂ

#DIGITALDECEIT

GHOSH & SCOTT, 2018

- COLECTAREA DE SERII MARI DE DATE DESPRE COMPORTAMENTUL ONLINE
 - "OXIGENUL" PUBLICITĂȚII ONLINE/ PROFIL PRECIS AL FIECĂRUI CONSUMATOR
- PLATFORME DE ADVERTISING DIGITAL
 - ADVERTISING TARGETAT, BAZAT PE ANALIZAREA EMOȚIILOR ȘI PE PERSUSIUNE; TRIMITEREA AUTOMATĂ/ AUTOMATIZATĂ DE MESAJE TARGETATE ÎN FUNCȚIE DE PROFILUL CONSUMATORULUI

#DIGITALDECEIT

GHOSH & SCOTT, 2018

- OPTIMIZAREA MOTOARELOR DE CĂUTARE
 - PĂCĂLIREA ALGORITMILOR PENTRU CA MESAJELE DE DEZINFORMARE SĂ DOMINE CĂUTARILE
- SOFT-URI DE MANAGEMENT AL REȚELELOR SOCIALE
 - SOLUȚII INTEGRATE DE PRECONFIGURARE AUTOMATĂ ȘI SIMULTANĂ A MESAJELOR PE MAI MULTE PLATFORME DIGITALE
- TEHNOLOGII ALGORITMICE DE ADVERTISING
 - ALGORITMI CAPABILI SĂ ÎNVEȚE, CONTRIBUȚIA TOT MAI SOFISTICATĂ A INTELIGENȚEI ARTIFICIALE

COMBATEREA DEZINFORMĂRII/ PROPAGANDEI

COMBATEREA DEZINFORMĂRII

- NU EXISTĂ SIMILITUDINI CU ATACURILE CIBERNETICE, RESPECTIV APĂRAREA ÎN DOMENIUL CIBERNETIC
- ATRIBUIREA: DIFICILĂ, DACĂ NU IMPOSIBILĂ
- PREOCUPARE MULT MAI COMPLEXĂ ȘI MAI NUANȚATĂ

COMBATEREA DEZINFORMĂRII

- WHOLE-OF-SOCIETY APPROACH
- WHOLE-OF-GOVERNMENT APPROACH
- ROLUL MASS MEDIA (ÎN PRIMUL RÂND PUBLIC BROADCASTERS)
- ROLUL PLATFORMELOR
- FACT-CHECKING INDUSTRY
- MEDIA LITERACY
- REGLEMENTARE
- COMUNICARE STRATEGICĂ

ROLUL MASS MEDIA MAINSTREAM (1)

- FĂRĂMIȚAREA MASS MEDIA
- ATACURILE LA ADRESA CREDIBILITĂȚII MASS MEDIA – SPAȚIU PENTRU MASS MEDIA “ALTERNATIVE”, CITIZEN JOURNALISM, CONTURI ȘI PAGINI DE SOCIAL MEDIA
 - MASS MEDIA “CORUPT” ȘI “VÂNDUTE SISTEMULUI” – TEMĂ DOMINANTĂ ÎN TIMPUL PANDEMIEI
- ROLUL PUBLIC BROADCASTERS
- ROLUL AGENȚIILOR DE PRESĂ
- CNA?

ROLUL MASS MEDIA MAINSTREAM (2)

- AUTOREGLEMENTARE
- CODURI DE ETICĂ
- SOLIDARITATE DE BREASLĂ
- FINANȚARE
- SUBVENȚIONARE
- NETWORKING, EVENIMENTE, CLUBUL PRESEI
- ...

ROLUL PLATFORMELOR DIGITALE (1)

- DEPLATFORMING
- ÎNCETINIREA CIRCULAȚIEI CONȚINUTULUI PROBLEMATIC
- SEMNALAREA CONȚINUTULUI PROBLEMATIC
- ÎNCHIDEREA CONTURILOR FALSE
- STANDARDE PENTRU MODERAREA CONȚINUTULUI
- TRANSPARENTĂ: ALGORITMI, CONȚINUT DAT JOS, CONTURI SUSPENDATE, MODALITĂȚI DE APEL
- FINANȚARE PENTRU CERCETAREA COMPORTAMENTULUI NEAUTENTIC DE PE PLATFORMĂ
- FINANȚARE PENTRU DEMERSURI DE LITERACY

ROLUL PLATFORMELOR DIGITALE(2)

- SCHIMBAREA MODELULUI DE BUSINESS
- MĂSURI STRUCTURALE
- FACEBOOK – RELAȚIA CU PIEȚE “MICI” (ROMÂNIA)
- ...

INDUSTRIA DE FACT-CHECKING

- INTEGRATE ÎN MASS MEDIA, PARTE DIN REDACȚIILE DE ȘTIRI?
- SEPARAT?
- CARE AR PUTEA FI MODELUL DE BUSINESS?
- CE SE VERIFICĂ?
 - SURSA
 - MESAJUL
 - MODALITATEA DE CIRCULAȚIE
 - MODALITATEA DE AMPLIFICARE
 - SURSA DE FINANȚARE

ALFABETIZARE ȘI EDUCAȚIE (1)

- MEDIA LITERACY
- DIGITAL LITERACY
- TECH LITERACY
- MEDIA AND INFORMATION LITERACY
- EMOTIONAL LITERACY

ALFABETIZARE ȘI EDUCAȚIE (2)

- LITERACY SAU EDUCAȚIE?
- DE LA CE NIVEL?
- OBLIGATIVITATE VS. CHARACTER OPȚIONAL
- CINE?

ROLUL REGLEMENTĂRII – ÎNTREBĂRI FUNDAMENTALE (1)

- CE SE REGLEMENTEAZĂ?
 - CONȚINUTUL?
 - FINANȚAREA?
 - MODALITĂȚILE DE DISEMINARE ȘI AMPLIFICARE?
 - ANUMITE PRACTICI (COLECTAREA DATELOR, SEGMENTAREA, PROFILAREA, MICRO-TARGETAREA, THIRD-PARTY USERS)?
- CE FORMULE INSTITUȚIONALE?
 - EXTINDEREA ATRIBUȚIILOR UNUI ORGANISM PRE-EXISTENT
 - O NOUĂ INSTITUȚIE

ROLUL REGLEMENTĂRII – ÎNTREBĂRI FUNDAMENTALE (2)

• ÎN CE PARADIGMĂ?

- PROTECȚIA CONSUMATORULUI
- PROTECȚIA DREPTULUI LA VIAȚĂ PRIVATĂ
- PROTEJAREA MECANISMELOR DEMOCRATICE
- SECURITATE NAȚIONALĂ/ PROPAGANDĂ EXTERNĂ

ROLUL REGLEMENTĂRII

- CRIMINALIZAREA UNUI ANUMIT TIP DE CONȚINUT
- CONTINUĂ VS. AD HOC (PERIOADE ELECTORALE, CRIZE MAJORE)
- REGLEMENTĂRI PENTRU SECTORUL AUDIOVIZUAL – ACTUALIZARE
- REGLEMENTĂRI PENTRU MEDIUL ONLINE (COMPORTAMENTUL PE PLATFORME)
- CONTEXTUL EUROPEAN – CONTEXTUL INTERNAȚIONAL (PLATFORMELE DIGITALE – SUB CE JURISDICȚIE?)

ROLUL COMUNICĂRII STRATEGICE

- WHOLE-OF-SOCIETY ȘI WHOLE-OF-GOVERNMENT APPROACH
- CE ACTORI INSTITUȚIONALI/ GUVERNAMENTALI AR TREBUI/ PUTEA FI IMPLICAȚI?

DE URMĂRIT LA NIVEL EUROPEAN

- CODUL CONSOLIDAT DE BUNE PRACTICI PRIVIND DEZINFORMAREA
- DIGITAL SERVICES ACT
- DIGITAL MARKETS ACT
- RĂSPUNSURI NAȚIONALE (FRANȚA)

DIGITAL MARKETS ACT (1)

- REDUCEREA MONETIZĂRII DEZINFORMĂRII
- TRANSPARENTIZAREA PUBLICITĂȚII ELECTORALE ONLINE
- AUDITAREA ȘI TRANSPARENTIZAREA ALGORITMILOR, POSIBILITATEA DE PERSONALIZARE A ALGORITMILOR
- TRANSPARENTIZAREA PRACTICILOR DE COLECTARE A DATELOR ȘI DE UTILIZARE A LOR ÎN VEDEREA MICRO-TARGETĂRII

DIGITAL MARKETS ACT (2)

- TRANSPARENTIZAREA MĂSURILOR LUATE DE PLATFORME PENTRU DESCOPERIREA COMPORTAMENTELOR NEAUTENTICE PE PLAFORMĂ (CONTURI FALSE, AMPLIFICARE ALGORITMICĂ, COORDONARE ÎN VEDEREA RĂSPÂNDIRII DEZINFORMĂRII)
- RAPOARTE PERIODICE DESPRE NUMĂRUL DE CONTURI SUSPENDATE, MOTIVAȚIILE SUSPENDĂRII SAU MĂSURILE PRIN CARE CIRCULAȚIA UNUI CONȚINUT A FOST ÎNCETINITĂ.
- DEMERSURI DE FACT-CHECKING ÎN TOATE LIMBILE UE
- CREAREA UNUI GRUP OPERATIV CU CHARACTER PERMANENT

DEZINFORMAREA, PROPAGANDA – CONCLUZII (1)

- EXPLOATAREA VULNERABILITĂȚILOR INTERNE:
 - PROBLEME ECONOMICE;
 - INEGALITATE SOCIO-ECONOMICĂ;
 - INSECURITATEA FINANCIARĂ;
 - EUROPENIZARE/ MODERNIZARE/ URBANIZARE – PROCESE NETERMINATE;
 - GUVERNARE SLABĂ/ REZULTATE SLABE ALE GUVERNĂRII;
 - ÎNCREDERE MICĂ ÎN AUTORITĂȚI/ INSTITUȚII;
 - SISTEME MASS MEDIA SLABE;
 - LIPSA ÎNȚELEGERII CU PRIVIRE LA FELUL ÎN CARE FUNCȚIONEAZĂ NOUL ECOSISTEM INFORMAȚIONAL (INFLUENCERI, VIRALIZARE, AUTOMATIZARE)
 - LIPSA RĂSPUNSURILOR COORDONATE LA NIVEL TRANSNAȚIONAL.

DEZINFORMAREA, PROPAGANDA - CONCLUZII (2)

- TENTAȚIA DE A EXPLICA ACESTE VULNERABILITĂȚI PRIN APELUL LA “PROPAGANDĂ”
 - PERCEPTION HACK
- TEMA INTERFERENȚEI (REPETATĂ LA NESFÂRȘIT, FĂRĂ DOVEZI TARI):
 - CREEAZĂ FATALISM;
 - INDIFERENȚĂ FAȚĂ DE VULNERABILITĂȚILE INTERNE;
 - MODALITATE FACILĂ DE DISCREDITARE A PARTENERILOR DE DIALOG
 - BANALIZAREA DISCURSULUI (“PETRICĂ ȘI LUPUL”).
- IDENTIFICAREA ȘI ANALIZAREA SURSELOR RESENTIMENTARE
- PLASAREA ÎN CONTEXTUL EUROPEAN/ TRANSATLANTIC



THANK YOU!

ALINA.BARGAOANU@COMUNICARE.RO

WWW.ANTIFAKE.RO



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



JEAN MONNET MODULE EUSEGOV (2020-2023)

ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE
14 – 17 iunie 2021

COMUNICARE STRATEGICĂ,
GUVERNANȚĂ ȘI SECURITATE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ



Workshop

**Guvernanța securității și comunicarea strategică în UE:
analiză de text și aplicația scenariilor alternative
privind viitorul în guvernanța securității**

cs.III.dr. Mihaela Teodor
dr. Ileana Surdu, ANIMV

Ce s-a discutat:



Dinamica guvernantei securității și a comunicării strategice în UE: analiză de text (Strategia UE, iulie 2020)



Strategia UE privind o uniune a securității: un nou ecosistem de securitate (2020-2025)

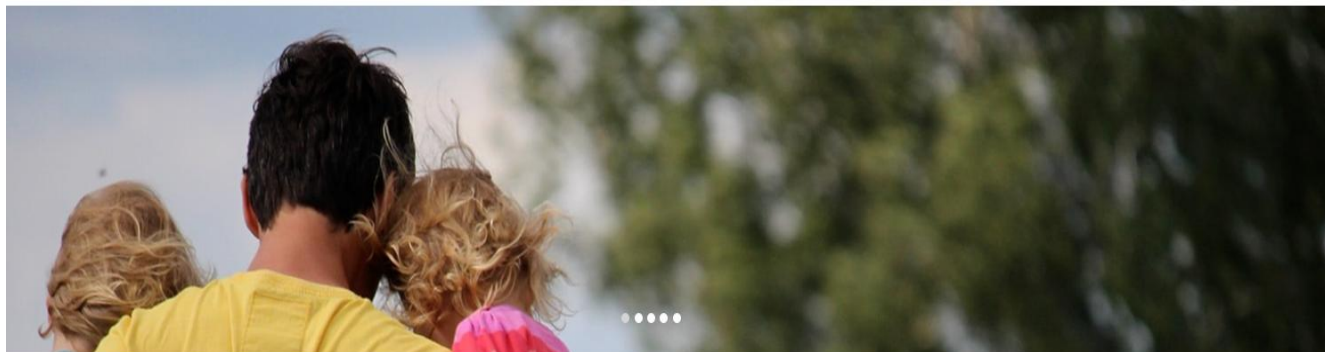
• Sursa: Comisia Europeană prezintă astăzi o nouă strategie a UE privind o uniune a securității pentru perioada 2020-2025, [Strategia UE privind o uniune a securității: un nou ecosistem de securitate \(europa.eu\)](https://europa.eu/strategy)

Strategia UE privind uniunea securității, Bruxelles, iulie 2020, p. 31

„Noua strategie privind uniunea securității pune bazele unui ecosistem în materie de securitate care acoperă întreaga societate europeană. **Noua strategie pleacă de la premisa că securitatea este o responsabilitate comună.**

Securitatea este o problemă care afectează pe toată lumea. Pentru ca societățile să fie mai sigure, toate organele guvernamentale, întreprinderile, organizațiile sociale, instituțiile și cetățenii trebuie să își îndeplinească responsabilitățile care le revin.”

Viitorul este în mâinile tale



Această platformă este punctul central al Conferinței privind viitorul Europei. Aceasta este ocazia dumneavoastră de a vă exprima, de a spune în ce fel de Europă doriți să trăiți, pentru a ne ajuta să ne modelăm viitorul.

[Participați la un eveniment](#)

[Prezentați o idee](#)

[Organizați un eveniment](#)

Inițiativă nouă

Conferința pentru viitorul Europei

[Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](https://europa.eu)

Agenda Conferinței: de la sănătate și schimbări climatice la transformare digitală, rolul UE în lume, valori democratice și **securitate**

Conference on the Future
of Europe (europa.eu)

Subiecte



Schimbări climatice și mediu



Sănătate



O economie mai puternică,
justiție socială și locuri de
muncă



UE în lume



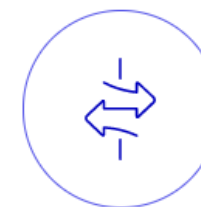
Valori și drepturi, statul de drept,
securitate



Transformarea digitală



Democrație europeană



Migrație



Educație, cultură, tineret și sport



Alte idei



Conferința
privind **Viitorul
Europei**

Valori și drepturi, statul de drept, securitate

Securitate

- Securitate cibernetică
- Terorism și criminalitate organizată
- Frontiere externe
- Cooperarea polițienească

Cum putem lupta mai bine împotriva terorismului, a radicalizării, a criminalității organizate și a amenințărilor cibernetice?

[Sursa: Valori și drepturi, statul de drept, securitate - Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](#)

Ce este Conferința privind viitorul Europei?

Un exercițiu de democrație participativă

Un exercițiu de comunicare strategică

Conferința privind viitorul Europei reprezintă o ocazie unică și oportună pentru cetățenii europeni de a dezbate provocările și prioritățile Europei. Indiferent de locul de proveniență sau de activitate, acesta este locul în care să reflectați la viitorul pe care îl doriți pentru Uniunea Europeană.

Rezultatul final al conferinței va fi prezentat într-un **raport destinat președinției comune**. Cele trei instituții (Parlamentul, Comisia, Consiliu) vor examina rapid modalitățile de a întreprinde cu eficacitate acțiuni ulterioare acestui raport, fiecare în sfera sa de competență și în conformitate cu tratatele.

[Sursa: Ce este Conferința privind viitorul Europei? - Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](https://europa.eu)



*Cine poate
participa?*

goriile sociale și
i jucând un rol
proiectului

Toți participanții trebuie să respecte valorile stabilite în **Carta noastră de principii (Link extern)**.

Care sunt componentele conferinței?

Platforma digitală multilingvă pentru schimb de idei și contribuții online. Moderarea platformei se va face sub supravegherea secretariatului comun, care acționează în numele comitetului executiv. ([Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](https://conference.europa.eu))

Evenimentele descentralizate – evenimente online, onsite și hibride organizate de persoane și organizații, de autorități naționale, regionale și locale din întreaga Europă;

Grupurile de dezbatere implicând cetățeni europeni – vor discuta diferite subiecte și își vor prezenta propunerile;

Sesiunile plenare ale conferinței (prima sesiune plenară stabilită pentru 19 iunie)- compusă din reprezentanți ai Parlamentului European, ai Consiliului și ai Comisiei Europene, precum și din reprezentanți ai tuturor parlamentelor naționale, în condiții de egalitate, și din cetățeni. Vor fi de asemenea reprezentanți Comitetul Regiunilor și Comitetul Economic și Social, partenerii sociali și societatea civilă. În momentul discutării rolului internațional al UE, se va alătura și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate.

Care este structura de decizie?

Președinție comună cu reprezentare egală
președinte Parlament
președinte Consiliu
președinte Comisie

Comitetului executiv structura de guvernanță simplă cu reprezentare egală
trei reprezentanți ai Parlamentului European (4 observatori)
trei reprezentanți ai Consiliului (4 observatori)
trei reprezentanți ai Comisiei Europene, fiecare instituție având trei reprezentanți (4 observatori)
Mai mulți observatori din partea: COSAC, Comitetul Regiunilor și Comitetul Economic și Social European, precum și alte instituții și organe ale UE și parteneri sociali,

Secretariatul comun cu reprezentare egală
membri ai personalului Parlamentului European
membri ai Secretariatului General al Consiliului
membri ai Secretariatului General al Comisiei Europene

Plenul conferinței

Trebuie să se ajungă la un consens cel puțin între reprezentanții Parlamentului European, ai Consiliului, ai Comisiei Europene și reprezentanții parlamentelor naționale, în condiții de egalitate.

Sursa: Regulamentul de procedură al Conferinței privind viitorul Europei, accesibil pe [sn02700.ro21.pdf \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=CELEX%3A32001R0270%2020160606)

Sesiunile plenare ale conferinței

Plenul conferinței

Articolul 16

Componentă

Plenul conferinței este compus din 108 reprezentanți ai Parlamentului European, 54 ai Consiliului și 3 ai Comisiei Europene⁵, precum și 108 reprezentanți ai tuturor parlamentelor naționale, în condiții de egalitate, precum și din cetățeni.

Vor participa 80 de reprezentanți ai grupurilor de dezbatere ale cetățenilor europeni, dintre care cel puțin o treime au vârsta sub 25 de ani, președintele Forumului European de Tineret și 27 de reprezentanți⁶ ai evenimentelor naționale și/sau ai grupurilor de dezbatere ale cetățenilor europeni. Aceasta reprezintă un total de 108.

Vor participa, de asemenea, 18 reprezentanți din partea Comitetului Regiunilor și 18 din partea Comitetului Economic și Social, 8 din partea partenerilor sociali și 8 din partea societății civile. La discutarea rolului internațional al UE, se va alătura și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate.

Pot fi invitați și reprezentanți ai principalelor părți interesate.
Componenta sesiunii plenare a conferinței respectă echilibrul de gen.

Articolul 12

Documentație

Convocarea și ordinea de zi provizorie a unei reuniuni a comitetului executiv, precum și orice alte documente referitoare la reuniunea respectivă sunt trimise de secretariatul comun membrilor comitetului executiv și observatorilor în numele copreședinților cel târziu cu două zile lucrătoare înainte de data reuniunii, cu excepția situației în care cazuri excepționale de urgență impun altfel.

Orice reprezentant al comitetului executiv sau observator poate adresa comitetului executiv o contribuție scrisă. Secretariatul comun transmite aceste contribuții scrise celorlalți reprezentanți ai comitetului executiv, precum și observatorilor.

Rapoartele de sinteză ale reuniunilor comitetului executiv vor fi pregătite de secretariatul comun și vor fi aprobate de copreședinții comitetului executiv, dacă este cazul prin acord scris. Rapoartele de sinteză se transmit reprezentanților și observatorilor reuniunii respective, precum și președinției comune de către secretariatul comun.

În cazul în care comitetul executiv acționează prin emiterea de rapoarte, cuvântul „rapoarte” se introduce în titlu. Secretariatul comun înregistrează toate rapoartele sub un număr de ordine și cu o trimitere la data la care acestea au fost aprobate în vederea publicării lor pe platforma digitală multilingvă.

Regulamentul de procedură al Conferinței privind viitorul Europei, 2021, p. 6, accesibil pe sn02700.ro21.pdf (europa.eu)

Articolul 13

Desfășurarea reuniunilor

Reuniunile comitetului executiv sunt prezidate în comun de copreședinți. Copreședinții convin asupra modalităților de exercitare în comun a președinției înainte de fiecare reuniune, pentru a asigura egalitatea între aceștia.

Copreședinții reuniunii asigură buna desfășurare a discuțiilor și pot lua orice măsură care să conducă la promovarea celei mai bune utilizări posibile a timpului disponibil, cum ar fi organizarea ordinii în care sunt discutate punctele, limitarea timpului afectat luărilor de cuvânt și stabilirea ordinii în care iau cuvântul participanții.

Comitetul executiv, la propunerea copreședinților, poate decide, în mod excepțional, să invite alte persoane să participe la un punct de pe ordinea de zi a unei reuniuni. Copreședinții decid cu privire la personalul care, pe lângă membrii secretariatului comun, poate participa la reuniunile sale.

Regulamentul de procedură al Conferinței privind viitorul Europei, 2021, p. 6, accesibil pe sn02700.ro21.pdf (europa.eu)

Ce se întâmplă pe acest subiect?

406

Participanți

1.316

Persoane care
urmăresc

565

Comentarii

352

Idei

1.793

Avizări

82

Evenimente

**Implicarea cetățenilor – din 352 idei pe domeniul mare
Valori și drepturi, statul de drept, securitate între 9 mai
și 13 iunie doar 40 pe domeniul securitate**

[Idei - Valori și drepturi, statul de drept, securitate - Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](https://europa.eu)

„Viitorul este în mâinile dumneavoastră!”

[Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](https://europa.eu)



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-
MODULE



Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”

București, 14 – 17 iunie 2021

ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE COMUNICARE STRATEGICĂ, GUVERNANȚĂ ȘI
SECURITATE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Modulul Jean Monnet EUSEGOV (2020-2023) PROGRAM

FACTORI PSIHOLOGICI ȘI COGNITIVI CARE DETERMINĂ VULNERABILITATE ÎN FAȚA TEORIILOR CONSPIRAȚIEI

Prof.univ. Irena Chiru



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-
MODULE



De unde plecăm?

- ”Știrile false, în toată multiplicitatea lor – simple bârfe, înșelăciuni, legende – au umplut viața umanității (...). Eroarea se propagă, crește și supraviețuiește cu o singură condiție – să găsească un borș cultural favorabil în societatea în care se răspândește” Marc Bloch, 1921





With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-
MODULE



Ceva vechi..., ceva nou



- Presa clasică – Criteriile jurnalistice ale evenimentelor
- Rețele socializare on-line – Criteriile postării întâmplărilor



Concepte-cheie

- Unele informații false sunt rezultatul unei greșeli oneste - diferența dintre informații greșite (oneste) și dezinformări (înșelătoare)
- Dezinformarea este o informație falsă, inexactă sau înșelătoare (Wardle, 2018)
- O formă deosebit de flagrantă de dezinformare este fake-news, care se referă la informații fabricate în mod flagrant, care imită mass-media de știri online în formă, dar nu în conținut și pot fi politice sau non-politice (Lazer et al., 2018)
- Majoritatea știrilor false sunt produse cu intenția de a înșela



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)

621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-
MODULE



Criza cognitivă

- Paradoxul dezinformării din cauza a prea multe informații
- Negarea existenței adevărului – nu doar înlocuim un adevăr cu altul
- Era negativistă, sceptică, a relativizării
- Spațiu epistemic care a abandonat criteriile de stabilire a adevărului, evidența, căutarea faptelor
- Nu un discurs care poate fi dezarmat, ci o realitate alternativă



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)

621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-
MODULE



Post-adevăr

- Putem să ne alegem propria noastră realitate
- Faptele și dovezile sunt păcălite de credințele și prejudecățile noastre
- Falsificarea realității nu mai implică schimbarea credințelor, ci afirmarea puterii



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)

621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-
MODULE



Repere epistemice

- Individul cu identitatea sa și istoria sa, prejudecăți
- Sfera socială, para-socială
- Sfera publică – comunitatea
- Forme de media și cultură
- Elite
- Experți
- Sistemul științific



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-
MODULE



Teoriile conspirației

- O teorie care respinge o explicație standard pentru un eveniment și oferă credit unor grupuri din umbră/ organizații care ar pune în aplicare un plan secret
- Convingerea că anumite evenimente sau situații sunt manipulate în secret de forțe puternice, malefice





With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-
MODULE



Explicații - obiceiuri

- Ne concentrăm pe conținut și nu pe sursă
- Autoritatea sursei
- Ne bazăm pe credințe personale când decidem dacă să credităm sau nu un mesaj
- Căutarea de surse alternative?
- TIMPUL pentru procesarea informației
- Tindem să evaluăm favorabil informațiile care ne confirmă credințele politice
- Teoriile conspirației ne hrănesc nevoi sociale (nevoia de a înțelege, de a menține o imagine pozitivă a grupului de apartenență – tribul)



Caracteristici comune teoriilor conspirației

- Se referă la un pretins complot secret.
- Menționează un grup de conspiratori.
- Vorbesc despre „dovezi” care par să vină în sprijinul teoriei.
- Sugerează în mod fals că nimic nu este întâmplător și că nu există coincidențe, că nimic nu este cum pare și că totul se leagă.
- Împart lumea în două tabere: buni și răi.
- Transformă anumite persoane și grupuri în țapi ispășitori.



Cum recunoaștem o teorie a conspirației?

- O presupune legată de cum indivizii și evenimentele sunt legate cauzal și prezintă un pattern The conspirators are intentional in their actions
- Un grup de actori lipsiți de etică, cu intenții rele, care conlucrează spre un scop comun
- Intenția este de a face rău cuiva
- Conspirațiile se derulează în secret, ceea ce explică lipsa informațiilor sau dificultatea de a le contracara

Probabil că nu

- Autorul are calificări și reputație recunoscute în domeniu
- Autorul se referă la date verificabile și aduce ca dovezi elemente care se regăsesc în cercetarea științifică sau academică
- Sursa a fost citată de mai multe canale media demne de încredere
- Informațiile sunt susținute de numeroși oameni de știință/profesori universitari
- Sursa și afirmațiile sale sunt confirmate de site-uri independente care verifică veridicitatea informațiilor
- Autorul nu ezită să exploreze aspecte complexe și perspective diferite
- Autorul este gata să își admită limitele
- Tonul este obiectiv și se bazează pe fapte

Probabil că da

- Autorul este un expert autoproclamat, fără a fi asociat unei organizații sau instituții recunoscute.
- Autorul pretinde că are calificări, dar acestea sunt contrazise de o analiză atentă sau nu mai sunt de actualitate
- Sursa informațiilor nu apare clar
- Informațiile sunt difuzate numai de experți autoprocamați
- Sursa și afirmațiile sale nu sunt confirmate de site-uri independente care verifică veridicitatea informațiilor
- Autorul prezintă informațiile ca fiind singurele adevărate
- Autorul pune întrebări, dar nu oferă răspunsuri
- Autorul demonizează orice persoană pe care o bănuiește ca fiind în spatele presupusului complot
- Tonul este subiectiv și încărcat emoțional
- Mesajul este ilustrat prin imagini sau povești care fac apel la emoții



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-
MODULE



Prevenirea și demontarea teoriilor conspiraționiste



Nivelul 1 – expunere redusă la teorii ale conspirației

- **PREVENIRE** – o persoană informată rezistă mai bine
- Avertizați la timp oamenii că există teorii ale conspirației.
- Încurajați gândirea rațională, analiza și verificarea veridicității informațiilor.
- Semnalați argumentele din spatele celor mai comune teorii ale conspirației asociate (și principalele caracteristici ale gândirii conspiraționiste – suspiciuni legate de rapoarte oficiale, lipsa reacției în fața dovezilor care contrazic teoria, reinterpretarea unor evenimente aleatorii ca făcând parte dintr-un plan mai amplu.



Nivelul 2 – expunere mare la teorii ale conspirației

- **DEMONTARE** – tot ce contează sunt faptele și logica
- **DE FĂCUT**
 - Puneți accentul pe faptele pe care doriți să le comunicați, nu pe mitul pe care vreți să îl demontați.
 - Alegeți pe cine sau ce vizați – autorul, sursa sau logica din spatele teoriei conspirației.
 - Înainte de a vorbi despre o teorie conspiraționistă subliniați clar că informațiile respective sunt false.
 - Dați o altă explicație, bazată pe fapte.
 - Dacă este posibil, utilizați elemente vizuale care să vă susțină argumentul.
- **DE EVITAT:**
 - Nu vă concentrați de la început pe teoria conspiraționistă. Aveți grijă să nu întăriți convingerile adeptilor.
 - Nu furnizați informații în exces.



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



**ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE
14 – 17 iunie 2021
COMUNICARE STRATEGICĂ,
GUVERNANȚĂ ȘI SECURITATE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ
Modulul Jean Monnet EUSEGOV**

**Exercițiu de simulare
Anticiparea nivelului de implicare al cetățenilor în guvernarea securității
Instrument inițiativa UE *Conferința pentru viitorul Europei***

**Coord. Dr. Mihaela Teodor
Dr. Ileana Cinziana Surdu**

Etapa 1: Prezentarea Conferința pentru viitorul Europei

Dinamica guvernării securității și a comunicării strategice în UE: analiză de text
Care sunt documentele strategice importante utilizate Strategia UE privind o uniune a securității: un nou ecosistem de securitate (europa.eu)



Comisia Europeană prezintă astăzi o nouă strategie a UE privind o uniune a securității pentru perioada 2020-2025, Strategia UE privind o uniune a securității: un nou ecosistem de securitate (europa.eu).

Sprijinul Comisiei Europene pentru producerea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului care reflectă numai punctul de vedere al autorilor, iar Comisia nu poate fi responsabilă pentru orice utilizare care poate fi făcută din informațiile conținute de acestea.



Politica de securitate și eforturile de comunicare strategică – nouă abordare

Un răspuns coordonat al UE pentru întreaga societate și implicarea cetățenilor ca actori referenți ai securității și ca furnizori și responsabili în materie de consolidare a securității comune, europene.

Strategia UE privind uniunea securității, Bruxelles, iulie 2020, p. 31

„Noua strategie privind uniunea securității pune bazele unui ecosistem în materie de securitate care acoperă întreaga societate europeană. **Noua strategie pleacă de la premisa că securitatea este o responsabilitate comună.** Securitatea este o problemă care afectează pe toată lumea. Pentru ca societățile să fie mai sigure, toate organele guvernamentale, întreprinderile, organizațiile sociale, instituțiile și cetățenii trebuie să își îndeplinească responsabilitățile care le revin.”

Se impune o politică activă de informare și de consultare cu privire la deciziile luate în domeniile cheie, dar și de implicare a cetățenilor în stabilirea viitorului UE. Inițiativă nouă Conferința pentru viitorul Europei (share platforma direct logată ca eusegov@animv.eu - [Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](https://europe.eu/conference))

Analiză platformă - [Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](https://europe.eu/conference)

Agenda Conferinței: de la sănătate și schimbări climatice la transformare digitală, rolul UE în lume, valori democratice și securitate [Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](https://europe.eu/conference)

Platforma este organizată în jurul unor teme-cheie: schimbările climatice și mediul; sănătatea; o economie mai puternică și mai echitabilă; justiția socială și locurile de muncă; UE în lume; **valori și drepturi, statul de drept, securitate**; transformarea digitală; democrația europeană; migrația; educația, cultura, tineretul și sportul.

Valori și drepturi, statul de drept, Securitate

Securitate (pe direcțiile de securitate subliniate în Strategia UE 2020-2025)

- **Securitate cibernetică**
- **Terorism și criminalitate organizată**
- **Frontiere externe**
- **Cooperarea polițienească**

Cum putem lupta mai bine împotriva terorismului, a radicalizării, a criminalității organizate și a amenințărilor cibernetic?

Sursa: Valori și drepturi, statul de drept, securitate - [Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](https://europe.eu/conference)

Ce este Conferința privind viitorul Europei?

Un exercițiu de democrație participativă

- **Conferința privind viitorul Europei reprezintă o ocazie unică și oportună pentru cetățenii europeni de a dezbate provocările și prioritățile Europei.**



Indiferent de locul de proveniență sau de activitate, acesta este locul în care să reflectați la viitorul pe care îl doriți pentru Uniunea Europeană.

- Rezultatul final al conferinței va fi prezentat într-un **raport destinat președinției comune**. Cele trei instituții (Parlamentul, Comisia, Consiliul) vor examina rapid modalitățile de a întreprinde cu eficacitate acțiuni ulterioare acestui raport, fiecare în sfera sa de competență și în conformitate cu tratatele.

Exercitiu de comunicare strategică a UE (de pe platformă există legătură către toate instituțiile europene și către inițiativele UE pe diversele subiecte abordate pe platformă)

În decembrie 2019, a fost prezentată ca idee inițiativa noului președinte al Comisiei Europene, Ursula von der Leyen (the inclusion of all citizens' voices will be an essential characteristic of the Conference). În 2019, se spera că va începe în 2020 și va dura doi ani. A fost amânată din cauza COVID19.

Sondajul Eurobarometru special privind viitorul Europei a fost realizat între 22 octombrie și 20 noiembrie 2020 în cele 27 de state membre ale UE, Marea majoritate a europenilor (92%) din toate statele membre au fost de acord că vocile cetățenilor UE ar trebui să fie luate mai mult în considerare în deciziile referitoare la viitorul Europei.

La 10 martie 2021 a avut loc semnarea declarației comune, iar pe 9 mai 2021 a fost lansată cu mare fast de către liderii UE (președinți Comisie, Consiliu, Parlament), dar și de liderul informat Manuel Macron (o strategie de imagine pentru Franța și Macron - Franța se poziționează ca lider recunoscut de comunitatea europeană și are avantajul primelor propuneri, stabilirii cadrului).

De Ziua Europei 2021 a avut loc evenimentul inaugural al Conferinței privind viitorul Europei, la sediul Parlamentului European de la Strasbourg. Președintele Franței, președinții instituțiilor UE, copreședinții comitetului executiv și studenți Erasmus din toate statele membre au fost prezenți în sala de ședințe plenare, în timp ce aproximativ 300 de cetățeni au participat la eveniment de la distanță.

19 aprilie 2021 - Lansarea platformei digitale - Comitetul executiv al Conferinței privind viitorul Europei a lansat platforma digitală, invitându-i pe toți cetățenii UE să își împărtășească punctele de vedere cu privire la orice subiect pe care îl consideră important pentru viitorul UE.

În mai 2021 o campanie permanentă de promovare a Conferinței și a platformei. A fost aprobată și agenda de întâlniri viitoare. Sesiunea plenară inaugurală a conferinței va avea loc la 19 iunie 2021, la Strasbourg¹.

¹ Sesiunea va fi precedată de un eveniment destinat cetățenilor europeni, organizat sub egida conferinței, care va avea loc la 17 iunie 2021 la Lisabona, în Portugalia și va fi difuzat online în direct. Vor participa 27 de reprezentanți ai grupurilor de dezbateri ale cetățenilor sau ai evenimentelor organizate la nivel național sub egida conferinței (unul pentru fiecare stat membru), președintele Forumului European de Tineret și unii dintre cetățenii deja selectați pentru grupurile de dezbateri ale cetățenilor la nivel european. Evenimentul, organizat, de asemenea, în format hibrid, le va oferi participanților ocazia de a discuta cu cei trei copreședinți așteptările lor cu privire la conferință. Reprezentații vor participa și la sesiunea plenară inaugurală de la Strasbourg.



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



Cine poate participa?

Cetățeni europeni, din toate categoriile sociale și de pe tot cuprinsul Uniunii, **tinerii** jucând un rol central în conturarea viitorului proiectului european.

Autoritățile europene, naționale, regionale și locale, precum și **societatea civilă** și alte **organizații care doresc să organizeze evenimente** și să contribuie cu idei.

Toți participanții trebuie să respecte valorile stabilite în **Carta noastră de principii (Link extern)**.

Care sunt componentele conferinței?

Platforma digitală multilingvă pentru schimb de idei și contribuții online. Moderarea platformei se va face sub supravegherea secretariatului comun, care acționează în numele comitetului executiv. ([Conference on the Future of Europe \(europa.eu\)](#))

Evenimentele descentralizate – evenimente online, onsite și hibride organizate de persoane și organizații, de autorități naționale, regionale și locale din întreaga Europă;

Grupurile de dezbatere implicând cetățeni europeni – vor discuta diferite subiecte și își vor prezenta propunerile (și noi ne putem considera un grup de dezbatere);

Sesiunile plenare ale conferinței (prima sesiune plenară stabilită pentru 19 iunie) – compusă din reprezentanți ai Parlamentului European, ai Consiliului și ai Comisiei Europene, precum și din reprezentanți ai tuturor parlamentelor naționale, în condiții de egalitate, și din cetățeni. Vor fi de asemenea reprezentați Comitetul Regiunilor și Comitetul Economic și Social, partenerii sociali și societatea civilă. În momentul discutării rolului internațional al UE, se va alătura și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate.

Cum funcționează Conferința? (Analiza de text - Regulamentul de procedură al Conferinței privind viitorul Europei, accesibil pe [sn02700.ro21.pdf \(europa.eu\)](#))

Președinție comună – președinte Parlament, președinte Consiliu, președinte Comisie

Președinție comună cu reprezentare egală

- **președinte Parlament**
- **președinte Consiliu**
- **președinte Comisie**

Comitetului executiv – o structură de guvernanță simplă cu reprezentare egală a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei Europene, fiecare instituție având trei reprezentanți (și până la patru observatori)

- **Observatori:** Troica prezidențială a COSAC va participa ca observator permanent. Pot fi de asemenea invitate în calitate de observatori Comitetul Regiunilor și



Comitetul Economic și Social European, precum și alte instituții și organe ale UE și parteneri sociali,

Ce face Comitetul executiv hotărăște asupra tuturor chestiunilor cu privire la care este sesizat prin consensul celor nouă reprezentanți.

Comitetul executiv este responsabil de luarea deciziilor privind lucrările conferinței (adunări plenare, grupuri de dezbateri și platforma digitală multilingvă), procesele și evenimentele conferinței, de supravegherea conferinței pe măsură ce aceasta se derulează și de pregătirea reuniunilor plenului conferinței, inclusiv în ceea ce privește contribuția cetățenilor și acțiunile lor ulterioare.

Comitetul executiv convine asupra unui set de principii comune și criterii minime care reflectă valorile UE, „Carta conferinței”, precum și asupra mecanismelor de feedback.

Carta reprezintă setul de principii și criterii comune, care reflectă valorile UE, la care subscriu organizatorii de evenimente și la care aderă participanții la conferință. Un mecanism de feedback garantează că ideile exprimate în timpul evenimentelor conferinței duc la recomandări concrete vizând acțiuni ale UE

Comitetul executiv elaborează și publică concluziile plenului conferinței și prezintă rezultatele finale ale conferinței într-un raport adresat președinției comune și celor trei instituții ale acesteia.

Secretariatul comun cu reprezentare egală

- membri ai personalului Parlamentului European
- membri ai Secretariatului General al Consiliului
- membri ai Secretariatului General al Comisiei Europene

Secretariatul comun, compus dintr-un număr egal de membri ai personalului Parlamentului European, al Secretariatului General al Consiliului și, respectiv, al Comisiei Europene, ia, sub autoritatea comitetului executiv, toate măsurile necesare pentru a asigura buna funcționare a comitetului executiv și asistă reprezentanții și observatorii comitetului executiv în conformitate cu prezentul regulament de procedură. Secretariatul comun asistă comitetul executiv în asigurarea organizării și desfășurării corespunzătoare a plenului conferinței. Secretariatul comun acționează independent în conformitate cu prezentul regulament de procedură.

Plenul conferinței - Trebuie să se ajungă la un consens cel puțin între reprezentanții Parlamentului European, ai Consiliului, ai Comisiei Europene și reprezentanții parlamentelor naționale, în condiții de egalitate.

Plenul conferinței este compus din

108 reprezentanți ai Parlamentului European,
54 ai Consiliului și
3 ai Comisiei Europene, precum și



108 reprezentanți ai tuturor parlamentelor naționale, în condiții de egalitate, precum și din cetățeni.

Vor participa 80 de reprezentanți ai grupurilor de dezbatere ale cetățenilor europeni, dintre care cel puțin o treime au vârsta sub 25 de ani, președintele Forumului European de Tineret și 27 de reprezentanți ai evenimentelor naționale și/sau ai grupurilor de dezbatere ale cetățenilor europeni. Aceasta reprezintă un total de 108.

Vor participa, de asemenea,
18 reprezentanți din partea Comitetului Regiunilor și
18 din partea Comitetului Economic și Social,
8 din partea partenerilor sociali și
8 din partea societății civile.

La discutarea rolului internațional al UE, se va alătura și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate.

Pot fi invitați și reprezentanți ai principalelor părți interesate. Componenta sesiunii plenare a conferinței respectă echilibrul de gen.

Plenul conferinței dezbate și discută recomandările formulate de grupurile de dezbatere naționale și de grupurile de dezbatere ale cetățenilor europeni, precum și contribuțiile culese de pe platforma digitală multilingvă, grupate pe teme, cu respectarea deplină a principiilor de bază ale UE și a cartei conferinței, fără un rezultat prestabilit **și fără a limita sfera de aplicare la domenii de politică predefinite.**

După ce aceste recomandări au fost prezentate de cetățeni și discutate cu aceștia, **plenul va prezenta comitetului executiv, pe bază consensuală, propunerile sale.** (Prezența a cel puțin o treime din fiecare parte componentă invitată la plenul conferinței este necesară pentru a permite desfășurarea unei reuniuni. Copreședinții comitetului executiv verifică acest lucru.)

Trebuie să se ajungă la un consens cel puțin între reprezentanții Parlamentului European, ai Consiliului, ai Comisiei Europene și reprezentanții parlamentelor naționale, în condiții de egalitate.

Pe baza discuțiilor și a propunerilor plenului conferinței, **comitetul executiv, acționând pe bază consensuală, elaborează un raport**, în deplină colaborare și în deplină transparență cu plenul conferinței, care va fi publicat ulterior pe platforma digitală multilingvă.

Reuniunile plenului conferinței sunt transmise în direct și toate documentele plenului conferinței sunt puse la dispoziția publicului pe platforma digitală multilingvă. Reuniunile se desfășoară în toate limbile oficiale ale Uniunii. Rezultatul final al conferinței va fi prezentat într-un raport destinat președinției comune.



Factorul Birocrație

Este de remarcat ca tot angrenajul este stufos, multidirecțional, greu de coordonat, armonizat.

Factorul Implicare

Aceasta dezbatere ampla implica instituții europene cheie (Parlamentul European, Consiliul European, Comisia Europeană), organizații civice, sindicale și patronale, grupuri de experți, etc.

Implicarea cetățenilor – din 352 idei pe domeniul mare Valori și drepturi, statul de drept, securitate între 9 mai și 13 iunie doar 40 pe domeniul securitate

Idei - Valori și drepturi, statul de drept, securitate - Conference on the Future of Europe (europa.eu)

Conferința pentru viitorul Europei va putea deveni actor permanent în guvernarea europeană? Dar în guvernarea securității?

Etapa 2: Introducere în tehnica scenariilor alternative

Proiectarea de scenarii alternative (conform Globalytica, 2017; Bishop, Hines, și Collins, 2007; Ogilvy, 2000; Van Notten, Rotmans, van Asselt, Tothman, 2003) este o **tehnică derulată pe principiul proiectării unor variante de viitor posibil, în funcție de factori predefiniți, pe baza cărora se construiesc matrici de 2x2 factori.**

Tehnica scenariilor alternative sau multiple reprezintă „o metodă sistematică de generare de explicații multiple asupra traiectoriei de dezvoltare a unei situații atunci când incertitudini considerabile și o serie de factori fundamentali sunt prezente” (Globalytica, 2017). Scenariile reprezintă procesul de „pregătire pentru provocări potențiale, ci nu predicții asupra a ceea ce se va putea întâmpla” (Jackson, 2011, p. 24).

Astfel, **scenariile alternative sunt rezultatul procesului de anticipare a diferitelor variante de viitor posibil, pornind de la o serie de variabile;** scenariile nu sunt predicții, ci sunt descrieri consistente și coerente, se bazează pe reflecția asupra evenimentelor trecute, prezente și posibile în viitor, pot fi utilizate pentru abordarea unor provocări viitoare posibile și pentru dezvoltarea unui răspuns strategic la anumite situații. (Surdu, 2020) Van Notten (2006) clasifică scenariile alternative după caracteristici *micro* și *macro*:

- **După scop:** a) analiza schimbărilor evoluționare, respectiv cele realizate gradual și b) schimbări discontinue, respectiv cele realizate brusc. Indiferent de variabilele supuse analizei, procesul este unul exploratoriu, ce implică



- gândire creativă, conștientizare și învățare și poate rezulta cu formularea de recomandări de politici sau decizii strategice.
- **După procesul de dezvoltare a scenariilor:** a) intuitiv, respectiv abordarea calitativă bazată pe tehnici de creativitate și b) analitic, respectiv utilizarea unor tehnici de cuantificare, pe computer.
 - **După conținutul scenariilor:** a) complexe sau *în lanț*, prin prisma etapelor implementate, respectiv b) simple, ce vizează doar rezultatul final.

Börjeson (Börjeson et. al. apud Bishop, Hines și Collins, 2007) sunt de părere că sunt trei categorii de scenarii posibile: a) predictive – analizând ceea ce se va întâmpla, b) exploratorii – analizând ceea ce se va putea întâmpla și c) normative – analizând modalitatea prin care un anumit obiectiv poate fi atins. Demersul normativ, pe de o parte, implică apelul la viziuni și norme și explicarea diferitelor rezultate posibile, fără a le conecta cu date sau evenimente deja petrecute. (Kuosa, 2014) Demersul exploratoriu, pe de altă parte, implică corelarea rezultatelor posibile cu date empirice și evenimente petrecute, chiar dacă scenariile rezultate nu se încadrează în scopul urmărit. (Kuosa, 2014)

Dezvoltarea scenariilor alternative implică următorii pași:

1. „identificarea unui set de factori,
2. definirea spectrului pentru fiecare factor,
3. gruparea factorilor în serie de matrici 2x2,
4. dezvoltarea unor «povești» pentru fiecare cadran al matricei,
5. **selectarea «poveștilor» care merită atenție,**
6. rafinarea listei de indicatori”. (Globalytica, 2017)

În construirea scenariilor alternative se recomandă **utilizarea unui model bazat pe patru cadrane, ce rezultă cu patru tipuri de viitor potențial**. Dezvoltarea unui singur posibil scenariu poate fi considerată ca predicție, elaborarea a două scenarii poate induce ideea unor incertitudini care se află într-o relație de competiție, iar construirea de trei scenarii poate induce ideea că unul este corect, pe când dezvoltarea de mai mult de patru scenarii poate implica utilizarea unor metode de analiză morfologică. (Jackson, 2011) Utilizarea modelului cu patru cadrane are la bază o matrice cu **doi factori, care sunt considerați a avea cel mai mare impact asupra situației sau problemei supuse analizei**. (van Notten, 2006) Procesul de analiză a scenariilor alternative este „o metodă sistematică de identificare a traiectoriilor alternative prin **dezvoltarea de «povești» plauzibile**, bazate pe incertitudini critice cu scopul informării și argumentării unor decizii, planuri și acțiuni” (Globalytica, 2017).

Scenariile alternative sunt utilizate cu succes în diferite domenii, fie ca metodă singulară de analiză, fie ca parte dintr-o metodologie mai complexă ce utilizează tehnici complementare. (Kuosa, 2014) Succesul scenariilor alternative a fost asociat cu o serie de principii: explorează variante de viitor posibil, sunt consistente, se bazează pe date riguroase și sunt convingătoare. (Foresight Horizon Scanning Centre, 2009)



Scenariile alternative sunt create într-un format de tip workshop, folosind atât abordări deductive, cât și inductive și apelând la creativitatea și imaginația participanților. (Surdu, 2020)

Van Notten (2006) descrie procesul de dezvoltare a scenariilor alternative prin **abordări analitice și intuitive**.

Abordarea analitică **include procese precum simulări pe computer, tehnici de cuantificare, sau analiză de documente**.

Abordarea intuitivă presupune:

- a) identificarea problemei sau situației supuse analizei,
- b) descrierea factorilor relevanți,
- c) selecția factorilor relevanți și
- d) crearea scenariilor.

Cele două abordări pot fi combinate, pentru o analiză în profunzime a situației. Demersul de dezvoltare a scenariilor alternative poate implica și un proces *Delphi*, ce permite contribuția individuală a participanților, fiind urmată de identificarea consensului la nivelul grupului de lucru. (Wright et. al, 2013).

Etapa3: Exercițiu scenarii alternative

Conferința pentru viitorul Europei va putea deveni actor permanent în guvernarea europeană? Dar în guvernarea securității?

Scopul exercițiului:

Anticiparea nivelului de implicare al cetățenilor în guvernarea securității, utilizând ca instrument inițiativa UE *Conferința pentru viitorul Europei*. Exercițiul de față propune construirea de scenarii alternative folosind modelul cu patru cadrane, având la bază o matrice cu doi factori.

Scenariile se vor dezvolta la nivelul echipelor de lucru formate anterior aleatoriu de către organizatori. Vor rezulta, astfel, 4 scenarii x numărul de echipe (5 grupuri).

Matricile se vor construi prin gruparea următorilor factori:

1. nivelul de birocratizare implicat prin inițiativa UE *Conferința pentru viitorul Europei*;
2. nivelul de implicare al cetățeanului (și ca o consecință a promovării inițiativei).

Etape în realizarea exercițiului:

1. Tehnica scenariilor alternative – Recapitulare: în plen (5 minute);
2. Prezentarea sarcinilor: în plen (10 minute);
3. Lucru pe echipe, cu asistarea de către moderatori și facilitatori: în cele 5 grupuri de câte 7 participanți, utilizând *Google Docs* (60 minute);



4. Prezentarea rezultatelor de către un delegat al fiecărei echipe: în plen (40 minute);
5. Votarea scenariului alternativ care ar putea indica dezvoltarea *Conferinței pentru viitorul Europei* în instituție permanentă a UE: în plen, utilizând o aplicație online (5 minute).

Resurse:

- prezentarea tehnicii scenariilor alternative;
- prezentarea exercițiilor;
- formulare *Google docs* x numărul de echipe, ce prezintă schema cu patru cadrane și o matrice cu doi factori;
- formular online utilizat în timpul votului.

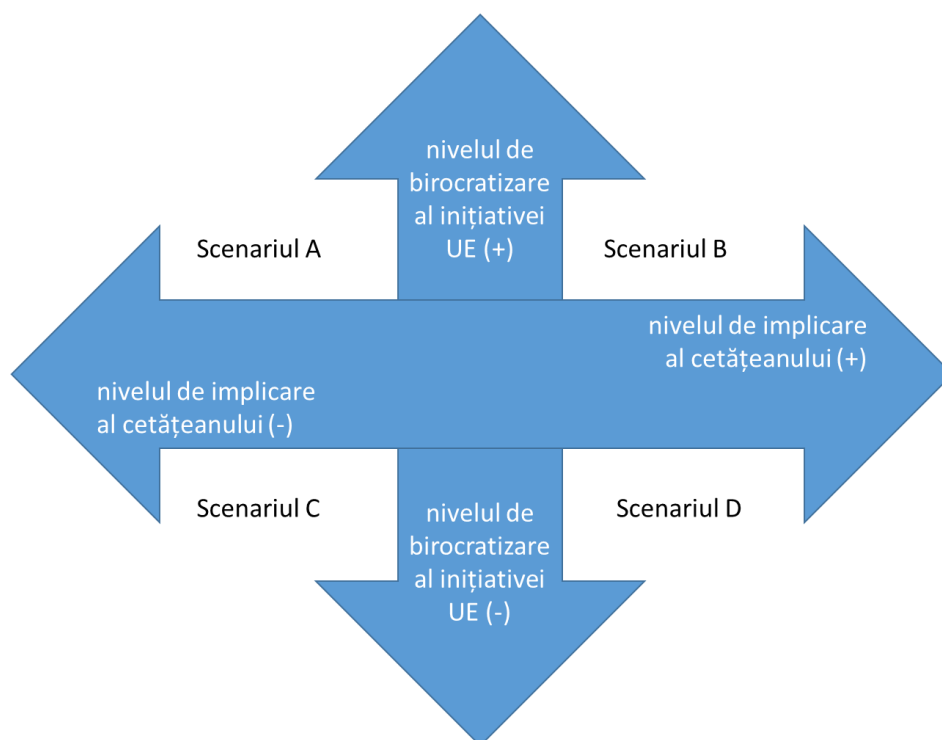
Instrucțiuni pentru participanți:

➤ Tema exercițiului:

- Construiți la nivelul echipei dumneavoastră de lucru **patru scenarii alternative**, folosind modelul cu patru cadrane, urmărind să **anticipați nivelul de implicare al cetățenilor în guvernarea securității, utilizând ca instrument inițiativa UE Conferința pentru viitorul Europei**.
- În procesul de dezvoltare a scenariilor urmăriți să răspundeți la următoarele întrebări:
 - **Conferința pentru viitorul Europei va putea deveni actor permanent în guvernarea europeană?**
 - **Dar în guvernarea pentru securitate?**
- În elaborarea celor patru scenarii alternative utilizați o matrice cu următorii **factori**:
 1. nivelul de birocratizare implicat prin inițiativa UE *Conferința pentru viitorul Europei*;
 2. nivelul de implicare al cetățeanului (și ca o consecință a promovării inițiativei).

Etape ale exercițiului:

- Utilizați **formularul Google docs** care v-a fost distribuit la nivel de echipă, pentru a contribui în timp real la elaborarea celor patru scenarii.
- Discutați la nivel de echipă **caracteristicile și implicațiile** variabilelor ce descriu fiecare dintre cele patru scenarii posibile, create prin intersectarea valorilor minime și maxime ale celor doi factori, utilizând schema de mai jos:



1. Dezvoltați fiecare scenariu pe rând, creat prin intersectarea valorilor minime și maxime ale celor doi factori;
2. Notați caracteristicile și implicațiile variabilelor ce le descriu;
3. Acordați un titlu descriptiv pentru fiecare scenariu rezultat;
4. Selectați a) scenariul superpesimist, b) scenariul pesimist; c) scenariul optimist și d) scenariul superoptimist dintre cele create la nivel de echipă;
5. Selectați indicatorii/ caracteristicile de urmărit în viitor, care ne-ar putea indica îndeplinirea celor patru scenarii alternative.
6. Alegeți un reprezentant al echipei dumneavoastră pentru a prezenta cele patru scenarii rezultate: caracteristici și implicații, titlu, încadrarea într-una din cele patru categorii de la punctul 4, indicatorii de urmărit (timp estimat pentru prezentare: 8 minute).

Instrucțiuni pentru moderatori

- Recapitulați tema și etapele exercițiului ori de câte ori constatați că este nevoie, reamintind și cele 2 întrebări orientative (*conform instrucțiunilor pentru participanți*).
- Intervenți doar pentru a-i determina pe participanți să fie activi, ci nu pentru a le funiza idei de completare a matricei.
- Oferiți-le suport în completarea efectivă a matricei dacă este cazul, respectiv în selectarea unui reprezentant pentru a prezenta rezultatele.
- Intervenți dacă este necesar, pentru a-i determina să parcurgă tot exercițiul, astfel încât să se încadreze în timpul alocat.



Etapa 4: Rezultatele exercițiului

Scenariile au fost dezvoltate la nivelul echipelor de lucru formate aleatoriu de către organizatori. Au rezultat 4 scenarii x numărul de echipe - 5 grupe.

Scenarii rezultate – GRUPA 1

Scenariul A	Scenariul B
Titlu: „Birocrațizarea blochează comunicarea” Caracteristici: “Super Birocrațizarea” a dus la procese greoaie de comunicare care au afectat eficiența demersului (întârzieri ale etapelor stabilite inițial, afectarea anumitor tipare narative, distorsiuni ale tiparelor de propagare) Implicații: Mesajul a ajuns la beneficiarul final tardiv și distorsionat, ceea ce a dus la lipsa implicării cetățenilor sau poate accentua euroscepticismul. <i>Lipsa coerenței în comunicare și gestionarea corectă a mesajelor critice poate duce la apariția fenomenelor asociate fake-news, influențării și manipulării opiniei publice la nivelul UE sau a unor subregiuni.</i>	Titlu: „Birocrațizarea afectează comunicarea” Caracteristici: Cu toate că procesul de comunicare a fost greoi și mesajele au ajuns la beneficiarul final tardiv și distorsionate, implicarea cetățenilor și interesul arătat pentru temă sunt ridicate. (ex. Social Media a contribuit la propagarea corectă a mesajelor.) Implicații: În ciuda acestui fapt, mecanismele UE nu permit procesarea și implementarea sugestiilor pertinente venite din partea societății civile, ceea ce poate crea frustrări și, în timp, poate afecta nivelul de implicare. <i>Lipsa coerenței în comunicare și gestionarea corectă a mesajelor critice poate duce la apariția fenomenelor asociate fake-news, influențării și manipulării opiniei publice la nivelul UE sau a unor subregiuni.</i>
Scenariul C	Scenariul D
Titlu: „Mesajele inadecvate alterează comunicarea” Caracteristici: Procesele și mecanismele de comunicare se dovedesc eficiente. UE începe să adopte mecanisme supl. agile, însă gradul de angajament este redus din partea cetățenilor. Receptori nu sunt interesați de mesaje din varii motive: - nu este bine segmentat publicul țintă iar comunicatorul nu folosește limbajul/mesajele adecvate (cuvintele cheie) per segment. - canalele de comunicare sunt inadecvate segmentelor țintă. Implicații: Mesajele își pierd din importanță, se diluează. <i>Diluirea mesajelor poate duce la apariția fenomenelor asociate fake-news, influențării și manipulării opiniei publice la unor subregiuni UE, care au un nivel de trai mai scăzut și în care incidența inițiativelor eurosceptice sau de dreapta este mai ridicată.</i>	Titlu: „Sinergie” Caracteristici: Sinergie în comunicare. Mesajul este transmis corect, complet, la timp, către beneficiarul optim. Beneficiarul comunicării îl percepe corect, complet, la momentul oportun. Implicații: O societate care se dezvoltă conform valorilor europene, reziliență, solidară, implicată și responsabilă. <i>Apariția fenomenelor asociate fake-news, influențării și manipulării opiniei publice este contracarată atât la nivel instituțional cât și la nivelul societății civile și al individului.</i>

Scenariul super-pesimist Scenariul pesimist Scenariul optimist Scenariul super-optimist

Scenarii rezultate – GRUPA 2

Scenariul A - hiperpesimist	Scenariul B - optimist
Titlu: Armagheon Caracteristici: - creșterea birocratiei corelat cu slaba participare a cetățenilor UE; - “Conferința UE” reprezintă un mecanism de rebranduire din partea Implicații: - Conferința UE se va oficializa. <i>Va deveni un alt appendice al unei birocratii de la Bruxelles deja hipertrofiată</i>	Titlu: Performanță Caracteristici: - simplificarea birocratiei corelată cu cetățeni dornici și entuziaști să participe - sporirea calității actului decizional - implementarea completă a inițiativei Implicații: - interes crescut din partea cetățenilor - Conferința UE va rămâne doar un experiment și nu se va permanentiza <i>Implementarea ideilor ca rezultat al angrenării directe a cetățenilor în procesul decizional și guvernanta</i>
Scenariul C - pesimist	Scenariul D - hiperoptimist
Titlu: Stagnare Caracteristici: - decalaj între instituții și cetățeni - menținerea unui status-quo și stagnarea guvernantei - titulatura conferinței poate produce confuzie și poate duce la pierderea interesului - proces decizional complicat și neconvingător, lipsa de comunicare, tehnicizarea foarte mare a procesului electoral/decizional Implicații: - pierderea interesului din partea cetățenilor - creșterea euroscepticismului <i>derapaje</i>	Titlu: Scenariul participativ Caracteristici: - hiperimplificarea birocratiei, - cetățeanul va capata prerogative decizionale sporite - s-ar putea ajunge chiar la democrație directă, participarea directă a cetățenilor prin intermediul tehnologiei - legislațiile naționale se armonizează cu cea comunitară Implicații: - conferința se dezvoltă și se maturizează - consolidarea identității europene și armonizare legislativă - apropiere între instituții și cetățeni

Scenariul super-pesimist Scenariul pesimist Scenariul optimist Scenariul super-optimist



Scenarii rezultate – GRUPA 3

Scenariul A - pesimist

Titlu: O Europă divizată!

Caracteristici: dezinteres al cetățenilor

Implicații: gradul de dezvoltare al societății - stat - UE

Scenariul B - super pesimist

Titlu: O Europă "bolnavă"!

Caracteristici: poziția geopolitică

Implicații: conflicte militare

Scenariul C - optimist

Titlu: O Europă unită, echilibrată și fermă!

Caracteristici: interes

Implicații: participare

Scenariul D - super optimist

Titlu: Superstat european!

Caracteristici: nivelul economic

Implicații: prosperitate

Scenariul super-pesimist

Scenariul pesimist

Scenariul optimist

Scenariul super-optimist

Scenarii rezultate – GRUPA 4

Scenariul A - Super pesimist

nivel mare birocrație
implicare minimă a cetățeanului

Titlu: scenariul imitativ

Caracteristici:

- imitarea instituțiilor puternic birocratizate (ex. CE)
- suport/ beneficii minime pentru cetățean
- suprainformare sau informare insuficientă
- incapacitate cetățean de a înțelege mecanismul de funcționare sau utilitatea participării

Implicații:

- risipa de resurse
 - nu poate deveni o instituție permanentă
- cu siguranță nu poate deveni un actor în guvernarea de securitate

Scenariul C - Pesimist

birocrație mică
nivel scăzut de implicare

Titlu: Viitor derizoriu

Caracteristici:

- scenariu puțin probabil dat fiind indicatorii de implicare și regulamentul existent
- nu este cunoscută de cetățeni și astfel nivelul de implicare este mic
- desi birocrație mică, utilitatea nu este înțeleasă
- nu există instrumente de măsurare a impactului conferinței

Implicații:

- o altă inițiativă fără succes
- nu poate deveni o instituție permanentă și nu avea un rol în definirea guvernării de securitate

Scenariul B - Optimist

nivel mare de birocrație
nivel de implicare

Titlu: dincolo de birocrație, Europa este a noastră

Caracteristici:

- desi birocrație mare, utilitatea este bine explicată
- receptarea bună la nivelul cetățeanului determină implicarea
- obiectivele, misiunea și utilitatea inițiativei este bine înțeleasă
- strategia de comunicare a fost eficientă și clară

Implicații:

- poate deveni o instituție permanentă
- cu potențial în guvernarea securității (indicator nr de idei) - pe termen foarte lung ideile conferinței se pot concretiza în politici publice

Scenariul D - super optimist

- birocrație mică (comparativ cu alte instituții europene)
- nivel mare de implicare

Titlu: Tintind la stele (trimitere la 27 de stele)

Caracteristici:

- pe o scară de la 1 la 10 a birocrației, este la nivel 3 comparativ cu alte instituții europene
- cetățeanul înțelege beneficiile și este informat
- strategia de comunicare determină implicare schimbarea de comportament
- canalele de informare trebuie extinse

Implicații:

- foarte posibil să devină o instituție permanentă cu un rol parțial în guvernarea de securitate pe termen lung (ar putea fi idei relevante acceptate în securitate pe platformă)

Scenariul super-pesimist

Scenariul pesimist

Scenariul optimist

Scenariul super-optimist



Scenarii rezultate – GRUPA 5

Scenariul A

Titlu: Întotdeauna este loc de mai bine

Caracteristici: lipsa ideilor din partea cetățenilor, posibil, pe fondul noutății acestui concept și/sau al nivelului ridicat de burocratizare.

Implicații: Nivelul redus de implicare al cetățenilor nu va influența decisiv șansele Conferinței pentru viitorul Europei de a deveni actor permanent în guvernarea europeană și în guvernarea securității.

Scenariul pesimist
(pe termen scurt)

Scenariul C

Titlu: Neimplicare cetățenească

Caracteristici: lipsa ideilor, nepăsarea, indiferența, pe fondul existenței unui nivel redus de burocratizare.

Implicații: Conferința pentru viitorul Europei nu va deveni actor permanent în guvernarea europeană și în guvernarea securității.

Scenariu super - pesimist

Indicatori:

- I₁: numărul de idei exprimate în domeniul de interes (valori și drepturi, statul de drept, securitate);
- I₂: percepția cetățenilor europeni cu privire la ușurința accesării platformei;
- I₃: existența acordului decidenților politici cu privire la conferință;
- I₄: numărul de decizii luate în baza rezultatelor conferinței prezentate președinției comune (conștientizare și acțiune);
- I₅: percepția cetățenilor europeni cu privire la importanța conferinței în raport cu soluționarea unor probleme cu care aceștia se confruntă la nivelul statelor membre.

Scenariul B

Titlu: O Uniune Europeană mai puternică

Caracteristici: Grad ridicat de implicare din partea cetățenilor, număr ridicat de idei care ar putea fi ulterior puse în practică, cu implicații pozitive la nivelul Uniunii Europene, din punct de vedere socio-economic și politic.

Implicații: Conferința pentru viitorul Europei va deveni actor permanent în guvernarea europeană și în guvernarea securității.

Scenariu super - optimist
(pe termen lung)

Scenariul D

Titlu: O Uniune Europeană matură

Caracteristici: maturitate, flexibilitate, pragmatism.

Implicații: Conferința pentru viitorul Europei va deveni actor permanent în guvernarea europeană și în guvernarea securității.

Scenariu optimist (pe termen mediu)

Scenariul super-pesimist

Scenariul pesimist

Scenariul optimist

Scenariul super-optimist

Rezultate vot

Alegeți unul dintre scenariile alternative elaborate care ar putea indica dezvoltarea inițiativei UE *Conferința pentru viitorul Europei* în instituție permanentă a UE.

[PollEv.com/ileanasurdu185](https://poll-ev.com/ileanasurdu185)



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

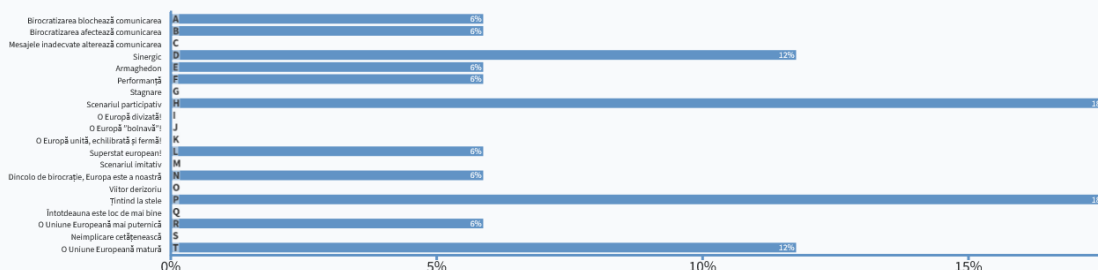
Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



Respond at [PollEv.com/ileanasurdu185](https://poll-ev.com/ileanasurdu185)

Text **ILEANASURDU185** to **22333** once to join, then **A, B, C, D, E...**

Alegeți unul dintre scenariile alternative elaborate care ar putea indica dezvoltarea inițiativei UE 'Conferința pentru viitorul Europei' în instituție permanentă a UE.



Powered by Poll Everywhere

Au fost votate două scenarii superoptimiste – Scenariul participativ și Scenariul Țintind spre stele – care prevăd posibilitatea Conferinței de a deveni o instituție a UE cu rol limitat în guvernarea securității. Tinerii cetățeni europeni sunt optimiști în viitorul Europei.



Referințe bibliografice

- Bishop, P., Hines, A. și Collins, T. (2007). *The current state of scenario development: an overview of techniques*. Emerald Group Publishing, 9 (1), 5-25. [Online]. Disponibil pe <http://dx.doi.org/10.1108/14636680710727516>. [Accesat la 31.05.2017]
- Foresight Horizon Scanning Centre, Government Office for Science. (Octombrie, 2009). *Scenario Planning*. [Online]. Disponibil pe <https://webarchive.nationalarchives.gov.uk>. [Accesat la 10.06.2021]
- Globalytica. Building Analytic Cultures. (2017). *Black Sea Region Strategic Foresight Workshop. Bucharest, Romania. Student manual*
- Jackson, M. (Ianuarie, 2011). Practical Foresight Guide. *Capitolul 3 – Methods*. [Online]. Disponibil pe <https://www.shapingtomorrow.com/media-centre/pf-ch03.pdf>. [Accesat la 10.06.2021]
- Kuosa, T. (2014). *Towards Strategic Intelligence. Foresight, Intelligence, and Policy-Making*. Dynamic Futures Publications, Vol. 1
- Ogilvy, J. (2000). *Scenario Planning, Critical Theory and the Role of Hope, Knowledge Base of Futures Studies*. Brisbane: Foresight International
- Surdu, I.C. Alternative scenarios in Security and Intelligence Studies: methods of identification and analysis of projection factors. Proposal of a class exercise. *Romanian Intelligence Studies Review*, 24/ 2020, 141-156
- Van Notten, Ph. W. F. (2006). Scenario Development: A Typology of Approaches. În OECD, *Think Scenarios, Rethink Education*, OECD Publishing. [Online]. Disponibil pe <http://dx.doi.org/10.1787/9789264023642-6-en>. [Accesat la 10.06.2021]
- Van Notten, P. W. F., Rotmans, J., van Asselt, M. B. A., Tothman, D. S. (2003). An updated scenario typology. *Futures*, 35, 423-443. [Online]. Elsevier Science Ltd. Disponibil pe www.sciencedirect.com. [Accesat la 10.05.2017]
- Wright, G. et. al. (2013). Scenario methodology: New developments in theory and practice. *Technological Forecasting and Social Change*, 80 (4), pg. 561-565. [Online]. Disponibil pe <http://dx.doi.org/10.1016/j.techfore.2012.11.011>. [Accesat la 10.06.2021]

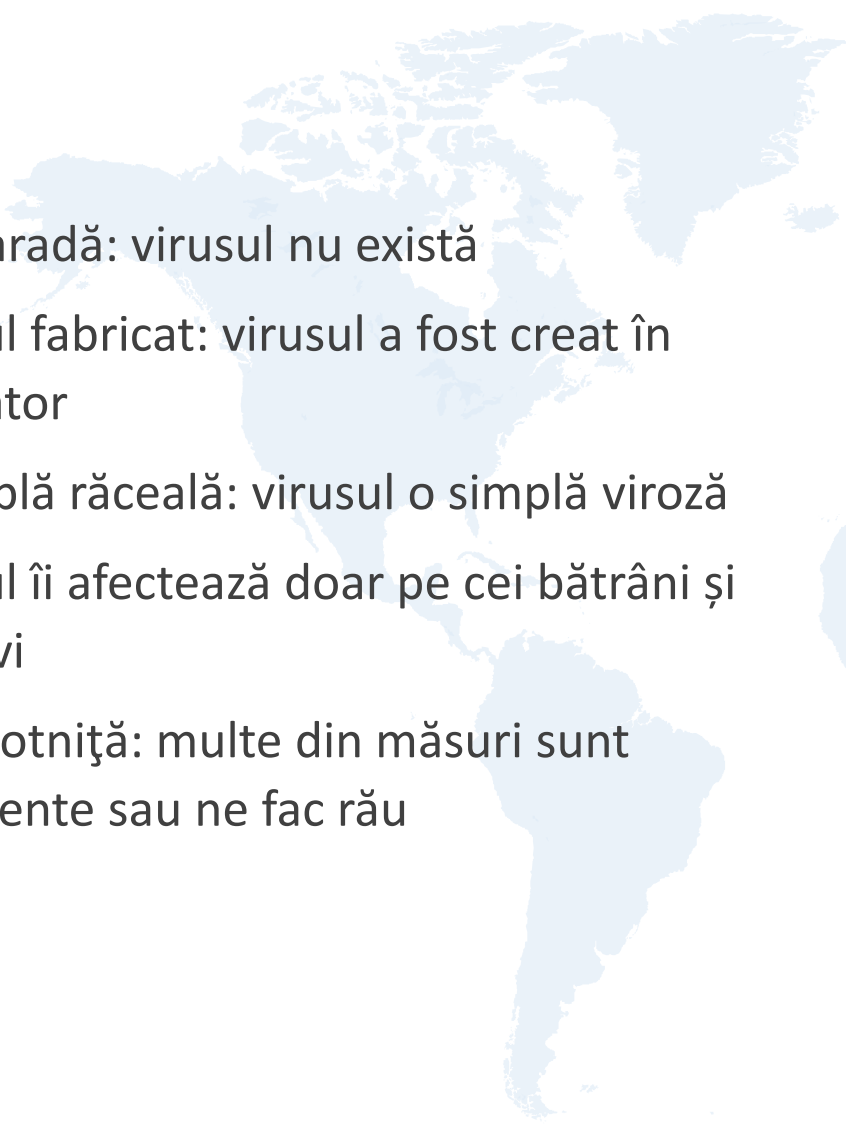
ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE: COMUNICARE
STRATEGICĂ, GUVERNANȚĂ ȘI SECURITATE ÎN
UNIUNEA EUROPEANĂ
– Modulul Jean Monnet EUSEGOV –

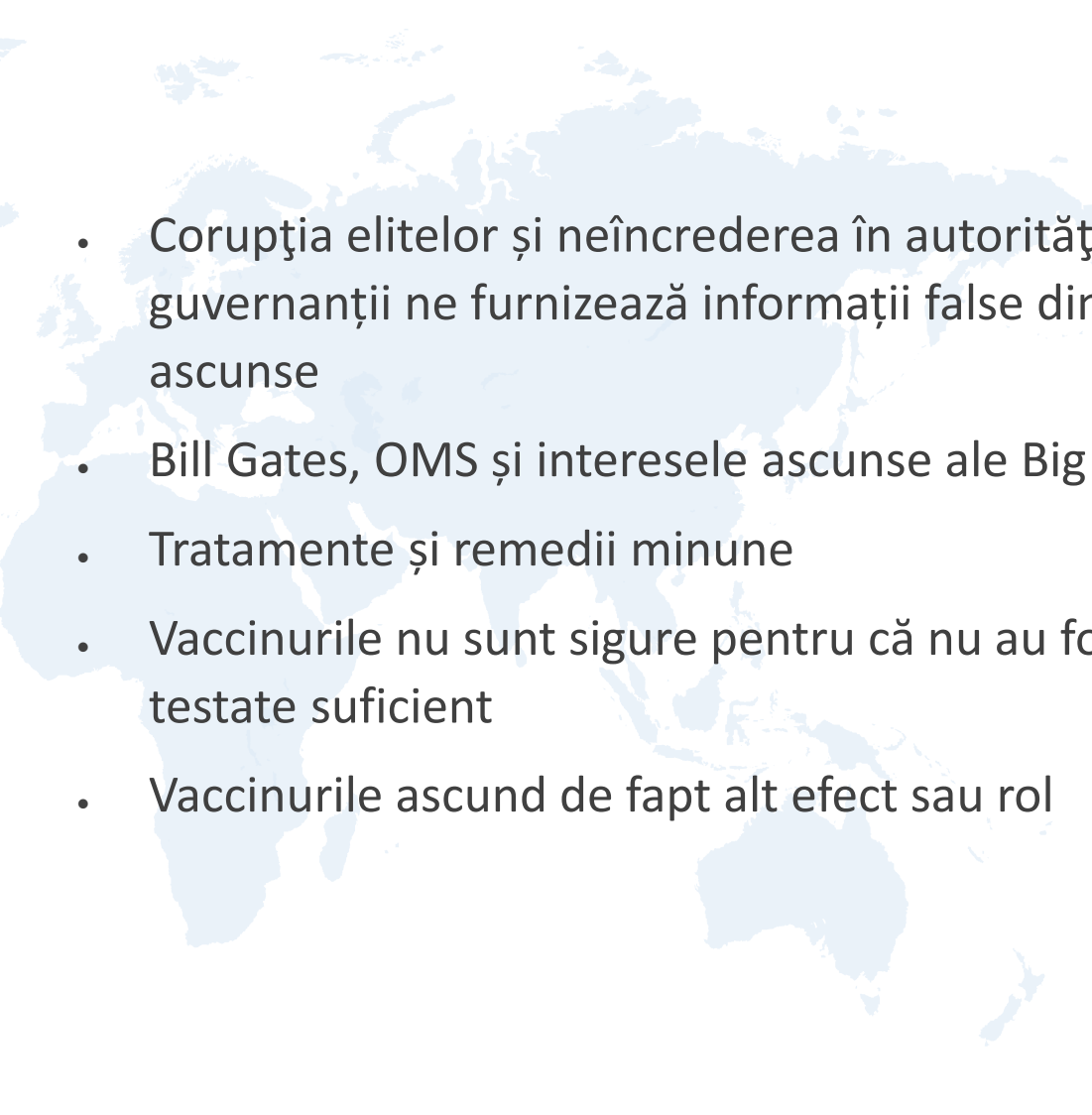


**Despre comunicarea strategică. Ce putem
învăța la nivel de țară din narațiunile
despre Covid-19 vehiculate la nivel mondial**

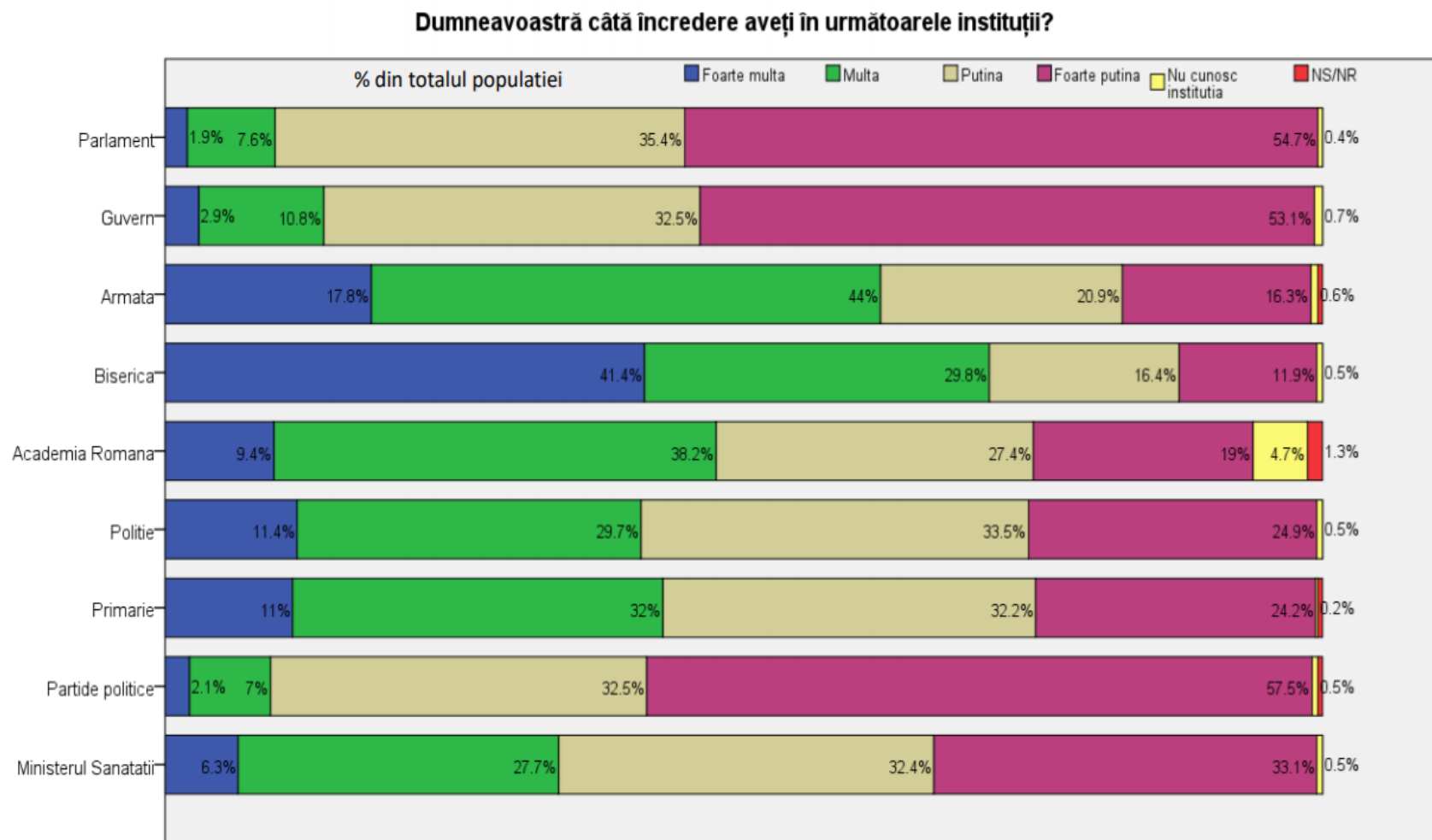
16 iunie 2021
Dr. Radu Magdin

Teme și narațiuni dominante ale dezinformărilor despre COVID-19 care circulă în spațiul românesc, multe din ele având sursă externă

- 
- Mascaradă: virusul nu există
 - Virusul fabricat: virusul a fost creat în laborator
 - O simplă răceală: virusul o simplă viroză
 - Virusul îi afectează doar pe cei bătrâni și bolnavi
 - Fără botniță: multe din măsuri sunt ineficiente sau ne fac rău

- 
- Corupția elitelor și neîncrederea în autorități: guvernarea ne furnizează informații false din motive ascunse
 - Bill Gates, OMS și interesele ascunse ale Big Pharma
 - Tratamente și remedii minune
 - Vaccinurile nu sunt sigure pentru că nu au fost testate suficient
 - Vaccinurile ascund de fapt alt efect sau rol

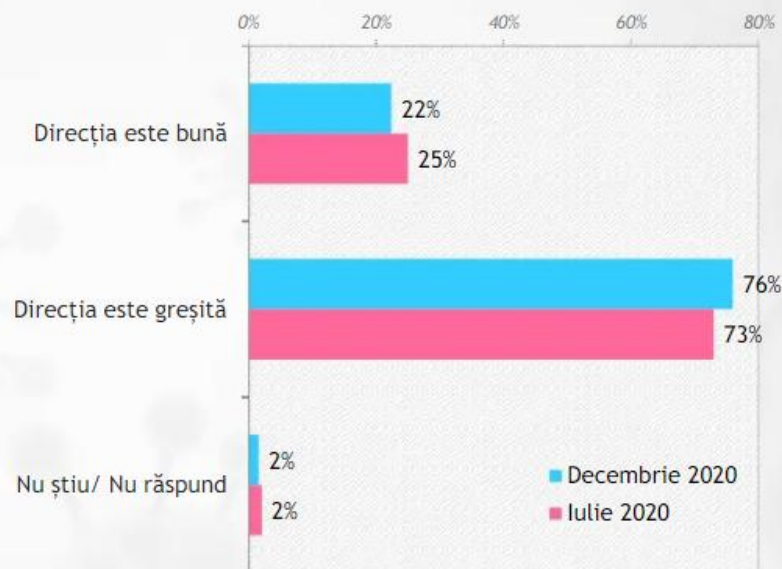
Lipsa de încredere a românilor în autorități în general și în felul în care au gestionat pandemia



Lipsa de încredere a românilor în autorități în general și în felul în care au gestionat pandemia

Credeți că în România lucrurile merg într-o direcție bună sau într-o direcție greșită?

5



10 LUNI DE COVID - 19 ÎN ROMÂNIA - Sondaj de opinie, Decembrie 2020

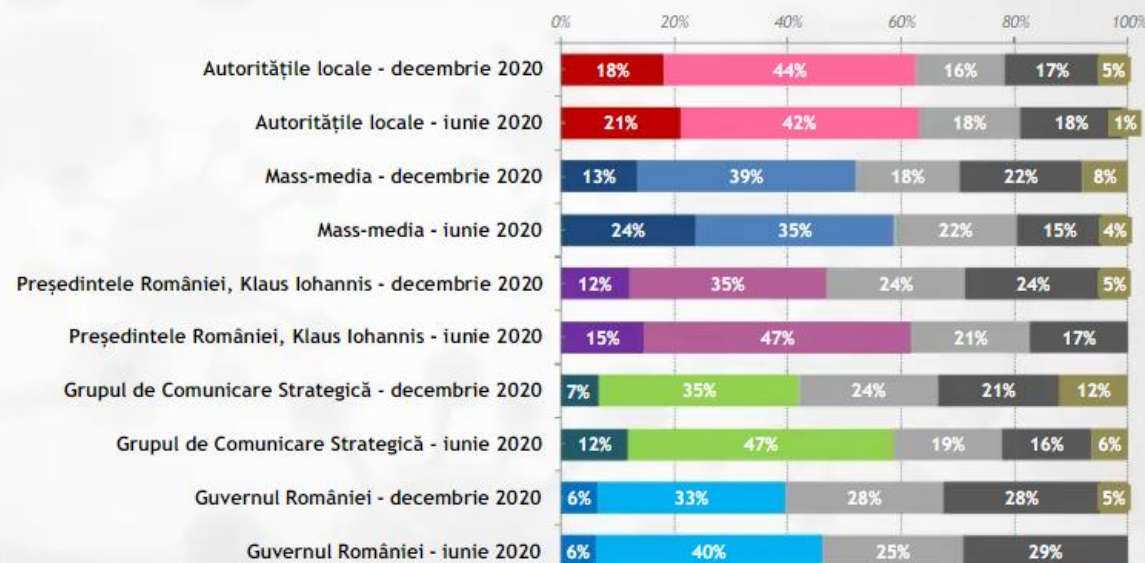
IRES

Cât de mulțumit/ă sunteți dumneavoastră de măsurile din perioada pandemiei luate de...?

16

Dec. 2020

■ Foarte mulțumit/ă ■ Destul de mulțumit/ă ■ Destul de nemulțumit/ă ■ Foarte nemulțumit/ă ■ Nu știu/ Nu răspund

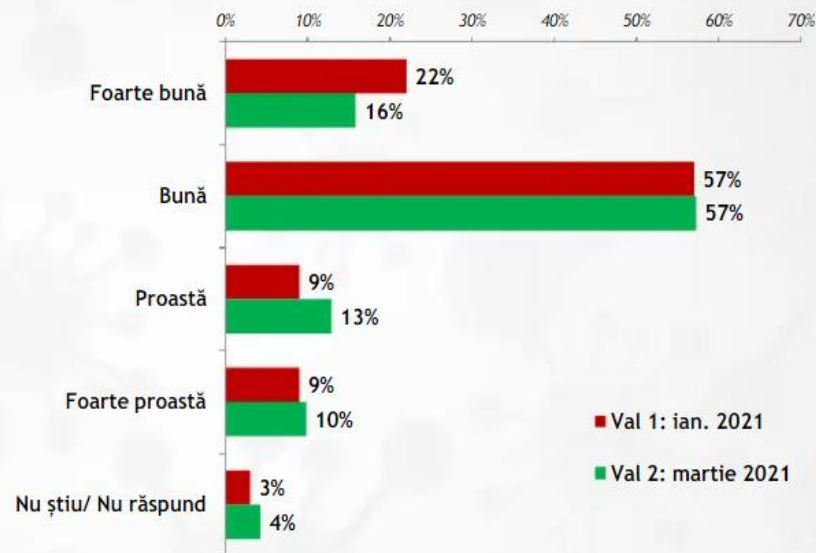


10 LUNI DE COVID - 19 ÎN ROMÂNIA - Sondaj de opinie, Decembrie 2020

IRES

Atitudinea românilor față de vaccinare

Ce părere aveți, în general, despre vaccinuri?



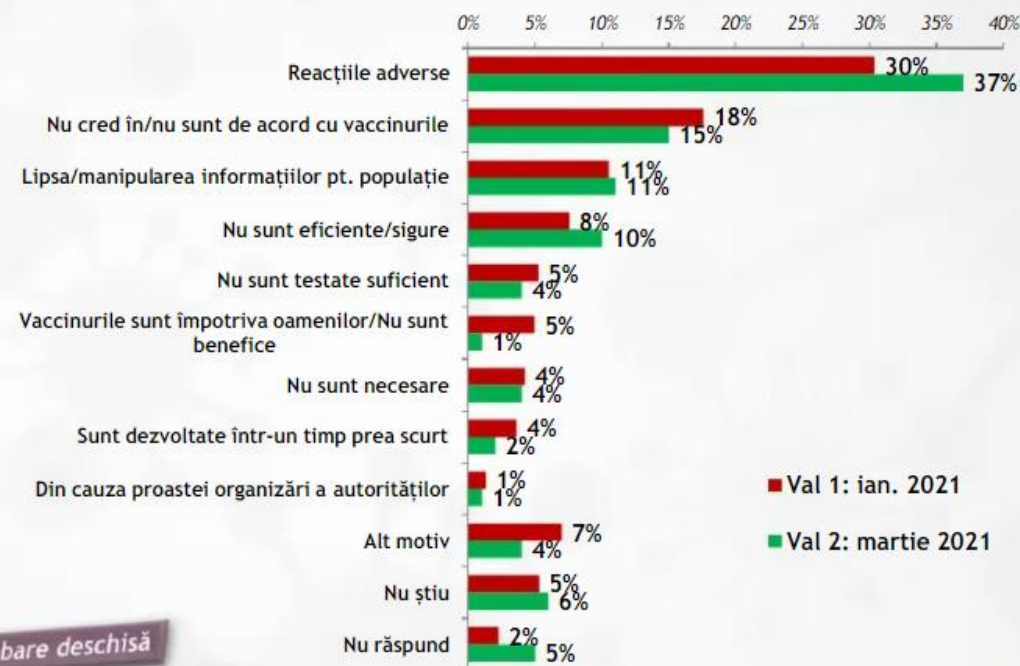
VACCINAREA ÎN ROMÂNIA. Sondaj de opinie. Martie 2021 IRES

Aproape trei sferturi dintre români (73%) spun că au o părere bună și foarte bună despre vaccinuri, în timp ce 23% au opinii defavorabile.

Respondenții între 51 și 65 de ani au o părere bună despre vaccinuri în proporție ușor mai ridicată, ponderea cea mai ridicată a scepticilor fiind în rândul tinerilor și a celor de cel mult 50 de ani. Cu cât nivelul lor de educație este mai ridicat, cu atât respondenții declară în proporție mai mare că au o părere bună despre vaccinuri.

Care este principalul motiv pentru care aveți o părere proastă despre vaccinuri?

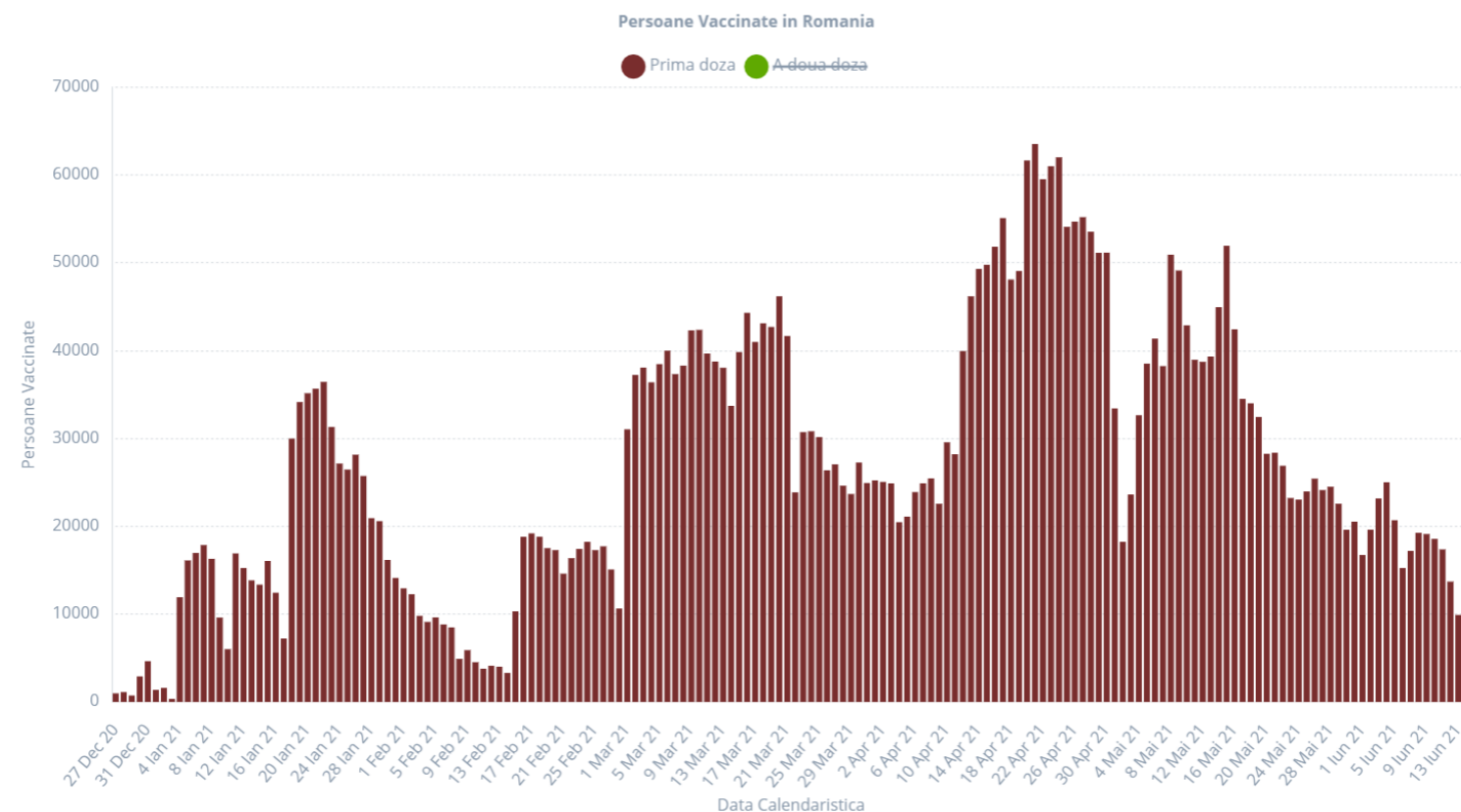
Întrebare filtrată: respondenți care declară că au o părere proastă sau foarte proastă despre vaccinuri (23%)



Întrebare deschisă

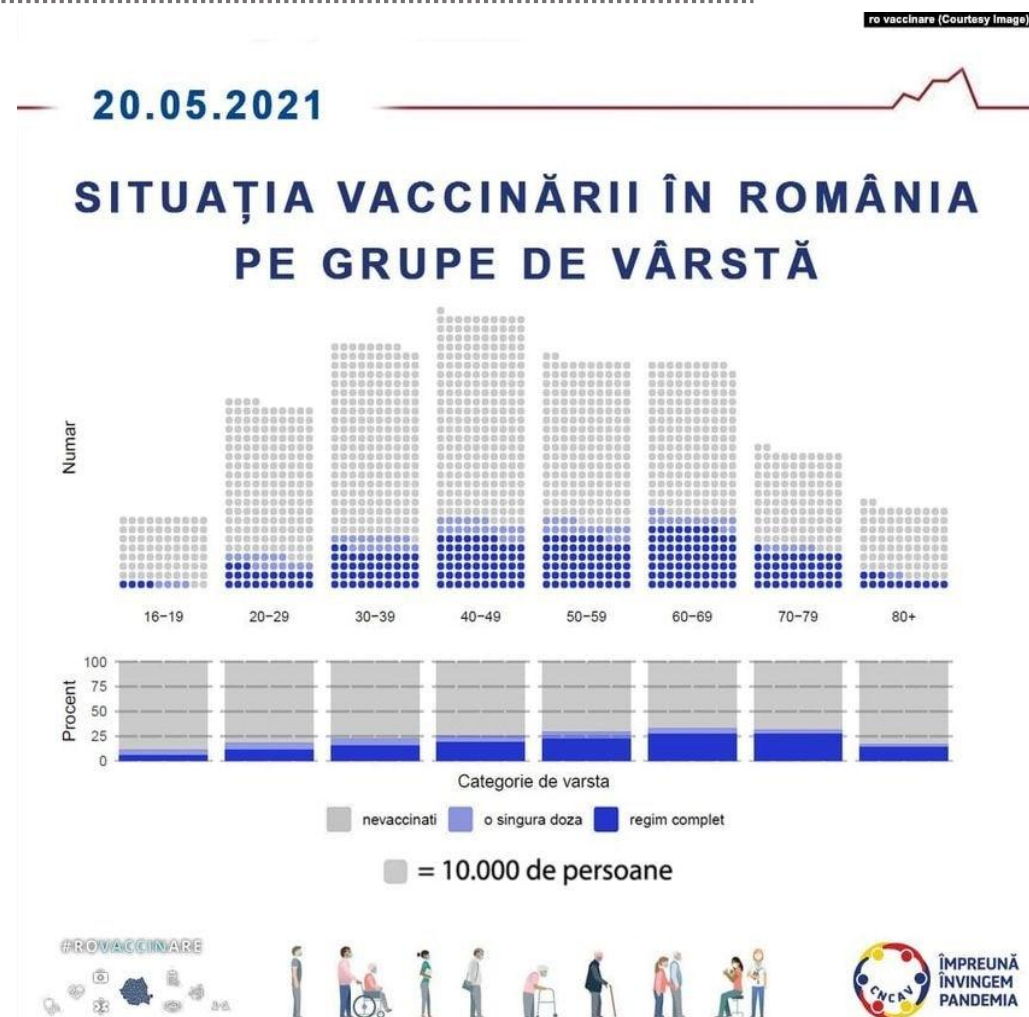
VACCINAREA ÎN ROMÂNIA. Sondaj de opinie. Martie 2021 IRES

Situația actuală a campaniei de vaccinare



- Se poate observa o încetinire masivă a ritmului de vaccinare.

--> Nu este o problemă de capacitate; avem o problemă de credibilitate și de încredere între palierul decizional și populație.



Provocare

Cum s-ar putea face comunicare strategică eficientă când:

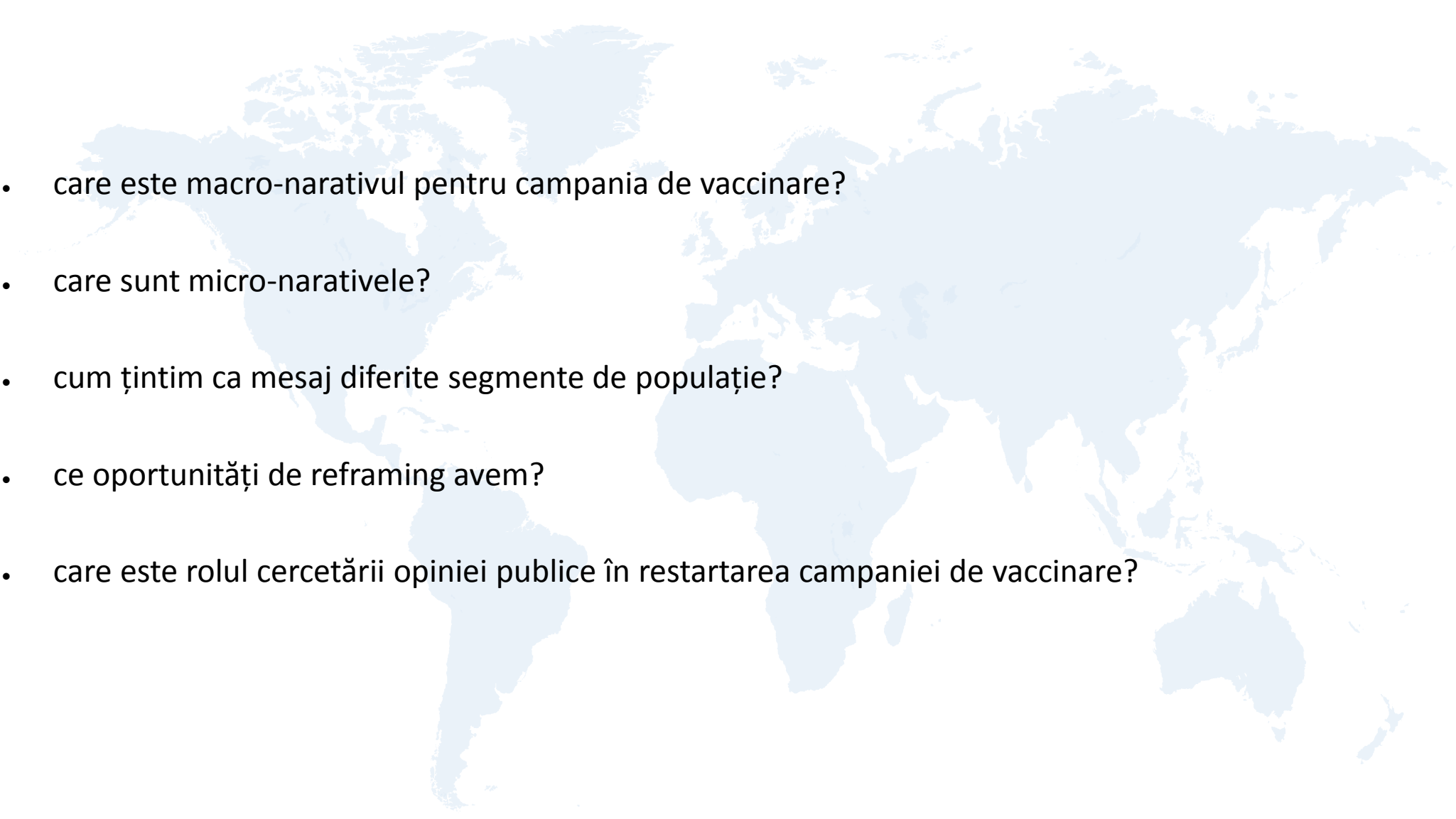
1. există o lipsă masivă de încredere în instituții
2. există o reticență majoră față de vaccin într-un segment important din populație?

Argument

Cum pot guvernanții comunica făcând un pas în spate și lăsând locul unor vectori de opinie mai credibili:

- Este utilă implicarea în prim-plan a liderilor guvernamentali în campania de vaccinare, ținând cont de potențialul important de a polariza și politiza tema?
- Sunt suficient de credibili liderii politici pentru public pentru a transmite astfel de mesaje?
- Cum pot fi implicați liderii de opinie din societate pentru a crește succesul campaniei de vaccinare?

Soluții / Întrebări deschise:

- 
- care este macro-narativul pentru campania de vaccinare?
 - care sunt micro-narativele?
 - cum țintim ca mesaj diferite segmente de populație?
 - ce oportunități de reframing avem?
 - care este rolul cercetării opiniei publice în restartarea campaniei de vaccinare?

Concluzii & Întrebări



CUM CONSTRUIM
SOCIETĂȚI
REZILIENTE LA
AMENINTĂRILE
DE SECURITATE?

EXTREMISM &
RADICALIZARE

C.S. III DR. Cristina Ivan



OBIECTIVE

- **rolul și importanța** politicilor și strategiilor de prevenire și combatere a radicalizării violente și extremismului violent
- **securitizarea** și impactul generat de acesta în configurarea politicilor publice și strategiilor transnaționale în domeniu
- **efectele securitizării**, dar și modurile în care aceasta poate fi evitată
- **community policing**



INTREBĂRI

- Ce înseamnă securitizarea politicilor de prevenire și combatere a radicalizării?
- Care este legătura / diferența între securitizare și *community policing*?
- Ce înseamnă reziliența societală?
- Cum putem construi reziliența societală la extremism violent și radicalizare?
- Care sunt entitățile instituționale și civile care ar trebui implicate pentru a răspunde eficient la provocarea generată de extremism violent și radicalizare?

POLITICI DE PREVENIRE SI COMBATERE A RADICALIZĂRII. CLARIFICĂRI CONCEPTUALE

- Toate statele europene au politici, strategii și legi menite să prevină și să combată terorismul, majoritatea făcând referire și la procesele de radicalizare.
- O serie de state au de asemenea strategii special dedicate prevenirii și combaterii discursului incitator la ură, radicalizării și/sau extremismului violent – Germania, Austria, Marea Britanie, Franța, Finlanda, Suedia etc.



POLITICI DE PREVENIRE SI COMBATERE A RADICALIZĂRII. CLARIFICĂRI CONCEPTUALE

- complementaritate între autoritățile centrale și cele locale, între organizațiile nonguvernamentale și categoriile relevante de practicieni din prima linie de prevenție
 - (profesori, asistenți sociali, consilieri școlari, lucrători ai primăriilor, reprezentanți ai societății civile, lideri ai comunităților locale etc.) devine principala formă de prevenție
- abordarea radicalizării prin politici și mecanisme de integrare aplicate de către toate autoritățile relevante ale statului, alături de practicieni din prima linie și reprezentanți ai societății civile nu a rămas însă fără critică.



CRITICI...

- În Marea Britanie, de exemplu, politicile de tip PREVENT au suscitat numeroase critici, unele adresate modului de implementare, altele conceptualizării acesteia ca formă de securitizare a societății.
- Un studiu recent remarca, de exemplu, că mare parte din acuzele aduse acestei strategii semnaleză faptul că ea „a devenit o extensie a statului centrat pe monitorizarea cetățeanului.” (Skoczyliś & Andrews, 2019, p. 2)



SECURITIZAREA



- În cazul de față conceptul de securitizare face referire la formele hibride de gestionare a riscului de securitate, în care autoritățile publice, altele decât cele de aplicare a legii, asociațiile neguvernamentale și simplii cetățeni sunt implicați în activitățile de prevenire a riscului prin detecție și alertă timpurie.
- Rolul problematic al cetățeanului care este prin astfel de intervenții îndemnat să devină „un soldat în slujba comunității” este cel care a suscitat cele mai multe critici.

PROCESUL DE SECURITIZARE



COMMUNITY POLICING

- Community policing si evitarea securitizarii

(1) descentralizarea autorității,

(2) acceptul pus pe strategii de rezolvare a problemelor,

(3) concentrarea pe facilitarea implicării publicului în prioritizarea măsurilor adoptate de poliția locală și

(4) capacitarea cetățenilor de a se implica activ în prevenirea infracțiunilor în propriile comunități



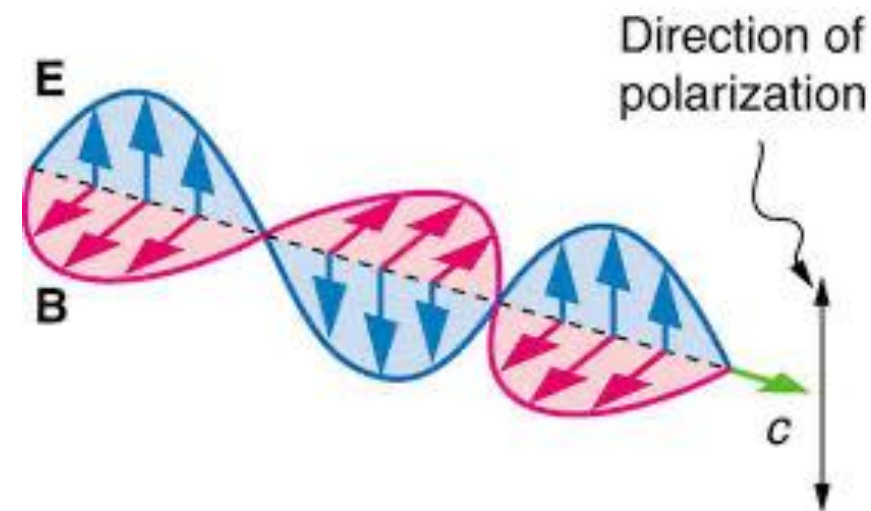
EVOLUTII RECENTE

- Cum se poate asigura un răspuns comunitar eficient la provocarea generată de radicalizare?
- De ce avem nevoie pentru a crește reziliența, fără însă a genera o securitizare a societății?



COMBATEREA POLARIZARII

- Aceasta idee a implicării „majorității tăcute” care să ocupe spațiul public și să ofere o alternativă viabilă la discursul polarizant al actorilor extremiști ce combat democrația prin chiar mijloacele ei de exprimare liberă, a fost dezvoltată de un filozof olandez care s-a aplecat asupra dinamicii proceselor de polarizare socială. (Bart Bradsma, 2017).
- Astfel sunt evitate condițiile în care statul prin securitizare creează premisele generării unor reacții violente la adresa unei comunități, categorii sociale sau religioase și apariția discriminării sistemice.



CE ESTE MAJORITATEA TĂCUTĂ?

[https://insidepolarisation
.nl/en/](https://insidepolarisation.nl/en/)



RADICALIZARE

“un proces complex și gradual
prin care un individ sau un grup
aderă la o ideologie sau convingere radicală
care acceptă, folosește sau incită la violență []
pentru a atinge un scop politic sau ideologic precis.”



Sursa: Comisia Europeană

CE ESTE REZILIENTA?

- Termen dezvoltat inițial în domeniul ingineriei, pentru a desemna capacitatea materialelor de a reveni la starea inițială de echilibru după experimentarea unei forme de tensiune, presiune sau dezechilibru,
- Preluat de științele sociale și psihologie pentru a desemna capacitatea unui individ sau a unei comunități de a-și recupera și dezvolta echilibrul după suferirea unei traume, calamități
- Michael Ungar o oferit o perspectivă revoluționară asupra rezilienței, pe care a pus-o în relație nu numai cu aptitudinile și competențele individuale, ci și cu un proces de navigare complexă a individului printre oportunitățile oferite de societate, în funcție de adecvarea, semnificația și calitatea acestora

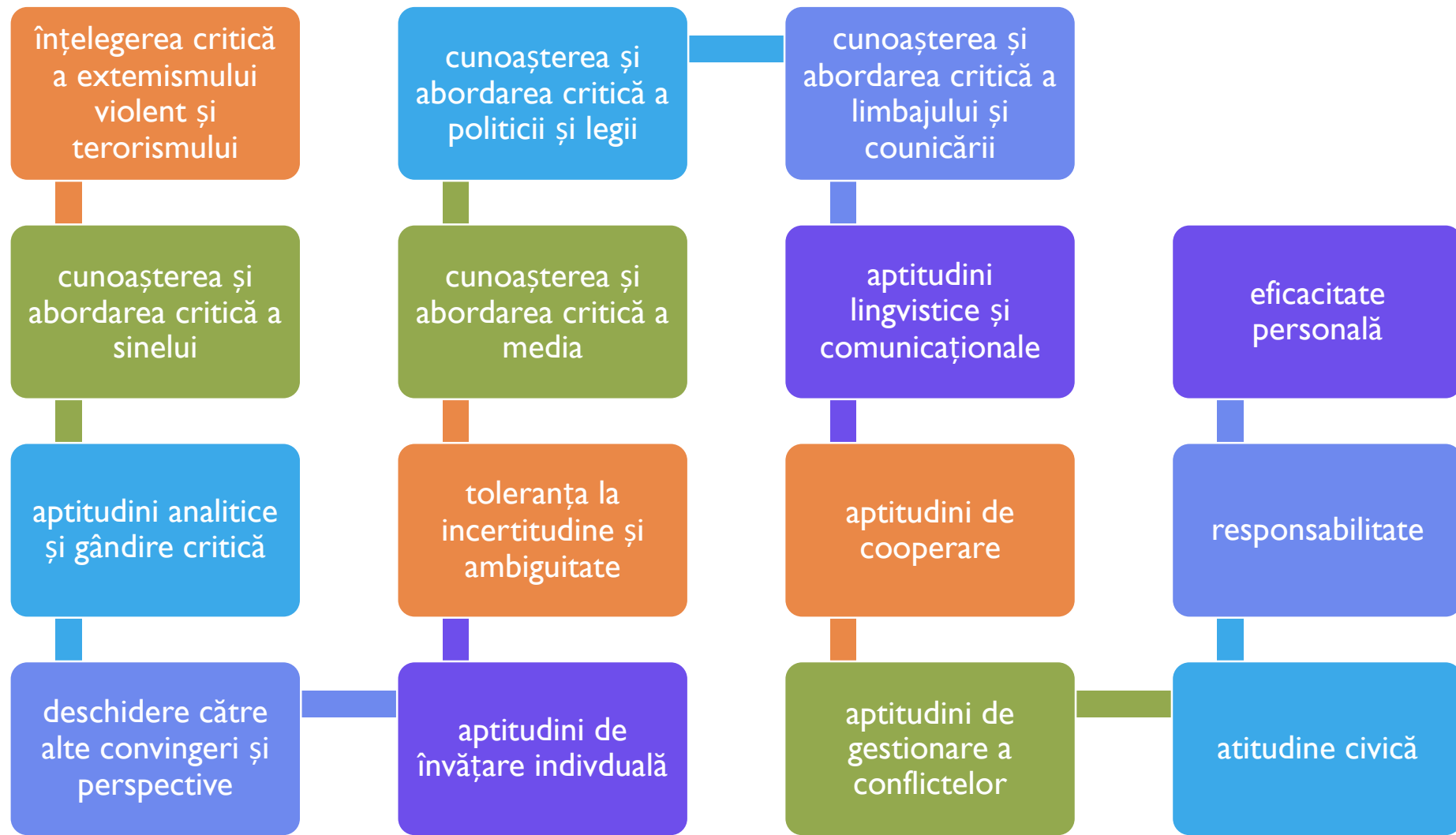


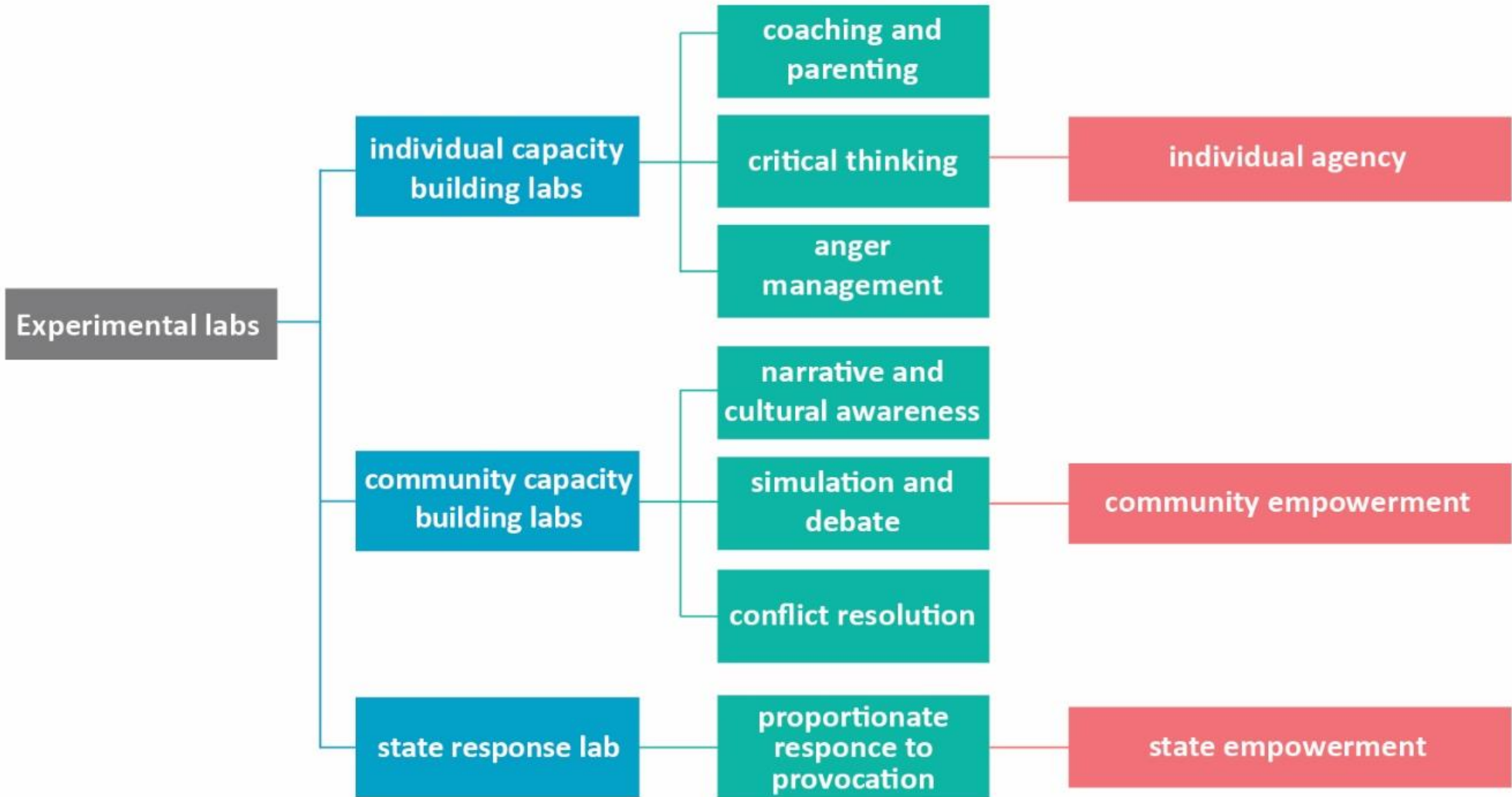


PROVOCARI ACTUALE

- O strategie eficientă de construire și consolidare a rezilienței societale la polarizare, partizanat, extremism violent și radicalizare va trebui să urmărească următoarele direcții:
- capacitatea actorilor locali,
- construirea rezilienței prin educație și
- integrarea unei ecologii a rezilienței în care calitatea, adecvarea și semnificația oportunităților de educație și inițiativă oferite să fie cele care dezvoltă forme pozitive de abordare a problemelor sociale și inter-relaționare a grupurilor aflate în conflict.

COMPETENTE PENTRU O CULTURĂ DEMOCRATICĂ





4. NARAȚIUNI ȘI IDENTITATE

“Oamenii de știință spun că suntem făcuți din atomi, dar o mică pasăre mi-a spus că suntem făcuți din povești.”

Eduardo Galeano

Identitate

- Cum mă percep pe mine?
- Cine sunt eu pentru ceilalți?
- Cine sunt eu? Ce îmi doresc de la viață:
- Interacțiunea constantă între stări de spirit și realitate



Cadrul în care privim
realitatea



4. NARAȚIUNI ȘI IDENTITATE

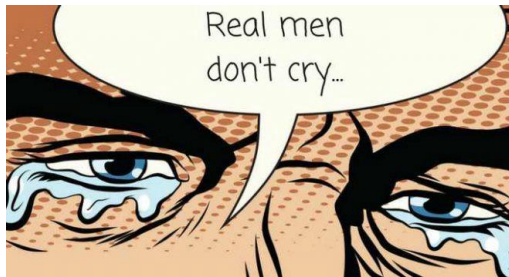
- Ce este o narațiune?
 - Poveștile pe care ni le spunem nouă înșine și altora

În 1948, o națiune a renăscut din cenușa Holocaustului. Țărmurile nisipoase, pământul fertil și frumusețea muntoasă a aceluia acasă de demult le-a urât din nou bun venit. Pentru ei, se arăta în sfârșit o rază de lumină la capătul celei mai adânci dintre nopți.

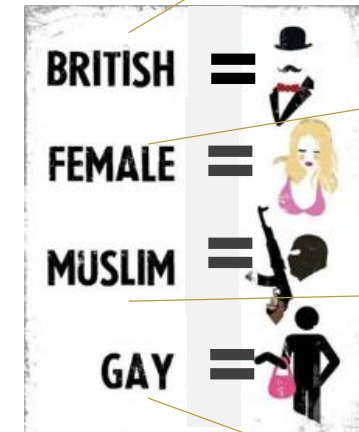
În 1948, un popor pașnic a trecut printr-o îngrozitoare tragedie, fiind smuls de pe pământul strămoșesc. După ce primiseră cu brațele deschise victimele unei teribile tragedii dintr-un îndepărtat colț al lumii, aici, într-un loc în care oameni de diferite credințe religioase trăiau împreună în armonie, după ce și-au împărțit cu aceștia pământul și mâncarea, au fost atacați violent.

<https://armourproject.eu/>

4. Naraṭiuni



Source: <https://medium.com/@robertocarlosgarcia/>



Source: divinerarttumblr.com

news.com.au



ibtimes.co.uk



chicagotribune.com



dailymail.co.uk



Source: filmhypehq.wordpress.com/

MONȘTRII EMOȚIILOR



FERICIT



TRIST



FURIOS



SPERIAT



SINGUR



CURAJOS



ENERVAT



DEZAMĂGIT



ÎNGRIJORAT



TIMID



CALM



PLICTISIT



STÂNJENIT



PROSTUȚ



MOROCĂNOS



JENAT



GELOS



NELINIȘTIT



NERĂBDĂTOR



ÎNCREZĂTOR

Strategia nr. 1: practica externalizării

- Plasați problema într-un loc anume – pe scaun la masă
- Folosiți articolul hotărât în descrierea ei, delimitați-o, încercați să o vizualizați: Anxietatea, Furia etc.
- Conștientizați distanța dintre persoană și problemă și folosiți această distanță pentru a o redefini
- Notați în două coloane distincte → influența problemei (obiceiuri, auto-sabotaj, mod de a vorbi, efecte, intenții, comportamente), și una dedicată perspectivelor de viitor (intenții, speranțe, vise, aspirații etc.). Continuați să distingeți între ele
- Fiecare grup va relata rezultatele și vor fi alese 2 exemple ilustrative de strategii pe care le-ar putea folosi în context profesional





ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE

București

14 – 17 iunie 2021

**COMUNICARE STRATEGICĂ,
GUVERNANȚĂ ȘI SECURITATE ÎN UNIUNEA
EUROPEANĂ**

*Provocări actuale în guvernanța
securității europene. Reforma
sectorului de securitate în EUAM*

Lect.dr. Adrian Stan,
București, 15.06.2021

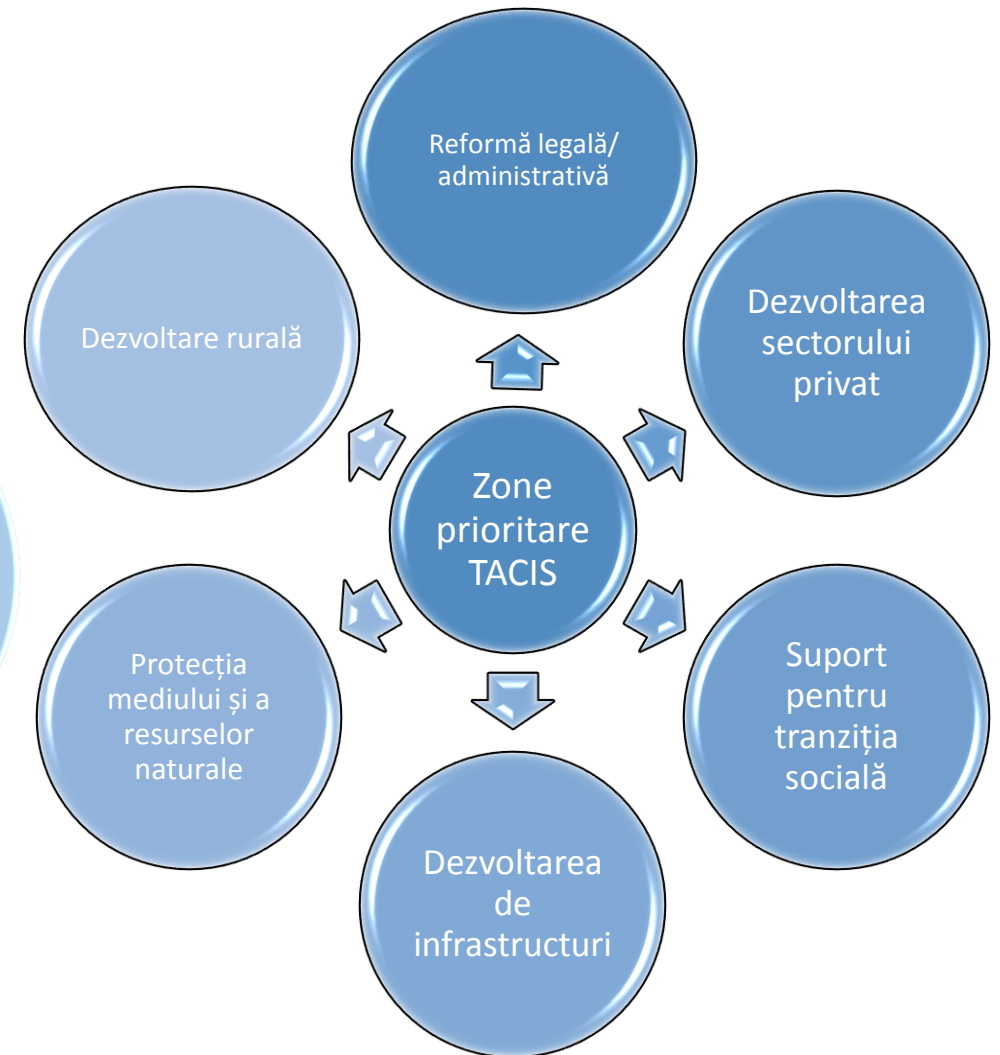
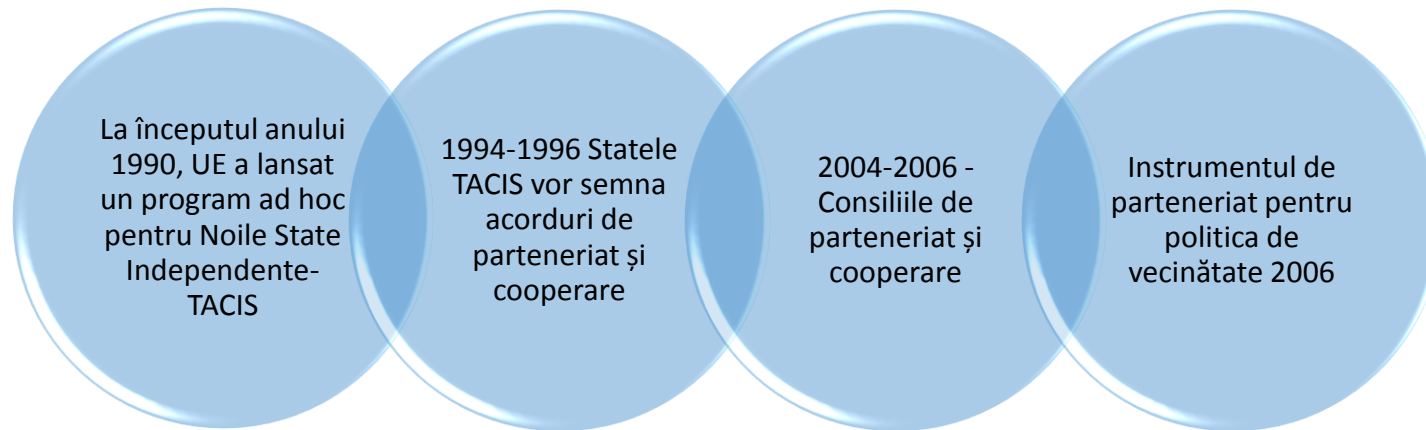
Agenda

- Opțiunile strategice ale Ucrainei de la independență până la războiul din Crimeea
- Complexitatea securității Ucrainei
- Tacticile de război hibrid rus și impactul acestora
- Misiunea UE pentru reforma sectorului de securitate civilă (EUAM)
- Reforma sectorului de securitate, provocări și perspective de viitor
- Concluzii

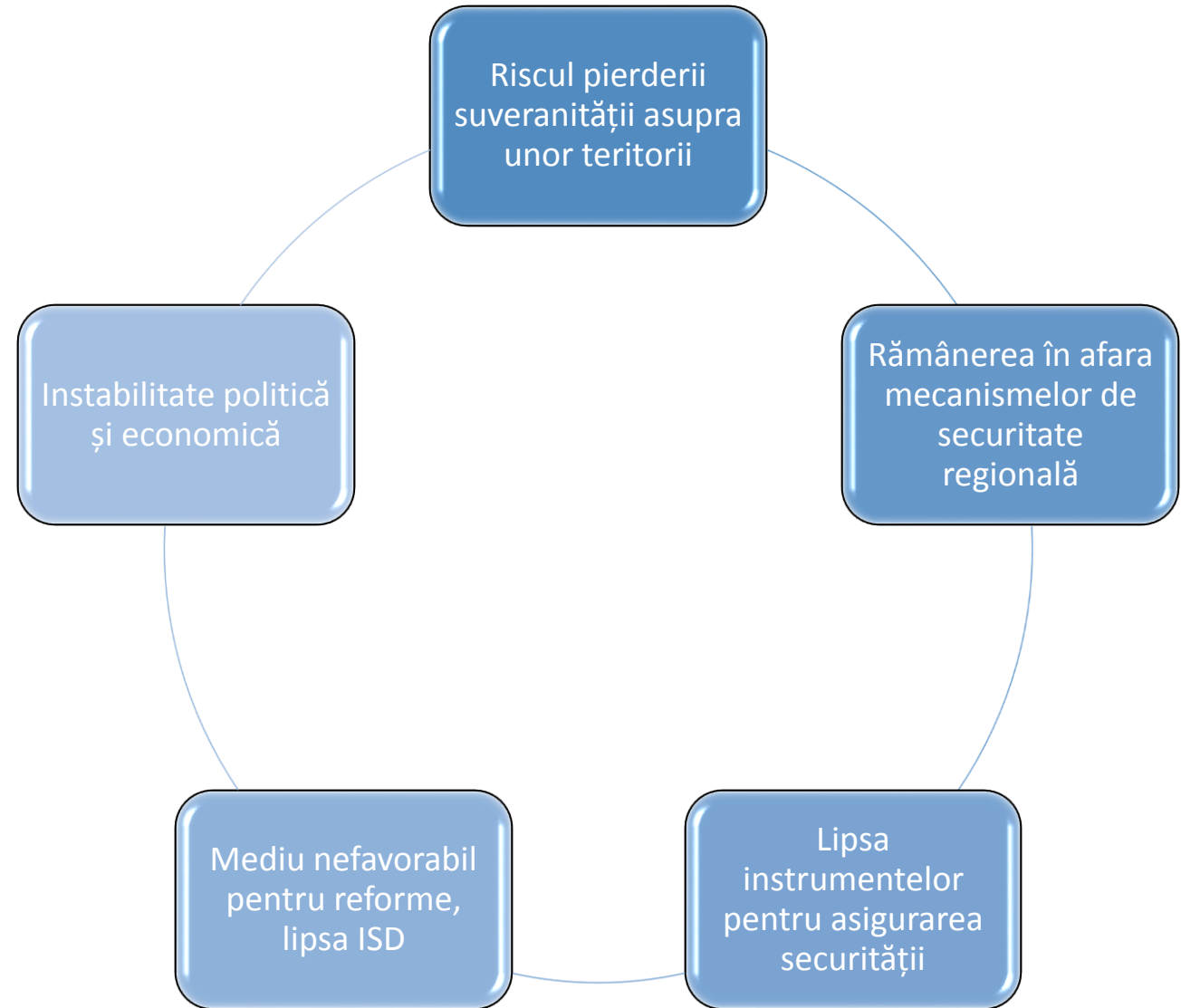
- În ce măsură a reușit Uniunea Europeană să sincronizeze în mod corespunzător propunerea de reformă a sectorului de securitate în cazul Ucrainei pe parcursul etapelor pregătitoare, de implementare și de consolidare?
- Este Ucraina capabilă să construiască o capacitate de reziliență efectivă pentru o astfel de reformă și la ce concluzii s-a ajuns în procesul de monitorizare și evaluare a acestor evoluții?



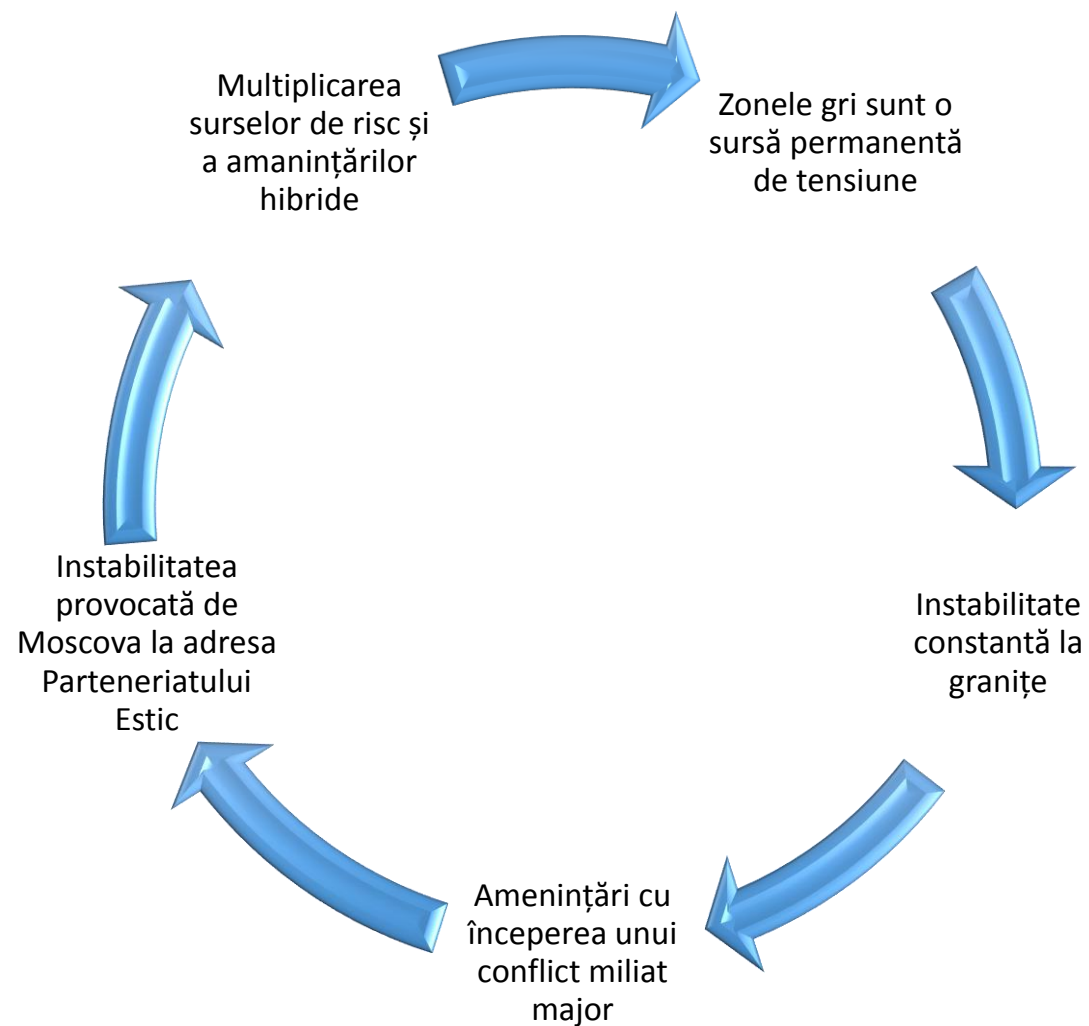
Dimensiunea Estică a Politicii Europene de Vecinătate



Ucraina- Problemele de securitate ale acestui complex regional



Miza pentru UE/ NATO a acestui complex de securitate



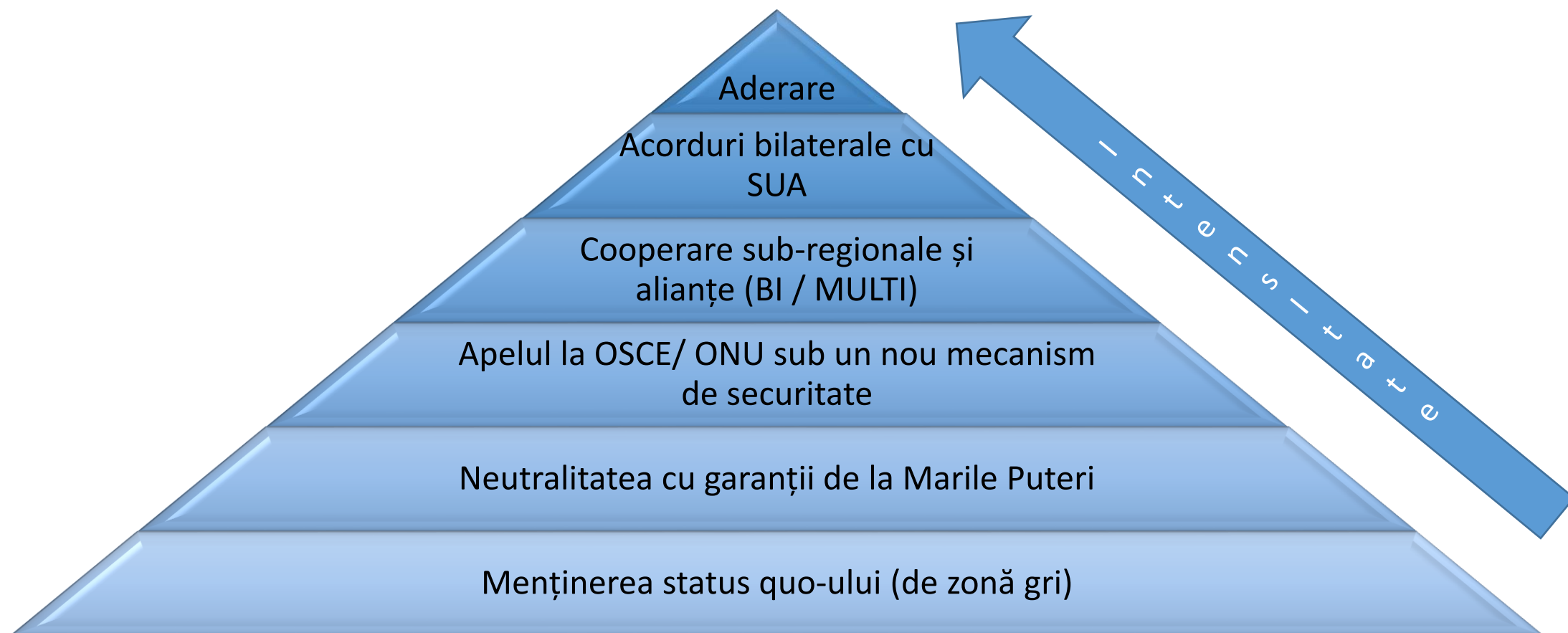
Trinomul risc- vulnerabilitate -amenințare

- Deficite de securitate consistente, atât în ceea ce privește capacitățile, cât și capacitățile
- Teritorii ocupate de trupe rusești sau entități cvasistatale aflate sub controlul Moscovei
- Ostilitățile din cauza provocărilor militare ale Rusiei
- Încercarea în curs de desfășurare a Moscovei de a limita suveranitatea prin proiecte de integrare regională (de exemplu, Uniunea Vamală Eurasiatică 2010 Uniunea Economică Eurasiatică 2015)
- Presiuni economice asupra comerțului cu țările din Comunitatea Statelor Independente, impunerea restricțiilor de tranzit
- Influența Rusiei prin politicieni corupți, mediul de afaceri, elemente criminale, mass-media și Biserica Ortodoxă Rusă.
- Lipsa garanțiilor solide de securitate din partea aliaților occidentali
- La nivel intern: inconsecvență a reformelor, mediu politic volatil, economii slabe

Opțiunile strategice ale Ucrainei de la independență la Crimeea

- 1994- Parteneriat pentru pace și Memorandumul de la Budapesta
- Politica de echilibrare multivectorială a lui Leonid Kuchma
- 2003 „Despre controlul civil civil al organizației militare de stat și organelor de aplicare a legii”
- Demonstrații Euromaidan 2013-2014 și războiul din Crimeea

Scenarii și opțiuni de securitate

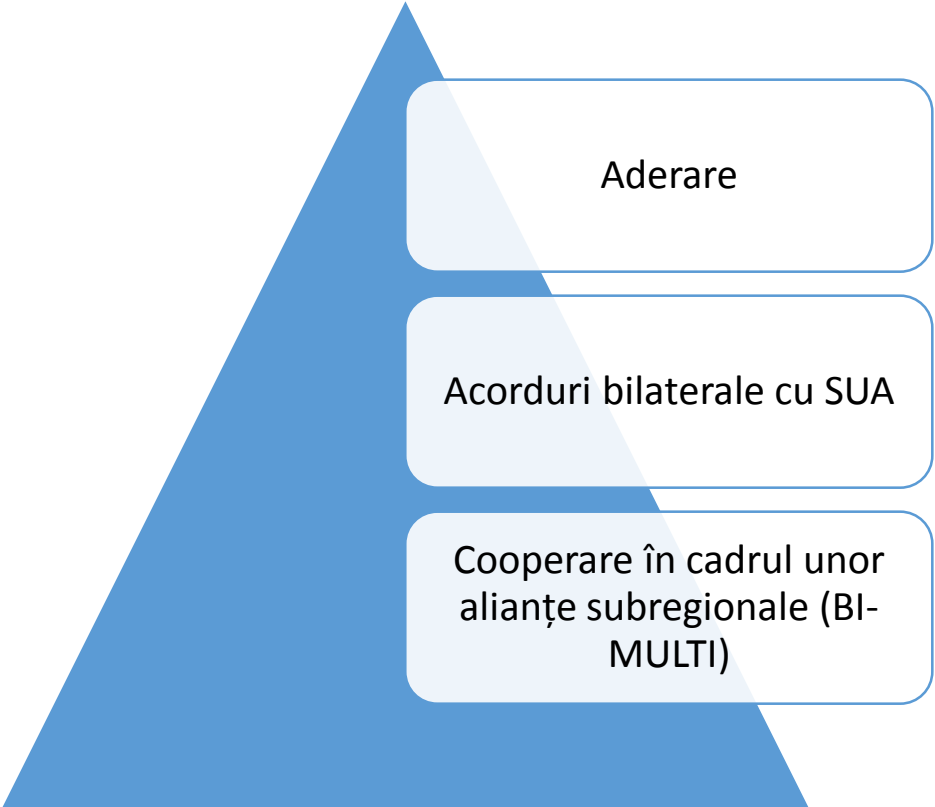


Viabilitatea scenariilor regionale de securitate

ONU / OSCE nu au capacitatea de a stabili mecanisme de securitate eficiente;
nu există perspective clare pe termen scurt și mediu

Neutralitatea nu este relevantă fără mecanisme de garanție, a se vedea Memorandumul de la Budapesta din 1994, care nu a fost ratificat în 2014, nu are valoare legală

Menținerea status quo-ului = instabilitate și risc, favorabilă doar Rusiei

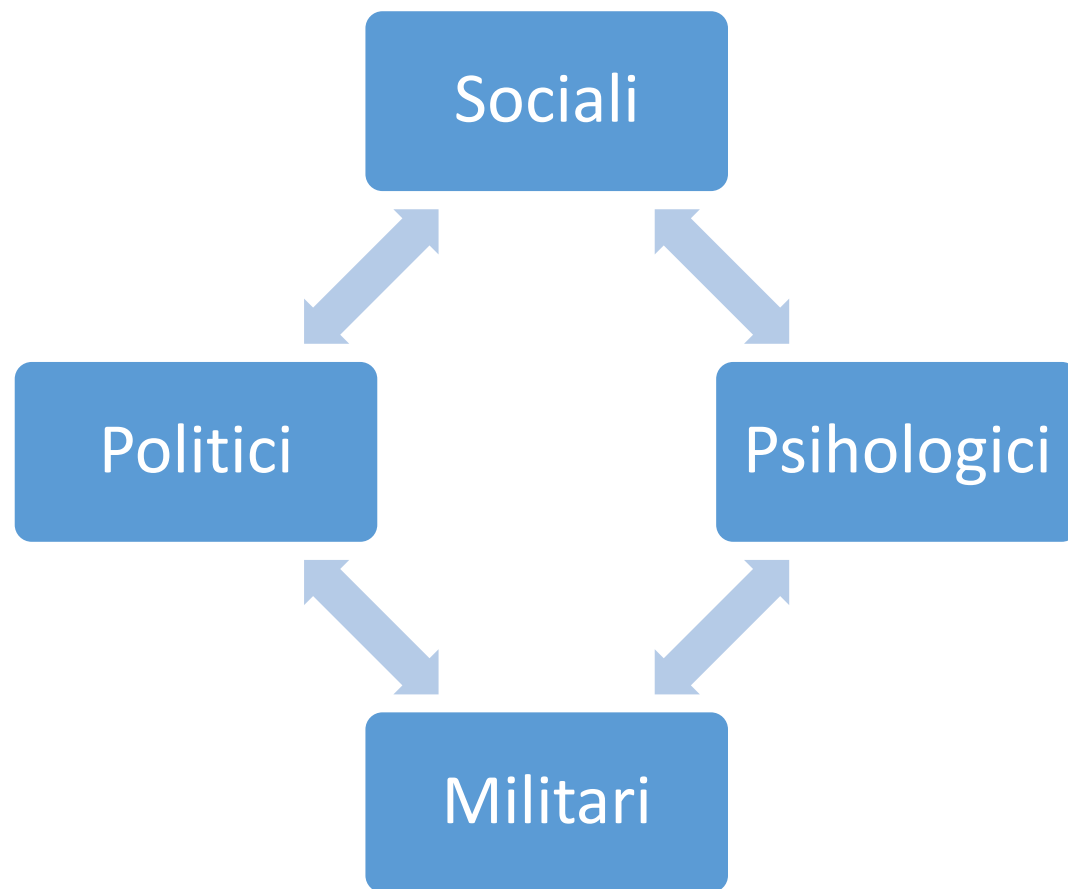


Aderare

Acorduri bilaterale cu SUA

Cooperare în cadrul unor
alianțe subregionale (BI-
MULTI)

Rzboiul hibrid al Rusiei în Crimeea, principalii factori implicați



Propaganda puternică VS problemele grave ale sistemului politic din Ucraina (integritate, profesionalism și loialitate față de stat?)

Crimeea aparținea Rusiei. Transferul său în Ucraina în 1954 a fost o greșeală istorică din perioada sovietică

Guvernul ucrainean acționează în interesul SUA și al altor puteri străine

Președintele Ucrainei a fost răsturnat într-o lovitură de stat ilegală, susținută de Occident

Mișcarea Maidan a fost preluată de ultra-naționaliști violenți

comunitatea rusă din Crimeea se află sub o iminentă amenințare ultranaționalistă

Rusia nu a fost implicată în evenimentele din Crimeea și în acțiunile militare din peninsulă

referendumul de independență din 16 martie a fost legitim, demonstrând voința poporului din Crimeea

Soldații ucraineni au renunțat voluntar la armele lor

Viabilitatea formatelor ce vizează guvernanta securității europene în cazul Ucrainei

Formatul Minsk

Formatul Normandia

Quo vadis relația UE-Rusia?

Misiunea Uniunii Europene pentru reforma sectorului de securitate civilă în Ucraina (EUAM)



O versiune detaliată a reformelor din Ucraina

EU SUPPORT TO REFORMS IN UKRAINE

KEY RESULTS



STRONGER GOVERNANCE



Decentralization

3 443
COMMUNITIES
as of May 2018
have been
merged into

743
amalgamated
hromadas

6.4 mln
total number of
amalgamated
hromadas residents,
which is 18% of
Ukraine's population

24
Regional Centres
established
to support new
hromadas

45 out of
600
stationary and mobile
Administrative Service
Centres established

4 012
trainings with
58 000
participants
conducted



Public Administration Reform

Reorganisation

10 + 2
pilot agencies
ministries
with upgraded
structures

50
Policy
Directorates
launched

150
experts to support
reforms in
6 ministries and
Cabinet of Ministers

New recruitment system

Online **APPLICATION
SYSTEM** launched:
CAREER.GOV.UA

18 000
applications
submitted

300
new
professionals
recruited

Electronic services

New **OPEN DATA PORTAL** created DATA.GOV.UA



Rule of Law

Anti-corruption

4 newly established
**ANTI-CORRUPTION
BODIES**

Support for establishment of
HIGH ANTI-CORRUPTION COURT

600

INVESTIGATIONS
were launched by the National
Anti-Corruption Bureau
of Ukraine

135

HIGH-LEVEL CORRUPTION CASES
were sent from the Specialised Anti-
Corruption Prosecution Office to the courts

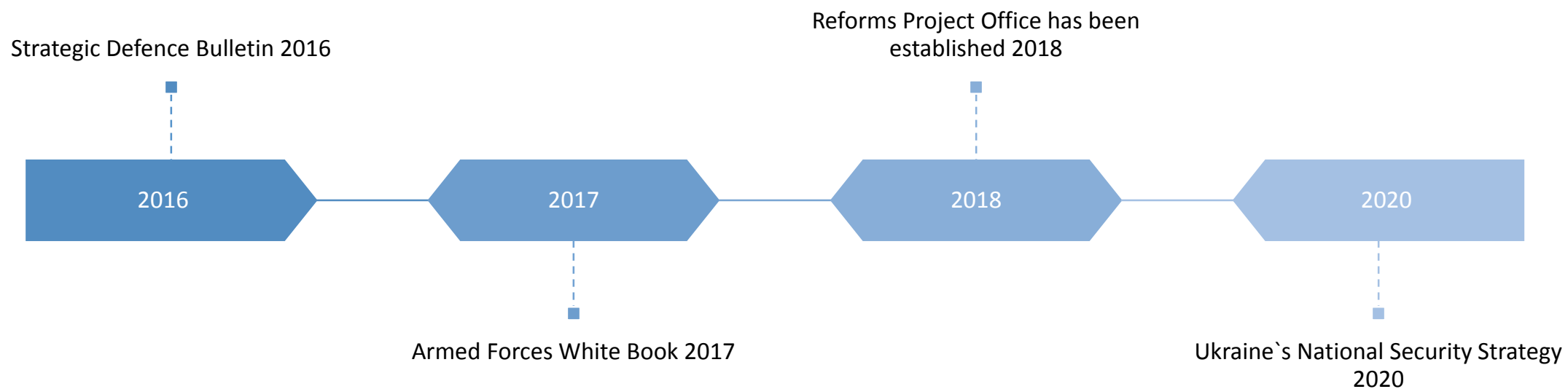
Judiciary

**RESET OF THE
SUPREME COURT:**
120 new judges
selected through
open and transparent
competition, 96% of
court composition
renewed, 25% of newly
selected judges are
from outside court
system

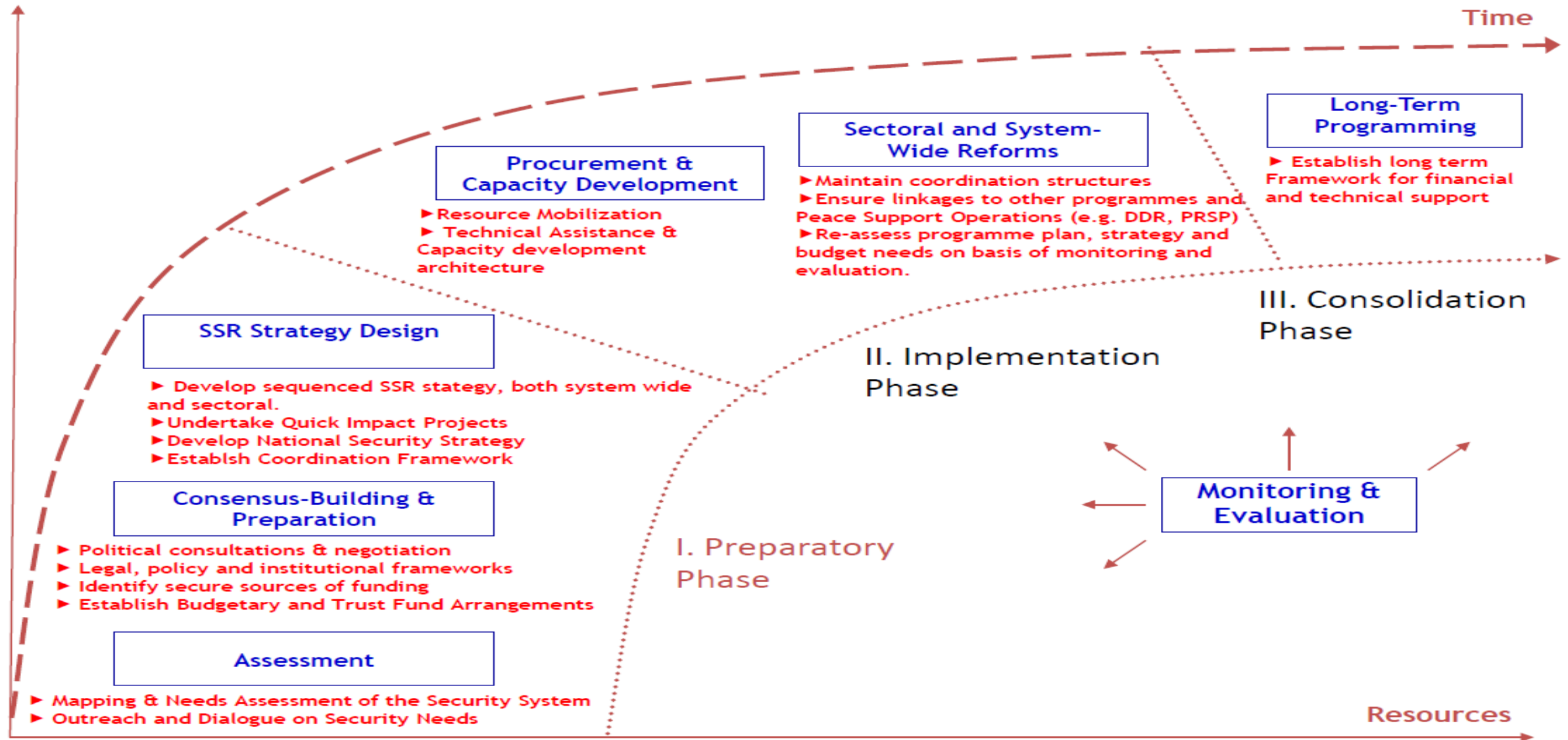
**SHARE OF
JUDGMENTS
ENFORCEMENT
GREW FROM 6%
TO 18%** in civil and
economic cases,
more than 100
private law
enforcement officers
started to work

**NEW RULES OF
CIVIL, ECONOMIC,
ADMINISTRATIVE
AND CRIMINAL
COURTS** proceedings
expand opportunities for
defence and evidence,
law costs compensation,
reasonable trial period
started to work

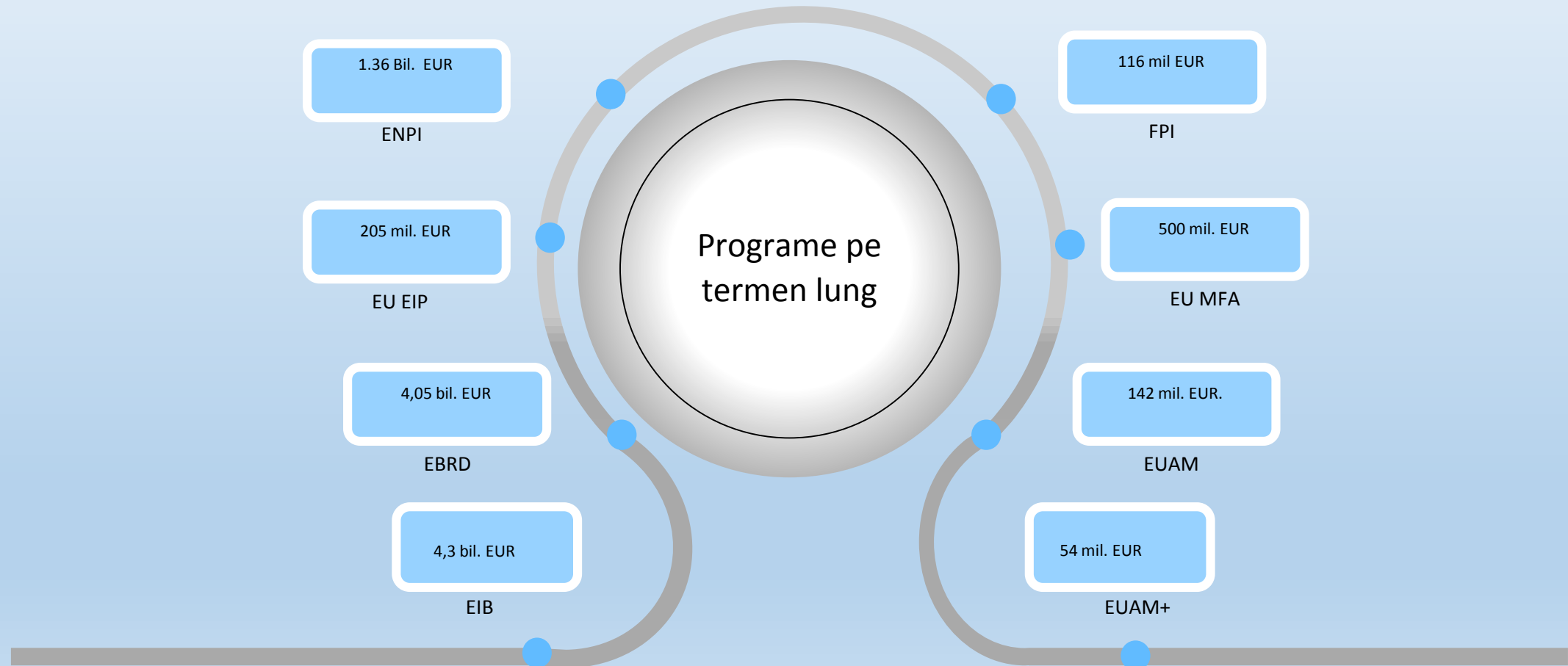
Documente majore care au influențat viziunea ucraineană asupra securității



Care este secvența potrivită pentru Reforma Sectorului de Securitate în Ucraina?



Faza III



Provocări viitoare și ...

Investiții în apărare

Polarizarea societății

Cheltuielile pentru
securitate și apărare la 5,45
% din PIB în 2020

20% din bugetul apărării
este alocat construirii de
capacități

Mai puțin reactivă datorită
convergenței interne ridicate
& a consensului politic

RSS este centrată asupra
oamenilor: personal,
proceduri și instituții. 4 ținte
majore: consiliere strategică,
construirea capacităților,
educație și instruire.

... și remedii potențiale

viziune comună împreună cu Uniunea Europeană

trecerea de la consolidarea capacității instituționale la operarea corectă a acesteia

practici solide de gestionare și monitorizare permanentă a progresului

Mobilizarea societății ucrainiene în timpul crizei actuale Covid-19, un exercițiu bun de extindere a RSS



Subiecte de reflecție

- *Care este capacitatea Ucrainei de a absorbi fonduri sau contribuții și cum va încorpora aceasta principiile și valorile democratice în practica actuală a agențiilor naționale de securitate militare și non-militare?*
- 



Va mulțumesc!

Lect. univ. dr. Adrian Stan

E-mail: stan.adrian@animv.eu



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



**ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE
14 – 17 iunie 2021
COMUNICARE STRATEGICĂ,
GUVERNANȚĂ ȘI SECURITATE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ
Modulul Jean Monnet EUSEGOV**

**Workshop
Provocări actuale în domeniul comunicării strategice și
al guvernanței de securitate a UE: joc de simulare**

**Conf. univ. Dr. Răzvan Grigoraș, ANIMV
Expert Dr. Radu Magdîn, SNSPA
CS. III. Dr. Mihaela Teodor, ANIMV**

**Exercițiu de simulare situații de criză pe bază de scenariu
Faza de implementare și raportare**

**NORTHERN LIGHTS
MINI-EXERCİȚIU DE COMUNICARE STRATEGICĂ (STRATCOM)
ȘI DE SIMULARE A CRIZELOR (CMX)**

Cuprins

P1 – Prezentarea generală a exercițiului – 10 minute	1
P2 – Consultare pe grupuri – sesiunea 1 – pe baza următoarelor materiale - 20 minute:	4
P3 - Prezentarea rezultatelor in plen pentru ședința de consiliere nr. 1 – 30 minute .	9
P4 – Consultare pe grupuri – sesiunea a 2-a – 20 de minute pe baza următoarelor evenimente.....	9
P5 - Prezentarea rezultatelor in plen pentru ședința de consiliere nr. 2 – 30 minute	10
P6 - Concluzii – 10 minute	10

P1 – Prezentarea generală a exercițiului – 10 minute

Northern Lights este un scenariu de exercițiu interactiv bazat pe informații semifictive și conceput pentru a stimula reflecția și discuțiile pe diferite probleme: construcția unei strategii de comunicare în situații de criză, managementul informațiilor în crizele de imagine, și gestionarea scenariilor anticipative.



Scopul exercițiului este să ofere un teren comun pentru discutarea unor aspecte legate de managementul crizelor și comunicarea strategică în mediul civil.

Descrierea formatului, rolurilor și sarcinilor

Veți acționa ca membri ai unui comitet de consilieri de pe lângă Cabinetul Înaltului Reprezentant pentru Politică de Securitate și Afaceri Externe al UE. Este important să rețineți că participați în calitate de consilieri, nu de decidenți și nu aveți atribuții operaționale. Consilierea pe care o oferiți va fi luată în considerare de către decidenți, adică de către Înaltul Reprezentant și cabinetul său.

Prin definiție, situațiile de criză sunt caracterizate de amenințări, de constrângeri temporale și de incertitudine. Nu fiți surprinși dacă informațiile nu sunt suficiente în timpul exercițiului. De fapt, formularea de strategii pentru a reduce incertitudinile poate fi un element important al sarcinii dvs. Un alt element important este să ajutați Înaltul Reprezentant să găsească moduri de a clarifica situația curentă, de a anticipa potențiale complicații și de a evalua potențialele costuri și beneficii ale diferitelor cursuri de acțiune.

Veți primi informații de-a lungul exercițiului. Folosiți aceste informații ca punct de plecare pentru discuțiile în grup. Nici un alt fel de informații nu vă vor fi oferite de-a lungul exercițiului și nu aveți voie să generați propriile informații.

Informațiile pe care le primiți vă vor fi distribuite și fiecare grup va primi aceleași informații. Vor exista trei situații de consiliere pentru care vi se vor adresa întrebări punctuale privind anumite probleme și vi se vor solicita recomandări pentru ca primul ministru să poată rezolva acele probleme. Fiecare grup va avea aproximativ 30 de minute la dispoziție pentru aceste discuții de grup și vi se va solicita să faceți prezentări de 10-15 minute pentru primul ministru. Aceste prezentări vor fi susținute de doi membri ai grupului în numele întregului grup. După prezentare, celelalte grupuri vor avea ocazia de a comenta și analiza cele prezentate.

Rețineți că acționați în calitate de consilieri, nu aveți competențe operative sau de luare a deciziilor. Toți membrii grupului sunt egali, nici unul nu are un rol aparte. Nu există răspunsuri corecte, ci doar propuneri mai mult sau mai puțin eficiente. Folosiți-vă cunoștințele, experiența, materialele parcurse, strategiile prezentate pentru a alcătui răspunsurile.

Mult succes!

Contextul în care se desfășoară scenariul

Actorii principali ai scenariului sunt două țări vecine care împărtășesc astăzi anumite valori comune, dar care au în spate un bagaj istoric de probleme nerezolvate: Latinia și Republica Federativă Chirilia.

Latinia este o republică democratică din Uniunea Eutropiană, un actor regional în cadrul relațiilor internaționale cu o populație de 20 de milioane de locuitori și o suprafață totală de 850.000 km². Latinia este stat membru al Uniunii Eutropiene din anul 2000 și, în prezent, deține președinția rotativă a Uniunii. Majoritatea populației trăiește în sudul țării unde sunt localizate cele mai importante centre economice. În capitală locuiesc 1,5 milioane de persoane. Capitala este și principalul centrul high tech al țării, localizat în partea de nord a golfului Latinian. Latinia este o republică semiprezidențială cu un sistem parlamentar de guvernare. Primul ministru și cabinetul



său sunt forma principală de guvernare și se ocupă atât de politica internă, cât și de cea externă. Guvernul latinian lucrează eficient și transparent. Transparency International a calificat Latinia ca fiind una dintre țările cele mai puțin corupte din lume.

În anii 1950 Latinia era în război cu Republica Federativă Chirilia, aflată la est, iar cele două țări au avut dispute militarizate intense pentru diferite teritorii. Acest fapt a condus la întărirea capacității de apărare a Latiniei. Cu toate acestea, după intrarea în Uniunea Eutropiană în anul 2000 și îmbunătățirea relațiilor cu Republica Federativă Chirilia, s-a făcut o reformă a sistemului militar care a presupus o reducere a numărului de forțe. Cu toate acestea capabilitățile de răspuns rapid și interceptie sunt în continuare foarte bune. Are o armată de 80.000 de oameni grupată în trei categorii de forțe: terestre, aeriene și navale. Latinia nu are capabilități nucleare și nici cosmice și deține un număr redus de forțe speciale. Deși există oarece opoziție, actualul guvern latinian dorește să adapteze forțele armate pentru a servi în misiuni internaționale ale Uniunii Eutropiene, ONU și OSCE. Scepticii susțin că apărarea spațiului național va avea de suferit în special pentru că Latinia nu este țară membru NATO. Partidele din opoziție sunt în favoarea intrării Latiniei în NATO și consideră că țara ar trebui să se îndrepte în această direcție, dar actualul guvern nu este în favoarea acestei direcții.

De cealaltă parte, Republica Federativă Chirilia este un actor de talie mondială cu peste 150 de milioane de locuitori ce încearcă să își redefinească poziția în relațiile internaționale. Chirilia are o armată de 2 milioane de locuitori grupată în șase categorii de forțe: terestre, aeriene, navale, de rachete strategice (nucleare), aerospațiale (cosmice) și aeropurtate (speciale).

Conducătorii din amândouă statele au lucrat pentru îmbunătățirea relațiilor și demilitarizarea zonei de frontieră după ce în anii 1970 au avut loc o serie de conflicte în această zonă. Cu toate acestea, relațiile cu Republica Federativă Chirilia au devenit din nou tensionate în ultima perioadă dat fiind numărul mare de dispute în ceea ce privește accesul la resurse de apă, investițiile chiriliene în tehnologie specifică rachetelor anti balistice și ceea ce Latinia pretinde a fi neglijență în controalele de frontieră. Contrabanda cu arme și traficul de persoane și de droguri din Republica Federativă Chirilia în Latinia și astfel în restul Uniunii Eutropiene sunt foarte răspândite. Cu toate acestea, poliția națională din Latinia a raportat că până în prezent în Latinia nu au avut loc incidente violente cauzate de aceste acțiuni de trafic și contrabandă.

Latinia, cu o rată scăzută a șomajului și a infracționalității precum și cu renumele de țară sigură, a fost până în prezent ferită de atacuri teroriste și activități criminale care au loc în alte zone ale lumii. Cu toate acestea, în ultimii ani, țara a fost martora unui număr mare de evenimente spectaculoase, printre care un sabotaj la o fabrică de substanțe chimice care a rezultat într-o explozie în care au murit 23 de persoane, un tragic accident al unui autobuz, deturnarea unui avion comercial și asasinarea unui politician din opoziție în timpul unei întâlniri electorale. Mulți consideră că politica pro-nucleară a guvernului poate să conducă spre un nou incident de proporții devastatoare. În ciuda opoziției venite din partea altor țări, din parte cetățenilor și grupurilor ecologiste, guvernul a aprobat construirea a cinci reactoare nucleare, în trei centrale nucleare, pe o perioadă de zece ani. Inspectoratul național pentru controlul energiei nucleare lucrează pentru a se asigura că reactoarele sunt sigure, dar scepticii sunt îngrijorați deoarece există dovezi că s-au făcut reduceri de costuri și personalul



nu a fost pregătit corespunzător ceea ce ar putea conduce spre un posibil incident nuclear.

Date fiind aceste tensiuni care există în mediul intern, orice incident care ar duce la înrăutățirea relațiilor dintre Latinia și Republica Federativă Chirilia trebuie judecat cu tact diplomatic, având în vedere că totuși relațiile dintre cele două state au progresat în ultima perioadă, bazându-se în special pe creșterea schimburilor economice dintre ele. Înrăutățirea situației nu este dorită nici de Latinia - ce are capacități militare medii, dar se bucură de sprijinul probabil al Uniunii Eutropiene, și nici de Chirilia care nu dorește să piardă teren din punct de vedere economic.

Astăzi 22 februarie 2019, primul ministru al Latiniei și cabinetul său au pus deoparte aceste probleme interne și externe pentru a găzdui un summit de trei zile al Uniunii Eutropiene în capitala Latiniei. Azi este prima zi a summitului și diplomației uniunii lucrează la formularea unei politici externe comune a uniunii.

Guvernului latinian a fost criticat în trecut pentru că nu a reacționat prompt în situații de criză. Prin urmare, primul ministru este decis să țină pasul cu evenimentele și cu tot ceea ce ține de siguranța participanților la summitul Uniunii Eutropiene. Serviciile de securitate și-au exprimat îngrijorarea cu privire la protestele anti-globalizare care au loc în capitală și care ar putea deveni violente după cum s-a mai întâmplat și în trecut.

Intriga acestui scenariu este formată dintr-un pachet de știri și alte informații confidențiale care prezintă situația conform căreia un satelit de origine chiriliană este posibil să se prăbușească pe teritoriul latinian.

Dumneavoastră veți face parte din echipa de consiliere a Înaltului Reprezentant.

P2 – 20 minute – consultare pe grupuri pe baza următoarelor materiale

În funcție de evoluțiile prezentate în paginile următoare va trebui să îl consiliați pe Înaltul Reprezentant pe parcursul a două sesiuni de consiliere cu privire la crearea unui mod adecvat de răspuns la cele întâmplate. Veți face estimări politice, operaționale și, acolo unde va fi cazul, veți propune anumite declarații de presă. Materialele se distribuie după prezentarea de mai sus pe fiecare grup prin chat și share screen a unui googledoc cu informațiile necesare. Facilitatorii sunt cei care trebuie să dea share screen documentului cu informații și să consemneze în googledoc ideile aparute în timpul discuției.

Googledoc sau share screen



**BREAKING NEWS: Un satelit se va prăbuși în Eutropia de
est
Ora 06:12**



Conform calculelor făcute de oamenii de știință de la Laboratorul Internațional de Urmărire a Orbitelor ceea ce a fost descris ca fiind **un satelit de comunicații operat de Republica Federativă Chirilia a intrat în cădere necontrolată către pământ**. Conform oamenilor de știință, este dificil de estimat exact unde va cădea pe Pământ. Cu toate acestea, datele deținute în acest moment indică faptul că **Latinia și/sau unul dintre vecinii ei va fi afectată**. Din momentul în care estimările făcute de către Laborator au devenit publice, atât Agenția Spațială Eutropiană, cât și NASA au dat publicității estimări similare.

Briefing – Biroul Primului ministru din Latinia
Ora: 07:00

Cu două ore în urmă, cabinetul Primului ministru a primit un comunicat urgent de la Agenția Spațială Eutropiană care estima că există 30% șanse ca un satelit lansat de guvernul Republicii Federative Chirilia să se prăbușească undeva pe teritoriul Latiniei în următoarele 48 de ore.

Nu se cunoaște la această oră ce fel de satelit este exact sau de ce a căzut de pe orbită. Agențiile guvernamentale din Latinia cu competențe în acest domeniu au fost informate și investighează situația. Informațiile vor parveni consilierilor primului ministru pe măsură ce devin disponibile. **Țineți cont de faptul că Agenția de Dezvoltare Spațială și Statul Major al Apărării din Latinia au declarat că Latinia nu are capacitatea de a distruge satelitul.**

În calitate de consilieri ai Primului ministru, este sarcina dvs. să sprijiniți Primul ministru pentru a lua decizii în această situație. Vă rugăm să analizați informațiile pe măsură ce vă parvin și să faceți recomandări strategice la cerere.

Fax confidențial

Expeditor: Cabinetul Ministrului de externe, Republica Federativă Chirilia
Destinatar: Cabinetul Ministrului de externe, Latinia
(redirecționat către cabinetul Primului ministru din Latinia)
Ora: 07:56

Agenția Spațială din Republica Federativă Chirilia a contactat deja cabinetul Primului ministru din Latinia cu privire la satelitul care a căzut din orbită și se prăbușește în prezent. Cu toate acestea, forțele armate din Republica Federativă Chirilia consideră că pot intercepta satelitul folosind sistemele proprii anti-rachetă. În prezent se dislocă forțe militare în Oceanul Pacific pentru a începe pregătirile de lansare. **Forțele armate estimează că vor intercepta satelitul în jurul orei 12:00 și că resturile vor cădea în zone nepopulate din nord estul Republica Federativă Chirilia.**

Proгноză meteo
Serviciul meteorologic național din Latinia
Ora: 08:30



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



În cursul săptămânii viitoare, **vor crește în intensitate vânturile dinspre est** care vor aduce un front de aer rece în Latinia. În partea de sud a Latiniei vor fi ploi ușoare. Vânturile dinspre est vor aduce și înnorări accentuate în mare parte a țării. Spre sfârșitul săptămânii, vânturile vor slăbi în intensitate și vor fi înlocuite de ploi puternice în mare parte a țării. Vizibilitatea în prezent este scăzută și se va înrăutăți de-a lungul zilei. Temperaturile în timpul zilei vor varia între 12°C în sud și 4°C în nord. Serviciul Național al Drumurilor este pe recepție pentru situații în care drumurile vor deveni impracticabile ca urmare a inundațiilor.



Mii de persoane, inclusiv diplomați ai Uniunii Eutropiene, riscă să fie afectate de prăbușirea satelitului
Ora: 09:27

Agencia Spațială Eutropiană estimează la acest moment că există 65% șanse ca satelitul Republicii Federative Chirilia să se prăbușească pe teritoriul Latiniei. În cel mai bun caz, se va prăbuși într-o zonă mai puțin populată, la granița dintre Republica Federativă Chirilia și Latinia.

Conform declarațiilor unui angajat al industriei aeronautice, **un număr din ce în ce mai mare de sateliți au încărcătură de materiale nucleare.** Guvernul din Republica Federativă Chirilia a declarat că **satelitul care se prăbușește este de „comunicații”, dar refuză să declare dacă are sau nu încărcătură nucleară.** Experții se tem că radiația cauzată de prăbușirea unui satelit nuclear va afecta grav sănătatea populației din Latinia.

Un număr de experți și-au exprimat îngrijorarea privind posibilele consecințe ale prăbușirii satelitului în Latinia, dacă acesta are încărcătură nucleară. Conform lui Sigmund Hermann, fizician câștigător al premiului Nobel pentru fizică, în cel mai rău caz, dacă satelitul are încărcătură nucleară, atunci prăbușirea lui va declanșa o criză ecologică de proporții și va cauza moartea a mii de persoane din cauza cancerelor declanșate de expunerea la radiații nucleare. Un analist al Institutului de Securitate Spațială din Bruxelles a declarat că: „Prăbușirea unui satelit într-o zonă dens populată din sudul Latiniei ar avea un impact negativ mai mare decât accidentul nuclear de la Cernobîl din 1986.”

Capitala Latiniei este în prezent gazda unui summit de trei zile al celor mai importanți diplomați ai Uniunii Eutropiene. Primul Ministru din Latinia, care conduce această întâlnire, a fost informat cu privire la situație. Conform secretarului de presă, orice decizie de întrerupere a summitului va fi luată după consultări cu diplomații eutropieni.

Fax confidențial

Expeditor: ofițerul de stat major, Serviciul de Securitate Națională din Latinia

Destinatar: Cabinetul primului Ministru, Latinia

Ora: 11:03



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



Investigații desfășurate pentru a determina natura și originea satelitului care se îndreaptă spre teritoriul latinian sugerează ca fiind **extrem de probabil ca satelitul să folosească o sursă de putere nucleară pentru sistemul electric precum și un mic radiator pe bază de plutoniu pentru ca sistemele satelitului să nu înghețe în spațiu.**

Doar antena radar a satelitului se pare că are dimensiunile unui tern de baschet. O **zonă extinsă riscă să fie contaminată împrejurul locului prăbușirii** dacă aceste componente ajung pe Pământ.

Fax confidențial

Expeditor: Cabinetul ministrului de Externe, Republica Federativă Chirilia

Destinatar: Cabinetul primului Ministru, Latinia

Ora: 12:34

Forțele armate din Chirilia continuă să lucreze la interceptarea și distrugerea satelitului înainte de prăbușire. Această soluție este mai eficientă din punct de vedere al costurilor și sănătății decât prăbușirea satelitului pe Pământ.

Se crede să satelitul va fi interceptat și distrus mâine dimineață devreme, deasupra Oceanului Pacific. Nu se așteaptă ca resturile să cadă pe teritoriul latinian. Ne așteptăm să putem da vești bune guvernului latinian **mâine dimineață la prima oră după distrugerea satelitului.**

Minutele conversației telefonice între NATO Supreme Allied Commander Eutropius (SACEUTR) și Statul Major al Apărării, Forțele Armate din Latinia
(redirecționate către cabinetul Primului Ministru, Latinia)

Ora: 12:59

SACEUTR este pregătit să asiste guvernul latinian pentru a gestiona situația curentă a prăbușirii satelitului. Mai precis, NATO poate să disloce un **număr limitat de baterii de rachete modificate pentru a proteja zonele extrem de populate și/sau alte locații considerate prioritare.**

Aceeași ofertă a fost făcută și altor state membre ale Uniunii Eutropiene care se confruntă cu un risc similar, dar la o scală mai mică. **SACEUTR are dovezi destul de certe că satelitul are încărcătură nucleară.** În acest caz, NATO poate oferi sprijinul logistic necesar și **folosirea echipei de răspuns multinaționale CBRN dacă va fi necesară îndepărtarea de materiale nucleare de la sol.**



Opinia expertului:

Interceptare și distrugerea satelitului imposibile

Ora: 14:14

Un consultant din cadrul industriei spațiale de la Bruxelles afirmă că șansele ca Republica Federativă Chirilia să poată intercepta și distruge satelitul sunt

Sprijinul Comisiei Europene pentru producerea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului care reflectă numai punctul de vedere al autorilor, iar Comisia nu poate fi responsabilă pentru orice utilizare care poate fi făcută din informațiile conținute de acestea.



reduse. Acesta a afirmat că sistemele de apărare chirilene sunt proiectate pentru interceptarea rachetelor balistice, nu a sateliților. **„Sistemele de armament chirilene nu pot atinge înălțimea necesară pentru a intercepta și distruge satelitul.** Republica Federativă Chirilia acționează iresponsabil și induce în eroare populația din zonele potențial afectate afirmând că poate intercepta acest satelit înainte ca el să pătrundă în atmosferă. Nu are cum să facă asta.”

DAILY NEWS

**Greenpeace susține că satelitul este
„un real pericol pentru sănătatea publică”
Ora: 14:56**

Aeronavele care funcționează pe baza energiei nucleare au fost **condamnate de grupurile și partidele ecologice de la mijlocul anilor 1970.** Mai multe grupuri ecologice precum Greenpeace și Save the Earth și experți independenți continuă să își manifeste îngrijorarea cu privire la faptul că sateliții care transportă materiale nucleare sunt o amenințare gravă atât când sunt lansați, cât și când cad din orbită.

Conform unui oficial Greenpeace din Londra „Ca și în cazul aviației civile, cele mai mari riscuri apar în timpul decolării și aterizării, nu în timpul zborului. Un astfel de risc este azi o realitate și guvernele trebuie să recunoască pericolul cu care ne confruntăm. Sute, dacă nu mii, de km² ar putea fi acoperite în curând de deșeuri radioactive.” Un om de știință de la Save the Earth a descris **satelitul ca fiind „un pericol major pentru sănătatea publică”** și a recomandat guvernului latinian să **evacueze toate zonele ce ar putea fi afectate.** Ea a afirmat că „aceasta va fi cu siguranță o acțiune extrem de costisitoare și perturbatoare, dar alternativa este intoxicația radioactivă la scală mare și multe decese.” **Un număr de protestatari s-a adunat în fața ambasadei Republicii Federative Chirilia din capitala Latiniei.** La Paris, protestatarii, Studenții pentru un Viitor fără Radiații, au încercat să forțeze cordoanele de poliție pentru a intra în ambasada Republicii Federative Chirilia. Patru bărbați și o femeie au fost arestați.

Situația de consiliere I

Ora 15:00

Informațiile puse la dispoziția Înalțului Reprezentant pe timpul zilei l-au condus către potențiala concluzie cum că **satelitul nu mai prezintă un risc pentru Latinia, dată fiind decizia Republicii federative Chirilia de a-l intercepta în afara teritoriului latinian.** Cu toate acestea, operațiunea ridică alte întrebări.

Câțiva dintre prim miniștrii țărilor din Uniunea Eutropiană prezenți la summitul din Latinia și-au exprimat îngrijorarea că acesta este **începutul de facto al cursei de înarmare în spațiu.**

Ar fi util ca dvs., consilierii Înalțului Reprezentant, să răspundeți la următoarele întrebări și să **pregătiți un briefing (informații esențiale și precise) pentru Înalțul Reprezentant:**



- Cum ar trebui Înaltul Reprezentant să răspundă rapoartelor care susțin că **forțele chiriliene nu au de fapt capabilitatea de a intercepta satelitul** care pare să transporte materiale nucleare?
- Care sunt celelalte **aspecte semnificative legate de situația satelitului** de care Înaltul Reprezentant ar trebui să țină cont și să se ocupe?
- Ce ar trebui comunicat publicului în acest moment? (inclusiv sub ce formă ar trebui comunicat publicului și de către cine?)
- Formulați o declarație de presă pentru Înaltul Reprezentant pe care acesta să o prezinte în cadrul conferinței de presă organizate la ora 18:00.

Aveți 30 de minute să discutați aceste aspecte. Înaltul Reprezentant și reprezentanții dumnealui așteaptă răspunsurile dvs. motivate, analizele asupra situației și sugestiile dvs.

Dacă se poate, folosiți elemente din prezentările teoretice pe care le-ați audiat pentru a vă asista în analizarea și explicarea situației.

P3 - Prezentarea rezultatelor în plen pentru ședința de consiliere nr. 1 (30 minute)

Fiecare grup își notează într-un googledoc principalele mesaje construite pentru a răspunde la cele 4 puncte și apoi se alege un reprezentant care va prezenta în plen planul de comunicare:

- Cum ar trebui Înaltul Reprezentant să răspundă rapoartelor care susțin că **forțele chiriliene nu au de fapt capabilitatea de a intercepta satelitul** care pare să transporte materiale nucleare?
- Care sunt celelalte aspecte semnificative legate de situația satelitului de care Înaltul Reprezentant ar trebui să țină cont și să se ocupe?

P4 – Consultare pe grupuri – sesiunea a 2-a (20 de minute pe baza cerințelor prezentate în plen)

Jocul continuă cu o sesiune de discuții noi, pe grupuri, pe situația de consiliere nr. 2. Consilierii sunt rugați să identifice informații care să ajute liderii de decizie în definirea unui plan pe termen lung. **Identificați principalele tendințe și semnale slabe din spectrul securității și atribuiți-le un anumit impact în timp și în procente. Încercați să le ierarhizați.**

Explicarea în plen a cerințelor și termenilor: Saritas și Smith definesc semnalele slabe ca fiind semne timpurii dar neconfirmate ale schimbărilor. Acestea se pot transforma mai târziu în indicatori ai forțelor generatoare de dezvoltare sau de amenințare (Saritas & Smith, The Big Picture – trends, drivers, wild cards, discontinuities and weak signals, 2011). **Cel mai simplu mod de a identifica semnalele slabe este de aplica metoda What if?** Michele Wucker definește



megatendențele ca fiind elemente certe cu impact ridicat asupra ariei de interes. Megatendențele sunt vizibile și urmează de obicei un tipar în derulare.

Materialele se distribuie după prezentarea de mai sus pe fiecare grup prin chat și share screen a unui googledoc cu informațiile necesare. **Facilitatorii sunt cei care trebuie să dea share screen documentului cu informații și să consemneze în googledoc ideile aparute în timpul discuției.**

Pornind de la acest eveniment, **Înaltul Reprezentant dorește să identifice viitoarele evoluții de securitate în următorii 5 ani, pe baza următoarei matrici:**

Componentă	Tendențe	Semnale slabe	Impact	Observații
Componenta cibernetică				
Componenta terorismului și criminalității				
Componenta frontierele externe				
Componenta cooperării				
Alte componente				

P5 - Prezentarea rezultatelor în plen pentru ședința de consiliere nr. 2 – 30 minute

Fiecare grup își notează într-un googledoc principalele mesaje construite pentru a răspunde la cele 4 puncte și apoi se alege un reprezentant care va prezenta în plen planul de comunicare:

- Care sunt principalele tendințe identificate?
- Care sunt evenimentele de tip semnal slab?
- Cum pot ele influența tendințele?
- Ce tipuri de scenarii putem crea?

P6 - Concluzii – 10 minute



Rezultatele exercițiului de simulare

Grupa 1

Situația de consiliere I Ora 15:00

Informațiile puse la dispoziția Înalțului Reprezentant pe timpul zilei l-au condus către potențiala concluzie cum că satelitul nu mai prezintă un risc pentru Latinia, dată fiind decizia Republicii federative Chirilia de a-l intercepta în afara teritoriului latinian. Cu toate acestea, operațiunea ridică alte întrebări. Ar fi util ca dvs., consilierii Înalțului Reprezentant, să răspundeți la următoarele întrebări și să **pregătiți un briefing (informații esențiale și precise) pentru Înalțul Reprezentant și o posibilă declarație de presă** (declarația de presă trebuie să țină cont de câteva elemente importante în definirea unui plan de comunicare necesar în situații de criză: obiectivul comunicării; publicul țintă; mesajul; tactica și canalele de comunicare; impactul).

Întrebare	Răspuns
Cum ar trebui Înalțul Reprezentant să răspundă rapoartelor care susțin că forțele chiriliene nu au de fapt capacitatea de a intercepta satelitul care pare să transporte materiale nucleare?	Forțele armate din Chirilia continuă să lucreze la interceptarea și distrugerea satelitului înainte de prăbușire. Conform celor susținute de Guvernul RFC, satelitul va fi interceptat și distrus mâine dimineață, deasupra Oceanului Pacific. Nu se așteaptă ca resturile să cadă pe teritoriul latinian. Cu toate acestea, în spațiul public sunt voci care susțin că șansele ca Republica Federativă Chirilia să poată intercepta și distruge satelitul sunt reduse. În situația în care satelitul nu va fi interceptat, pentru că acesta are sisteme tehnologice care utilizează materiale radioactive, SACEUTR este pregătit să asiste guvernul latinian pentru a gestiona situația curentă. NATO poate să disloce un număr limitat de baterii de rachete modificate pentru a proteja zonele extrem de populate și/sau alte locații



	considerate prioritare. NATO poate oferi sprijinul logistic necesar și folosirea echipei de răspuns multinaționale CBRN dacă va fi necesară îndepărtarea de materiale nucleare de la sol.
Care sunt celelalte aspecte semnificative legate de situația satelitului de care Înalțul Reprezentant ar trebui să țină cont și să se ocupe?	Manifestările din spațiul public. Fluxurile de știri. Informațiile care ajung în spațiul public. Evitarea panicii. Eventualele implicații asupra summitului Uniunii Europene. Efectele post prăbușire. Proгноza meteo. Deturnarea evenimentului.

Situația de consiliere nr. II Ora 21:20

Consilierii sunt rugați să identifice informații care să ajute liderii de decizie în definirea unui plan pe termen lung: **Identificați principalele tendințe (pe 5 ani) și semnale slabe (semne timpurii dar neconfirmate ale schimbărilor) din spectrul securității. Cel mai simplu mod de a identifica semnalele slabe este de aplica metoda *What if?***

Încercați să le ierarhizați.

- Care sunt principalele tendințe identificate?
- Care sunt evenimentele de tip semnal slab?
- Cum pot ele influența tendințele?
- Ce tipuri de scenarii putem crea?

Componentă	Tendințe	Semnale slabe	Impact	Observații
Componenta cibernetică				
Componenta terorismului și criminalității				
Componenta frontierelor externe				



Componenta cooperării				
Alte componente				

Grupa 2

Situația de consiliere I Ora 15:00

Informațiile puse la dispoziția Înalțului Reprezentant pe timpul zilei l-au condus către potențiala concluzie cum că satelitul nu mai prezintă un risc pentru Latinia, dată fiind decizia Republicii federative Chirilia de a-l intercepta în afara teritoriului latinian. Cu toate acestea, operațiunea ridică alte întrebări. Ar fi util ca dvs., consilierii Înalțului Reprezentant, să răspundeți la următoarele întrebări și să **pregătiți un briefing (informații esențiale și precise) pentru Înalțul Reprezentant.**

Întrebare	Răspuns
Cum ar trebui Înalțul Reprezentant să răspundă rapoartelor care susțin că forțele chiriliene nu au de fapt capacitatea de a intercepta satelitul care pare să transporte materiale nucleare?	- pe canalele diplomatice sa se comunice Chiriliei ca s-a luat nota de propunere/ declaratie/ angajament referitor la neutralizarea satelitului si, implicit, a amenintarii reprezentate de catre acesta. - Sa i se confirme Comandamentului SACEUTR necesitatea dizlocarii de capabilitati destinate neutralizarii satelitului si asigurarea din partea natiunii gazda (Latinia) de intreg suportul privind eficientizarea si accelerarea intregului proces de dizlocare de capabilitati. - Sa se ia in considerare o actiune comuna a efectivelor Eutropiei, Latiniei si Federatiei Chiriliene. - IR va comunica Latiniei disponibilitatea de a facilita actiunea comuna.



Care sunt celelalte aspecte semnificative legate de situația satelitului de care Înalțul Reprezentant ar trebui să țină cont și să se ocupe?	- pericolul potential al satelitului, in sine o “pseudo-arma nucleara” - intrarea intr-un set de masuri de criza reglementate in primul rand la nivel national (legislatia latiniana) - suspendarea summitului si evacuarea (liderii impreuna cu populatia)
---	--

Situația de consiliere nr. II Ora 21:20

Consilierii sunt rugați să identifice informații care să ajute liderii de decizie în definirea unui plan pe termen lung: **Identificați principalele tendințe (pe 5 ani) și semnale slabe (semne timpurii dar neconfirmate ale schimbărilor) din spectrul securității. Cel mai simplu mod de a identifica semnalele slabe este de aplica metoda *What if?***

Încercați să le ierarhizați.

- Care sunt principalele tendințe identificate?
- Care sunt evenimentele de tip semnal slab?
- Cum pot ele influența tendințele?
- Ce tipuri de scenarii putem crea?

Componentă	Tendințe	Semnale slabe	Impact	Observații
Componenta cibernetică	trend ascendent accelerat	lipsa investitii , abordare neunitara, incoerenta	Cresterea riscului de “paralizare a infrastructuril or critice” latiniene si eutropiene	
Componenta terorismului și criminalității	amplificarea fenomenului terorist si a criminalitatii in zonele afectate	insuficienta resurselor (in sens general) la nivelul fortelor	posibila disolutie a autoritatilor , incapacitatea gestionarii situatiei.	



		abilitate/speci alizate		
Componenta frontierelor externe	instabilitate, control precar al frontierelor	cadrul legislativ insuficient	flux migratoriu incontrolabil	
Componenta cooperării	impredictibilita te; fluctuatii ale relatiilor bilaterale regionale si multilaterale	1.coeziune scazuta in cadrul organismelor actuale de securitate; 2. insuficienta coordonarii actionale	diluarea increderei in capacitatea de gestionare a situatiilor de criza similare sau de orice alta natura	
Alte componente Multidimension ala (rezilienta)	Restartare prin investitii; -politici comune in domeniu - reimprospatar ea politicilor legate de rezilienta	1.disfunctional itate 2.insuficienta resurselor	Reconstructie	economic+soci al_+sanatate+ ecologic

Grupa 3

Situația de consiliere I Ora 15:00

Informațiile puse la dispoziția Înalțului Reprezentant pe timpul zilei l-au condus către potențiala concluzie cum că satelitul nu mai prezintă un risc pentru Latinia, dată fiind decizia Republicii federative Chirilia de a-l intercepta în afara teritoriului latinian. Cu toate acestea, operațiunea ridică alte întrebări. Ar fi util ca dvs., consilierii Înalțului Reprezentant, să răspundeți la următoarele întrebări și să **pregătiți un briefing (informații esențiale și precise) pentru Înalțul Reprezentant.**

Întrebare	Răspuns
-----------	---------



Cum ar trebui Înaltul Reprezentant să răspundă rapoartelor care susțin că forțele chiriliene nu au de fapt capacitatea de a intercepta satelitul care pare să transporte materiale nucleare?	• să solicite dovezi în acest sens, nu doar afirmații • să solicite opiniile reprezentanților de apărare chirileni dacă sunt sistemele de apărare chirilene proiectate doar pentru interceptarea rachetelor balistice • să justifice că nu pot atinge înălțimea necesară
Care sunt celelalte aspecte semnificative legate de situația satelitului de care Înaltul Reprezentant ar trebui să țină cont și să se ocupe?	• necunoașterea încărcăturii satelitului • Latinia nu are capacitatea de a distruge satelitul • Agenția Spațială Eutropiană estimează la acest moment că există 65% șanse ca satelitul Republicii Federative Chirilia să se prăbușească pe teritoriul Latiniei • este extrem de probabil ca satelitul să folosească o sursă de putere nucleară pentru sistemul electric • NATO poate să disloce un număr limitat de baterii de rachete modificate pentru a proteja zonele extrem de populate și/sau alte locații considerate prioritare. • SACEUTR are dovezi destul de certe că satelitul are încărcătură nucleară • implicațiile majore

Situația de consiliere nr. II Ora 21:20

Consilierii sunt rugați să identifice informații care să ajute liderii de decizie în definirea unui plan pe termen lung: **Identificați principalele tendințe (pe 5 ani) și semnale slabe (semne timpurii dar neconfirmate ale schimbărilor) din spectrul securității. Cel mai simplu mod de a identifica semnalele slabe este de aplica metoda *What if?***

Încercați să le ierarhizați.

- Care sunt principalele tendințe identificate?
- Care sunt evenimentele de tip semnal slab?
- Cum pot ele influența tendințele?
- Ce tipuri de scenarii putem crea?



Componentă	Tendențe	Semnale slabe	Impact	Observații
Componenta cibernetică	riscuri de spionaj cibernetic	1. realizarea unui cadru normativ optim 2.dezvoltarea tehnologică 3.infrastructura cibernetică 4.cooperare în domeniu 5.cultura de securitate cibernetică	1.accesul la informații sensibile 2. accesul la instituțiile de bază ale societății	
Componenta terorismului și criminalității	riscuri la adresa populației	1.religia 2.nemulțumiri	1.riscuri la adresa vieții 2.pagube materiale 3.neîncredere 4.instabilitate	
Componenta frontierelor externe	riscuri privind migrația	1.dezechilibru economic 2.instabilitate	1.impact cultural 2.impact financiar	
Componenta cooperării	riscuri de divizare	1.gradul de interes 2.supremația 3. lipsa unor obiective comune	1.divizare 2. izolare	
Alte componente	mediul înconjurător			



Grupa 4

Situația de consiliere I Ora 15:00

Informațiile puse la dispoziția Înalțului Reprezentant pe timpul zilei l-au condus către potențiala concluzie cum că satelitul nu mai prezintă un risc pentru Latinia, dată fiind decizia Republicii federative Chirilia de a-l intercepta în afara teritoriului latinian. Cu toate acestea, operațiunea ridică alte întrebări. Ar fi util ca dvs., consilierii Înalțului Reprezentant, să răspundeți la următoarele întrebări și să **pregătiți un briefing (informații esențiale și precise) pentru Înalțul Reprezentant.**

Întrebare	Răspuns
Cum ar trebui Înalțul Reprezentant să răspundă rapoartelor care susțin că forțele chiriliene nu au de fapt capacitatea de a intercepta satelitul care pare să transporte materiale nucleare?	- ar putea cere o completare/detalieră a rapoartelor NATO și opinii de la INTCEN structura sa de intell - verificarea informațiilor - clarificare de la reprezentanții chirilieni (diplomatic este recomandat pentru a păstra canalele diplomatice deschise) - facem apel la toți actorii implicați în gestionarea situației și cautam colaborarea dintre L și C pentru lamurirea situației interceptării - interval de timp scurt 48 de ore până la prăbușire - IMIGINT - solicitare informații legate de miscări de forțe pe teritoriul Chiriliei
Care sunt celelalte aspecte semnificative legate de situația satelitului de care Înalțul Reprezentant ar trebui să țină cont și să se ocupe?	- prognozele meteo defavorabile care ar putea permite împrăștierea norului radioactiv - pregătire perimetrul de evacuare și echipa de intervenție CBRN cu efectiv crescut - pregătirea pentru evacuarea populației - organizarea unei ședințe fulger la nivelul CSAT Latinia cu informarea Înalțului reprezentant și



	implicit reprez prezenti la Summit
--	------------------------------------

Situația de consiliere nr. II
Ora 21:20

Consilierii sunt rugați să identifice informații care să ajute liderii de decizie în definirea unui plan pe termen lung: **Identificați principalele tendințe (pe 5 ani) și semnale slabe (semne timpurii dar neconfirmate ale schimbărilor) din spectrul securității. Cel mai simplu mod de a identifica semnalele slabe este de aplica metoda *What if?***

Încercați să le ierarhizați.

- Care sunt principalele tendințe identificate?
- Care sunt evenimentele de tip semnal slab?
- Cum pot ele influența tendințele?
- Ce tipuri de scenarii putem crea?

Componentă	Tendințe	Semnale slabe	Impact	Observații
Componenta cibernetică	- dezvoltare infrastructura critica - investitii in cercetare-dezvoltare si dezvoltare capabilitati interceptare si protejare sisteme SCADA		- ne putem aștepta la bruiaj/interceptare a comunicatiilor din partea Chiriliei	



Componenta terorismului și criminalității	pregatire pentru situatii de urgenta prevenire criminalitate in zona afectata		- creștere risc de criminalitate (vanzare plutoniu) - activare politie militara pentru delimitare perimetru in caz de creștere a tensiuni sociale	
Componenta frontierelor externe	- programe de cooperare si exercitii comune cu EUTROPIA si NATO		capacitate aparare frontiere	
Componenta cooperării	pe termen lung îmbunatatire relatii cu Chirilia Declaratie in urma Summitului pentru deschiderea unei reprezentanțe Europiene in Latinia pentru cooperare militara cu NATO - structurarea de proiecte cooperare transfrontalier a pe situatii de urgenta		- stagnare relatii de cooperare cu Chirilia si orientare spre cooperare stransa cu NATO sau cooperare pentru a neutraliza satelitul	
Alte componente	schimbare orientare a politicii externe si neîncredere in informatiile			



	primate de la Chirilia			
--	---------------------------	--	--	--

Grupa 5

Situația de consiliere I Ora 15:00

Informațiile puse la dispoziția Înaltului Reprezentant pe timpul zilei l-au condus către potențiala concluzie cum că satelitul nu mai prezintă un risc pentru Latinia, dată fiind decizia Republicii federative Chirilia de a-l intercepta în afara teritoriului latinian. Cu toate acestea, operațiunea ridică alte întrebări. Ar fi util ca dvs., consilierii Înaltului Reprezentant, să răspundeți la următoarele întrebări și să **pregătiți un briefing (informații esențiale și precise) pentru Înaltul Reprezentant.**

Întrebare	Răspuns
Cum ar trebui Înaltul Reprezentant să răspundă rapoartelor care susțin că forțele chiriliene nu au de fapt capacitatea de a intercepta satelitul care pare să transporte materiale nucleare?	
Care sunt celelalte aspecte semnificative legate de situația satelitului de care Înaltul Reprezentant ar trebui să țină cont și să se ocupe?	- nu se știe dacă încărcătura este nucleară sau nu - nu se știe dacă impactul va produce moartea multor persoane - în acea perioadă va fi un summit cu conducători ai statelor - este improbabil ca satelitul să fie distrus înainte să fie distrus-

Situația de consiliere nr. II Ora 21:20

Consilierii sunt rugați să identifice informații care să ajute liderii de decizie în definirea unui plan pe termen lung: **Identificați principalele tendințe (pe 5 ani) și**



semnale slabe (semne timpurii dar neconfirmate ale schimbărilor) din spectrul securității. Cel mai simplu mod de a identifica semnalele slabe este de aplica metoda *What if?*

Încercați să le ierarhizați.

- Care sunt principalele tendințe identificate?
- Care sunt evenimentele de tip semnal slab?
- Cum pot ele influența tendințele?
- Ce tipuri de scenarii putem crea?

Componentă	Tendințe	Semnale slabe	Impact	Observații
Componenta cibernetică	Creșterea atacurilor cibernetice			
Componenta terorismului și criminalității				
Componenta frontierelor externe				
Componenta cooperării				
Alte componente				

Scenariu 1- trecut, întoarcerea la normalitate

Scenariu 2- prezent (problemele actuale)

Scenariu 3 - viitor (pozitiv-creștere economică)

Scenariu 4 - viitor (negativ)



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet Module
EUSEGOV (2020-2023)
621227-EPP-1-2020-1-RO-EPPJMO-MODULE



ȘCOALA DE VARĂ ON-LINE
14 – 17 iunie 2021
COMUNICARE STRATEGICĂ,
GUVERNANȚĂ ȘI SECURITATE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ
Modulul Jean Monnet EUSEGOV

Workshop
Guvernanța securității și comunicarea strategică în UE:
construirea unui plan de comunicare strategică pornind
de la scenariile alternative și simulările realizate

Conf. univ. dr. Răzvan Grigoraș, ANIMV,
CS. III. dr. Mihaela Teodor, ANIMV
dr. Ileana Surdu, ANIMV

Exercițiu de modelare comunicare strategică
Faza de implementare și raportare

Formulați o declarație de presă pentru Înalțul Reprezentant pe care acesta să o prezinte în cadrul conferinței de presă organizate la ora 18:00. Fiecare grup își notează într-un googledoc principalele mesaje construite pentru a răspunde și apoi se alege un reprezentant care va prezenta în plen planul de comunicare.

- Ce ar trebui comunicat publicului în acest moment? (inclusiv sub ce formă ar trebui comunicat publicului și de către cine?)
- Ce ar trebui să conțină declarație de presă pentru Înalțul Reprezentant pe care acesta să o prezinte în cadrul conferinței de presă organizate la ora 18:00.

Informațiile puse la dispoziția Înalțului Reprezentant pe timpul zilei l-au condus către potențiala concluzie cum că satelitul nu mai prezintă un risc pentru Latinia, dată fiind decizia Republicii federative Chirilia de a-l intercepta în afara teritoriului latinian. Cu toate acestea, operațiunea ridică alte întrebări.

Ar fi util ca dvs., consilierii Înalțului Reprezentant, să răspundeți la următoarele întrebări și să **pregătiți o posibilă declarație de presă** (declarația de presă trebuie



să țină cont de câteva elemente importante în definirea unui plan de comunicare necesar în situații de criză: obiectivul comunicării; publicul țintă; mesajul; tactica și canalele de comunicare; impactul)

Întrebare	Răspuns
• Ce ar trebui comunicat publicului în acest moment? (Inclusiv sub ce formă ar trebui comunicat publicului și de către cine?). • Formulați o declarație de presă pentru Înalțul Reprezentant pe care acesta să o prezinte în cadrul conferinței de presă organizate la ora 18:00.	

Declarația de presă trebuie să țină cont de câteva elemente importante în definirea unui plan/ strategie de comunicare necesar în situații de criză: obiectivul comunicării; publicul țintă; mesajul; tactica și canalele de comunicare; impactul.

Bune practici în diferite cazuri de comunicare în situații de criză și dezastru

Un act terorist sau un dezastru natural vor avea întotdeauna ca rezultat un reportaj mass-media, motiv pentru care este foarte important un răspuns rapid din partea organizației afectate. Dacă autoritățile publice sau orice organizație afectată nu comunică sau doar comunică lent, alți actori își vor asuma acest rol. În acest caz, redobândirea autorității asupra proceselor de comunicare și a subiectelor relatate se va realiza într-o manieră mult mai dificilă.

Construiți-vă un plan. Fii gata pentru evenimente inopinate. Cine trebuie angajat? Cine sunt factorii de decizie? Care sunt procesele și canalele interne de comunicare? Care sunt nivelurile de manifestare a unei crize?

Înțelegeți și asumați-vă problema. Aceasta este partea esențială - înțelegeți care este problema reală înainte de a oferi scuze. Analizarea situației cu atenție este de o importanță majoră în orice situație de criză.



Adoptați măsuri imediate. Indiferent care sunt motivele crizei, instituțiile și organizațiile trebuie să reacționeze. Este vorba doar despre luarea deciziilor corecte într-un interval de timp potrivit. Nu uitați, puteți ascunde sau vă puteți asuma problema în mod public.

Fiți transparenți. Uneori, problema nu poate fi rezolvată într-o singură zi. Veți avea nevoie de timp. În timp ce rezolvați situația, nu vă faceți nevăzuți. Rămâneți alături de publicul vostru. El vrea să știe ce se întâmplă și dacă nu îi oferiți răspunsuri, va trage propriile concluzii. Strategia de comunicare ar trebui să fie concepută în temeiul transparenței, al integrității și al onestității.

Gândiți-vă la emoțiile care trebuie transmise și cântăriți-vă cu atenție cuvintele. Când sunteți pregătiți să vă cereți scuze, procedați așa cum trebuie. Vorbiți din inimă și nu faceți o declarație care seamănă cu un comunicat de presă. Este întotdeauna de ajutor să manifestăm empatie.

Comunicați cu publicul vostru (pe cale internă și externă). Explicați ce s-a întâmplat și cum intenționați să remediați problema. Oamenii vor întotdeauna să știe ce s-a întâmplat, care sunt riscurile și consecințele/efectele, ce trebuie să facă sau ce pot face pentru a ajuta, ce resurse sunt necesare și care sunt cele mai bune metode de a genera resursele respective și așa mai departe. În acest context, *new media* joacă un rol crucial în comunicarea în caz de dezastru, datorită faptului că informațiile pot fi transmise direct de la fața locului (locul unde s-a produs dezastrul) și de la persoanele care se confruntă cu efectele și consecințele situației de criză. În funcție de natura incidentului, comunicările interne vor oferi instrucțiuni clare angajaților cu privire la modul de interacțiune cu mass-media sau cu alte terțe părți. În general, angajaților li se recomandă să nu dezvăluie informații în exterior și să li transmită numele persoanelor din companie care se ocupă de relația cu mass-media, în cazul derulării unor anchete de presă.

Furnizați publicului informații actualizate. A aștepta până când problema este rezolvată, pentru a comunica cu publicul, reprezintă o greșală comună. Dacă decideți să faceți publică problema, asigurați-vă că toată lumea crede că aveți situația sub control și că lucrați în mod conștient pentru remedierea respectivei probleme. Transmiteți beneficiarilor informații actualizate cu privire la starea problemei, inclusiv referitor la ceea ce se întâmplă și la cât timp va dura remedierea situației. Încercați să comunicați în strânsă coordonare cu autoritățile, pentru a evita mesaje contradictorii. Contactele-cheie cu autoritățile relevante, inclusiv cu poliția, ar trebui să fie deja identificate. Asigurați-vă că nu dezvăluiți informații care pot fi utile. Experții în



managementul situațiilor de urgență provocate de dezastre au convenit, în mod unanim, că: „În momentul declanșării unei situații de criză, comunicarea proactivă, rapidă și detaliată este vitală”.

Preluați inițiativa de comunicare. Un responsabil de rang înalt și un adjunct, la nivel local, trebuie să fie gata să intre în acțiune imediat ce se declară o situație de urgență. Responsabilul de rang înalt ar trebui să preia inițiativa în relația cu mass-media prin lansarea unei declarații de presă. În declarație ar trebui să se recunoască situația de urgență survenită; se exprime regretul față de cele întâmplate (indiferent dacă este vina organizației din care respectivul face parte, un „act al lui Dumnezeu” sau rezultatul acțiunii unei terțe părți) și să se prezinte modul în care organizația intenționează să rezolve problema.

Anticipați nevoile de comunicare și selectați tipul adecvat de media.

Un pas important de urmat în comunicarea în caz de criză este de a încerca să anticipezi ceea ce mass-media dorește și trebuie să știe pentru a transmite publicului mesaj corect și adecvat. După declarația de presă, echipa de PR și principalul purtător de cuvânt ar trebui să asigure, la intervale regulate, furnizarea de informații presei. Respectați acest program, chiar dacă nu aveți nimic nou de anunțat, deoarece va demonstra mass-media că intenționați să le faceți cunoscute ultimele informații. Mai mult decât atât, comunicarea pro activă în timpul unei situații de criză asigură evitarea speculațiilor cu privire la cele întâmplate. Valorificarea modului de propagare și al vitezei de acțiune a mass-media poate reprezenta un instrument extrem de eficient în comunicarea pe timpul unei situații de criză.

Este foarte important ca, pe timpul situațiilor de risc, de criză sau de dezastru, să selectăm tipul adecvat de media. Fiecare dintre mijloacele de comunicare în masă prezintă anumite caracteristici comunicaționale, influențând cum, unde și de ce un anumit mesaj este generat și livrat membrilor unei arene retorice. În plus, este important să evaluăm nivelul tehnologic al fiecărei zone de pe teritoriul unui stat, pentru a ne asigura că mijloacele de comunicare utilizate sunt disponibile cetățenilor, precum și pentru a stabili nivelul de alfabetizare a cetățenilor, pentru a avea siguranța că mesajul este înțeles.



Rezultatele exercițiului

Grupa 1

Ce ar trebui comunicat publicului în acest moment? (Inclusiv sub ce formă ar trebui comunicat publicului și de către cine?). Formulați o declarație de presă pentru Înaltul Reprezentant pe care acesta să o prezinte în cadrul conferinței de presă organizate la ora 18:00.

Astăzi RFC, în urma unor defecțiuni tehnice, a pierdut controlul unui satelit de comunicații. Guvernul RFC depune eforturi considerabile pentru găsirea unei soluții privind interceptarea satelitului, însă, este puțin probabil ca acesta să poată fi distrus înainte de a intra în atmosfera terestră.

Există posibilitatea ca satelitul să se prăbușească în următoarele 48 de ore, pe teritoriul Latiniei, cel mai probabil în zona graniței care separă Republica Federativă Chirilia și Latinia. Pentru că există informații conform cărora sistemul electric și sistemul de degivrare al satelitului utilizează surse de energie nucleară, de putere scăzută, autoritățile Latiniene, SCEUR și echipa multinațională CRBN sunt pregătite să intervină de îndată în zona de impact, pentru a limita daunele și a îndepărta materialele radioactive de la sol. Totodată, NATO va disloca baterii de rachete, modificate pentru a face față acestui tip de situație, pentru a proteja zonele populate.

Guvernul Latinian, NATO, SCEUR și comunitatea internațională sunt pregătite să răspundă eficient pentru a reduce daunele și a limita efectele generate de acest incident. Prin eforturi



	conjugate, se urmărește ca sănătatea tuturor să rămână neafectată. Este important ca populația să colaboreze cu autoritățile pentru ca, printr-un efort comun, urmările provocate de acest incident nedorit să fie minime. Protestele și manifestările violente nu fac decât să îngreuneze situația și să scadă capacitatea colectivă de răspuns. Calmul și cooperarea sunt soluții optime în acest caz. Am convingerea că împreună, prin cooperare locală și internațională, putem gestiona această situație, păstrându-ne sănătatea și limitând daunele. Informațiile corecte și relevante legate de acest incident vor fi comunicate pe site-ul guvernului la adresa La fiecare două ore DL. ... va susține o conferință de presă, transmisă de principalele canale de radio și televiziune. Vă recomandăm să urmăriți aceste comunicări pentru a rămâne informați. Vă vom comunica constant despre soluțiile identificate pentru interceptarea satelitului, și despre estimările privind ora și locul unui eventual impact.
--	---



Grupa 2

Ce ar trebui comunicat publicului în acest moment? (Inclusiv sub ce formă ar trebui comunicat publicului și de către cine?). Formulați o declarație de presă pentru Înalțul Reprezentant pe care acesta să o prezinte în cadrul conferinței de presă organizate la ora 18:00.

Cuvinte-cheie:

1. responsabilitate (in cadrul UE)
2. fermitate
3. coeziune
4. empatie
5. capacitatea de actiune integrata si oportuna
6. chemare la responsabilitate si voluntariat

<Stimati cetateni ai republicii Latinia, stimati cetateni ai Uniunii Eutropia, In cursul zile de astazi, la ora 06:00 s-a confirmat posibilitatea prabusirii unui satelit in regiunea X... Se estimeaza o probabilitate de prabusire de 65% pe teritoriul Latiniei. In acest context va asiguram de efortul derulat la nivelul Eutropiei, in vederea gestionarii oportune si coerente a situatiei. In acest sens, autoritatile, vor implementa cu responsabilitate masuri ferme in vederea: monitorizarii continue a situatiei, sprijin nemijlocit a oricaror demersuri de evacuare a populatiei, actiuni preventive in scopul neutralizarii pericolului in format trilateral. Pe aceasta cale va asiguram de intreaga coeziune si coerenta actionala la nivelul Uniunii Eutropiene. Va indemnăm sa respectati indicatiile primite din partea autoritatilor latiniene. De asemenea, va rugam sa dati dovada



	de responsabilitate si sa contribuiti voluntar la eforturile in derulare si viitoare.>
--	--

Grupa 3

Ce ar trebui comunicat publicului în acest moment? (Inclusiv sub ce formă ar trebui comunicat publicului și de către cine?). Formulați o declarație de presă pentru Înalțul Reprezentant pe care acesta să o prezinte în cadrul conferinței de presă organizate la ora 18:00.	Exista un risc iminent pe teritoriul uniunii noastre de care suntem conștienți. În vederea minimalizării riscurilor, pentru a înlătura orice pericol care ar putea să afecteze populația, infrastructura și mediul înconjurător, am solicitat unele date concrete privind natura satelitului, precum și estimarea pagubelor și suntem dialog cu NATO.
--	---

Grupa 4

Ce ar trebui comunicat publicului în acest moment? (Inclusiv sub ce formă ar trebui comunicat publicului și de către cine?). Formulați o declarație de presă pentru Înalțul Reprezentant pe care acesta să o prezinte în cadrul conferinței de presă organizate la ora 18:00.	Se informeaza limitele comunicarii - asigurare populatie asupra măsurilor luate pentru evitarea unei situații de criza. Este o situatie dificila (de criza). Declaratie Exista o situatie cu un potential de pericol pentru o anumita zona a Latiniei si se iau masurile necesare pentru a minimiza efectele asupra populației. Un satelit se va prăbuși într-o zonă puțin populată a Latiniei în mai puțin de 48 de ore. Exista dialog
--	---



	permanent între Latinia, Chirilia și Eutropia și există structuri care sunt pregătite să intervină precum protecția civilă, structurile CBRN și pompieri.
--	--

Grupa 5

Ce ar trebui comunicat publicului în acest moment? (Inclusiv sub ce formă ar trebui comunicat publicului și de către cine?). Formulați o declarație de presă pentru Înalțul Reprezentant pe care acesta să o prezinte în cadrul conferinței de presă organizate la ora 18:00.	Este posibil ca un satelit lansat de guvernul chirilian să lovească în zona Latiniei și în vecinătățile acesteia în aproximativ 48 ore. La nivelul Înalțului Reprezentant s-a constituit o celulă de criză care gestionează această situație, celula fiind formată din reprezentanți ai instituțiilor care au rol în asigurarea apărării și securității și este condusă de. La acest moment, dat fiind faptul că sunt șanse ridicate ca tipul de încărcătură să fie nuclear, sunt adoptate toate măsurile preventive astfel încât să fie evitate/diminuate efectele impactului. De asemenea, în cazul în care va fi nevoie, instituțiile sunt alertate astfel încât să treacă la evacuarea populației din zonele vizate. Vom reveni cu situația actualizată!
--	---